

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Ülemnõukogu
välisleping
algtekst
18.07.1993
RT II 1999, 19, 117

Sõjavangide kohtlemise 12. augusti 1949 Genfi (III) konventsioon

Vastu võetud 12.08.1949

[Eesti Vabariigi Ülemnõukogu otsus konventsiooniga ühinemise kohta](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

Allakirjutanud, 21. aprillist 12. augustini 1949 Genfis toimunud diplomaatilisest konverentsist osavõtnud riikide täievolilised esindajad, eesmärgiga täiendada 27. juuli 1929 sõjavangide kohtlemise Genfi konventsiooni, on kokku leppinud järgnevas:

I osa ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Lepingupoole kohustuvad käesolevat konventsiooni järgima ja tagama selle järgimise igas olukorras.

Artikkel 2

Lisaks sätetele, mida kohaldatakse rahuajal, rakendatakse käesolevat konventsiooni ka kõigi kuulutatud sõdade või muude relvakonfliktide korral, mis võivad puhkeda kahe või enama lepingupoole vahel, ka juhul, kui üks nendest sõjaseisukorda ei tunnusta.

Konventsiooni rakendatakse ka lepingupoole territooriumi osalise või täieliku okupeerimise korral, ka juhul, kui okupatsioonile ei osutata relvastatud vastupanu.

Konventsiooni poolteks olevad riigid järgivad oma vastastikustes suhetes konventsiooni ka juhul, kui mõni konfliktis osalev riik ei ole käesoleva konventsiooni pool. Nad järgivad konventsiooni ka suhetes nimetatud riigiga, kui too selles sätestatud tunnustab ja rakendab.

Artikkel 3

Kui lepingupoole territooriumil tekib relvakonflikt, mis ei ole rahvusvaheline, peab konfliktiosaline kohaldama vähemalt järgmisi sätteid:

(1) Sõjategevusest aktiivselt mitte osavõtvaid isikuid, sealhulgas relvajõudude liikmeid, kes on alistunud, ja neid, kes on jäänud võitlusvõimetuks (*hors de combat*) haiguse, haavata saamise või kinnipidamise tagajärjel või muul põhjusel, tuleb igas olukorras kohelda humaanselt, ilma mis tahes vaenuliku vahetegemiseta rassi, nahavärvi, religiooni või veendumuste, soo, sünnipära või varalise seisundi või muu sellise kriteeriumi alusel.

Seetõttu on eelpool nimetatud isikute suhtes alati ja kõikjal keelatud järgmised toimingud:

- (a) vägivald elu ja isiku vastu, eriti tapmine, vigastamine, julm kohtlemine ja piinamine;
- (b) pantvangide võtmine;
- (c) isikliku au haavamine, eriti alandav ja alavääristav kohtlemine;
- (d) karistuste mõistmine ja täideviimine ilma eelneva otsuseta, mille on teinud tavapäraselt moodustatud kohus, mis võimaldab kõiki tsiviliseeritud rahvaste tunnustatud asendamatuid õiguslikke tagatisi.

(2) Haavatud ja haiged tuleb kokku koguda ja nende eest hoolitseda.

Erapooletu humanitaarorganisatsioon, nagu Rahvusvahelise Punase Risti Komitee, võib pakkuda konfliktiosalistele oma teeneid.

Konfliktiosalised peaksid püüdma erikokkulepetega jõustada ka kõik käesoleva konventsiooni ülejäänud sätted või osa nendest.

Eelnevate sätete kohaldamine ei muuda konfliktiosaliste õiguslikku staatust.

Artikkel 4

A.Sõjavangideks käesoleva konventsiooni tähenduses on järgmiste kategooriate isikud, kes on langenud vaenlase kätte:

- (1) Konfliktiosalise relvajõudude liikmed, samuti nende relvajõudude koosseisu kuuluvate maakaitsevägede või vabatahtlike väeüksuste liikmed.
- (2) Muude maakaitsevägede ja vabatahtlike väeüksuste liikmed, sealhulgas organiseeritud vastupanuliikumistest osavõtjad, kes tegutsevad oma territooriumil või väljaspool seda, ka juhul, kui see territoorium on okupeeritud. Sellised maakaitseväed või vabatahtlike väeüksused, sealhulgas organiseeritud vastupanuliikumised, peavad vastama järgmistele nõuetele:
 - (a) neid juhib isik, kes vastutab oma alluvate eest;
 - (b) nad kannavad kindlaid kaugelt eristatavaid eraldusmärke;
 - (c) nad kannavad relvi avalikult;
 - (d) nad järgivad sõjapidamise seadusi ja tavasid.
- (3) Regulaarväe liikmed, kes on truudust vandunud valitsusele või võimule, keda neid vangis hoidev pool ei tunnusta.
- (4) Relvajõudusid saatvad isikud, kes ei ole relvajõudude liikmed, nagu sõjalennukite meeskondade tsiviillikmed, sõjakorrespondendid, varustajad, töö- või teenindusbrigaadide liikmed, kes vastutavad relvajõudude olme eest, eeldusel et neid on selleks volitanud relvajõud, keda nad saavad.
- (5) Konfliktiosalise kaubalaevastiku meeskondade liikmed, sealhulgas kaptenid, lootsid ja jungad, ning tsiviillennukite meeskonnad, juhul kui neil ei ole õigust veelgi paremale kohtlemisele vastavalt muudele rahvusvahelise õiguse normidele.
- (6) Okupeerimata territooriumide elanikud, kes on vaenlase lähenemisel omal algatusel relvastunud, et osutada sissetungijale vastupanu ning kes ei ole jõudnud formeeruda regulaarväe üksusteks, eeldusel et nad kannavad relvi avalikult ning austavad sõjapidamise seadusi ja tavasid.

B.Käesoleva konventsiooni alusel koheldakse sõjavangidena ka järgmisi isikuid:

- (1) Isikud, kes kuuluvad või on kuulunud okupeeritud riigi relvajõududesse, kui okupeeriv riik peab niisuguse kuuluvuse tõttu vajalikuks nad interneerida, kuigi ta on nad algselt vabastanud ajal, mil sõjategevus toimus väljaspool okupeeritavat territooriumi, eriti kui sellised isikud on teinud ebaõnnestunud katse taasliituda relvajõududega, millesse nad kuuluvad ja mis osalevad lahingutegevuses või kui nad ei täida neile esitatud kutset interneerimise kohta.
- (2) Isikud, kes kuuluvad ühte käesolevas artiklis loetletud kategooriasse ja kes on vastu võetud neutraalse või mittesõdiva riigi territooriumile ja kelle need riigid peavad vastavalt rahvusvahelisele õigusele interneerima, mis sealjuures ei taksita neil riikidel kohelda nimetatud isikuid soodsamalt. Erandiks on artiklites 8, 10, 15, 30 lg 5, 58–67, 92 ja 126 sisalduvad juhendid ning kui konfliktiosaliste ja asjaomase omase neutraalse või mittesõdiva riigi vahel on diplomaatilised suhted, ka artiklid kaitsvate riikide kohta. Kui sellised diplomaatilised suhted on olemas, lubatakse konfliktiosalistel, kellest need isikud sõltuvad, nende suhtes täita käesolevas konventsioonis ette nähtud kaitsva riigi ülesandeid, takistamata sealjuures nende konfliktiosaliste ülesannete täitmist vastavalt diplomaatilist ja konsulaartööd reguleerivatele tavadele ja lepingutele.

C.Käesolev artikkel ei muuda mingil viisil meditsiinipersonali ja vaimulike staatust, mis on sätestatud käesoleva konventsiooni artiklis 33.

Artikkel 5

Käesolevat konventsiooni rakendatakse artiklis 4 nimetatud isikute suhtes alates vaenlase kätte langemisest kuni nende lõpliku vabastamise ja repatrieerimiseni.

Kahtluse korral, kas isikud, kes on toime pannud sõjalise akti ja langenud vaenlase kätte, kuuluvad mõnda artiklis 4 loetletud kategooriasse, on sellised isikud käesoleva konventsiooni kaitse all niikaua, kuni nende staatuse määratleb pädev kohus.

Artikkel 6

Lisaks artiklites 10, 23, 28, 33, 60, 65, 66, 67, 72, 73, 75, 109, 110, 118, 119, 122 ja 132 ette nähtud kokkulepetele võivad lepingupooleid sõlmida muid erikokkuleppeid kõigi küsimuste kohta, mille eraldi korraldamist nad peavad vajalikuks. Ükski erikokkulepe ei või sõjavangide olukorda muuta halvemaks kui käesolevas konventsioonis sätestatud, ega piirata neile sellega antud õigusi.

Sõjavangid säilitavad selliste kokkulepete kohased privileegid niikaua, kui konventsioon nende suhtes kehtib, välja arvatud juhul, kui eelpool nimetatud või edaspidi nimetatavates kokkulepetes sätestatakse selgelt teisiti või kui üks või mitu konfliktiosalist kehtestavad neile soodsamad tingimused.

Artikkel 7

Sõjavangid ei või mingil juhul ei osaliselt ega täielikult loobuda käesoleva konventsiooni või eelmises artiklis viidatud erikokkulepete kohastest õigustest.

Artikkel 8

Käesolevat konventsiooni rakendatakse koostöös kaitsvate riikidega, kelle ülesanne on kaitsta konfliktiosaliste huve, ning nimetatud riikide kontrolli all. Selleks võivad kaitsvad riigid määrata oma diplomaatilise või konsulaarpersonalile lisaks delegaate oma kodanike või teiste neutraalsete riikide kodanike hulgast. Nimetatud delegaadid peab heaks kiitma riik, kus nad oma kohustusi täidavad.

Võimaluste piires hõlbustavad konfliktiosalised kaitsvate riikide esindajate või delegaatide tööd.

Kaitsvate riikide esindajad või delegaadid ei või mingil juhul ületada käesoleva konventsiooniga määratud tegevuspiire. Esmajoones arvestavad nad selle riigi julgeolekut, kus nad oma kohustusi täidavad. Nende tegevust piiratakse ainult erandjuhtudel ja ajutiselt sõjaliste vajaduste tõttu.

Artikkel 9

Käesoleva konventsiooni sätted ei takista Rahvusvahelise Punase Risti Komiteel või muul erapooletul humanitaarorganisatsioonil konfliktiosaliste nõusoleku korral abistada sõjavange, et neid kaitsta ja nende olukorda kergendada.

Artikkel 10

Lepingupooled võivad alati kokku leppida, et kaitsvatele riikidele käesoleva konventsiooniga pandud kohustuste täitmine usaldatakse organisatsioonile, kes tagab erapooletuse ja tõhususe.

Kui sõjavangid ei ole olnud või mis tahes põhjusel enam ei ole kaitsva riigi või käesoleva artikli esimeses lõigus ette nähtud organisatsiooni kaitse all, palub neid kinni pidav riik neutraalsel riigil või sellisel organisatsioonil täita konfliktiosaliste määratud kaitsva riigi ülesanded, mida see täidab käesoleva konventsiooni alusel.

Kui kaitset ei saa korraldada sel moel, palub kinnipidav riik kooskõlas käesoleva artikliga abi või võtab vastu humanitaarorganisatsiooni, nagu Rahvusvahelise Punase Risti Komitee, pakkumise asuda täitma käesoleva konventsiooni alusel kaitsvatele riikidele pandud humanitaarfunktsioone.

Neutraalne riik või organisatsioon, keda asjaomane riik kutsub või kes ise pakub end täitma neid ülesandeid, peab käituma vastutustundega konfliktiosalises suhtes, kellest sõltuvad käesoleva konventsiooni alusel kaitsvad isikud, ja andma piisavad tagatised selle kohta, et ta on valmis asjaomased funktsioonid endale võtma ja neid erapooletult täitma.

Eelnevaid sätteid ei kitsendata erikokkulepetega poolte vahel, kellest üks ei saa pidada läbirääkimisi teise poole või tema liitlastega sõjaliste sündmuste tõttu, eriti kui nimetatud riigi territoorium on täielikult või suures osas okupeeritud.

Kui käesolevas konventsioonis nimetatakse kaitsvat riiki, tähendab see ka seda asendavat organisatsiooni käesoleva artikli tähenduses.

Artikkel 11

Kaitsvad riigid pakuvad oma teeneid erimeelsuste lahendamiseks, kui nad peavad seda soovitavaks kaitsvate isikute huvides, eriti konfliktiosaliste erimeelsuste korral käesoleva konventsiooni rakendamise või tõlgendamise suhtes.

Selleks võib iga kaitsev riik ühe konfliktiosalise kutsel või omal algatusel teha konfliktiosalistele ettepaneku nende esindajate, esmajoones sõjavangide eest vastutavate võimude esindajate kohtumiseks, võimaluse korral sobival neutraalsel territooriumil. Konfliktiosalised peavad sellised ettepanekud ellu viima. Kaitsvad riigid võivad vajaduse korral esitada konfliktiosaliste heakskiidu saamiseks isiku mõnest neutraalsest riigist või Rahvusvahelise Punase Risti Komitee delegeeritud isiku, keda kutsutakse sellisel kohtumisel osalema.

II osa SÕJAVANGIDE ÜLDINE KAITSE

Artikkel 12

Sõjavangid on vaenuliku riigi, mitte neid vangistanud isikute või väeüksuste võimuses. Nende kohtlemise eest vastutab vangis hoidev riik, vaatamata üksikisikute mis tahes kohustustele.

Vangis hoidev riik võib sõjavangi üle anda ainult käesoleva konventsiooni osalisriigile ja ainult siis, kui vangis hoidev riik on veendunud selle riigi tahtes ja võimes käesolevat konventsiooni rakendada. Kui sõjavangid on sellisel viisil üle antud, vastutab neid vastu võttev riik käesoleva konventsiooni rakendamise eest ajal, mil nad on tema hoole all.

Kui see riik siiski ei täida käesoleva konventsiooni sätteid mõnes olulises küsimuses, peab riik, kes sõjavangid üle andis, kaitsva riigi teate peale võtma tõhusaid meetmeid olukorra parandamiseks või nõudma sõjavangide tagasisaatmist. Niisugust nõuet tuleb täita.

Artikkel 13

Sõjavange tuleb alati kohelda inimlikult. Vangis hoidva riigi mis tahes õigusvastane tegevus või tegevusetus, millega põhjustatakse sõjavangi surm või ohustatakse tõsiselt tema tervist ajal, mil ta on nimetatud riigi hoole all, on keelatud ja seda loetakse käesoleva konventsiooni raskeks rikkumiseks. Esmajoones ei tohi ühtegi sõjavangi füüsiliselt vigastada või teha nendega mis tahes meditsiinilisi või teaduslikke katseid, mis ei ole õigustatud selle vangis meditsiinilise ravi, hambaravi või haiglaraviga.

Niisamuti tuleb sõjavange igal ajal kaitsta, eriti vägivallaaktide või ähvarduste eest, samuti solvangute ja avaliku uudishimu eest.

Surveabinõud sõjavangide suhtes on keelatud.

Artikkel 14

Sõjavangidel on igas olukorras õigus lugupidamisele oma isiku ja au vastu.

Naisi tuleb kohelda nende soole kohase lugupidamisega ja igal juhul on neil õigus sama soodsale kohtlemisele, nagu on tagatud meestele.

Sõjavangidel säilivad täielikult tsiviilõigused, mis neil olid vangistamise ajal. Vangis hoidev riik võib piirata nende tsiviilõiguste kasutamist ei oma territooriumil või väljaspool seda ainult niivõrd, kui seda on vaja vangistuse tõttu.

Artikkel 15

Sõjavange vangis hoidev riik peab tagama neile tasuta ülalpidamise ja nende tervisliku seisundi kohase meditsiinilise hoolduse.

Artikkel 16

Vangis hoidev riik peab kõiki sõjavange kohtlema võrdselt, ilma mis tahes vaenuliku vahetegemiseta rassi, rahvuse, religiooni, poliitiliste vaadete või muu sellise kriteeriumi alusel. Arvestades käesolevas konventsioonis soo ja auastme kohta sätestatud ning sõltuvalt nende isikute tervislikust seisundist, east või ametialasest ettevalmistusest, võib neid kohelda soodsamalt.

III osa VANGISTUS

I jagu VANGISTUSE ALGUS

Artikkel 17

Sõjavang peab küsitlemisel, avaldama üksnes oma perekonnanime, eesnimed ja auastme, sünnikuupäeva, samuti väe-, rügemendi-, isiku- või seerianumbri või selle puudumisel muu samaväärse informatsiooni.

Kui ta rikub seda nõuet tahtlikult, võidakse piirata tema auastme või staatuse kohaseid privileege.

Iga konfliktiosaline peab oma jurisdiktsiooni all olevatele isikutele, kes võivad osutada sõjavangideks, andma isikutunnistuse, millele on märgitud selle omaniku perekonnanime, eesnimed, auaste, väe-, rügemendi-, isiku- või seerianumber või samaväärne informatsioon ja sünnikuupäev. Isikutunnistusel võib lisaks olla veel allkiri või sõrmejäljed või mõlemad, samuti muu informatsioon, mida konfliktiosaline peab vajalikuks lisada ja mis puudutab tema relvajõududesse kuuluvaid isikuid. Võimaluse korral peavad tunnistuse mõõtmed olema 6,5×10 cm ja see väljastatakse kahes eksemplaris. Sõjavang peab nõudmise korral esitama isikutunnistuse, kuid seda ei või mingil juhul temalt ära võtta.

Sõjavange ei tohi füüsiliselt ega vaimselt piinata või muul moel sundida mis tahes informatsiooni andma. Sõjavange, kes keelduvad vastamast, ei või ähvardada, solvata ega kohelda kuidagi ebameeldivalt või ebasoodsalt.

Sõjavangid, kes oma füüsilise või vaimse seisundi tõttu ei suuda oma isikuandmeid anda, tuleb anda üle meditsiiniteenistusele. Selliste vangide isik tuvastatakse kõiki võimalikke vahendeid kasutades, järgides eelmises lõigus sätestatud.

Sõjavange küsitletakse neile mõistetavas keeles.

Artikkel 18

Isiklikud esemed ja isiklik vara, välja arvatud relvad, hobused, sõjapidamisvahendid ja sõjalised dokumendid, jäävad sõjavangide valdusesse, nagu ka nende metallkiivrid, gaasimaskid ja muud sellised isiklikud kaitsevahendid. Riietusesemed ja sööginõud jäävad samuti sõjavangidele, isegi siis, kui sellised esemed kuuluvad nende määrustekohase sõjalise varustuse hulka.

Sõjavangidel peavad alati olema isikut tõendavad dokumendid. Sõjavangidele, kellel sellised dokumendid puuduvad, väljastab need vangis hoidev riik.

Auastme- ja riigitunnuseid, aumärke ja esemeid, millel on eelkõige isiklik või emotsionaalne väärtus, ei või sõjavangidelt ära võtta.

Sõjavangidelt ei või kaasasolevaid rahasummasid ära võtta muidu, kui ohvitseri korraldusel ja pärast seda, kui kõik andmed summa ja omaniku kohta on kantud spetsiaalsesse registrisse ning on väljastatud üksikasjalik kviitung, kus on loetavalt kirjas kviitungi väljastanud isiku nimi, auaste ja väeüksus. Vangis hoidva riigi valuutas olevad summad või vangi soovil sellesse vääringusse ümbervahetatud summad kantakse vangi hoiuarvele vastavalt artiklile 64.

Väärisesemeid võib vangis hoidev riik sõjavangidelt ära võtta üksnes julgeolekukaalutlustel. Sellisel puhul kasutatakse rahasummade äravõtmiseks määratud protseduuri.

Niisuguseid esemeid, samuti äravõetud rahasummasid, mis ei ole vangis hoidva riigi valuutas ja mille vahetamist ei ole omanikud palunud, peab vangis hoidev riik säilitama ja tagastama sõjavangidele need vangistuse lõppemisel algsel kujul.

Artikkel 19

Sõjavangid evakueeritakse viivitamata pärast vangistamist laagritesse, mis asuvad lahingutsoonist ohutus kauguses.

Ajutiselt võib ohutsoonis hoida ainult selliseid sõjavange, kes haavade või haiguse tõttu satuksid evakueerimisel suuremasse ohtu kui paigale jäädes.

Sõjavange ei tohi vajaduseta ohtu seada ajal, mil nad ootavad lahingutsoonist evakueerimist.

Artikkel 20

Sõjavange tuleb evakueerida alati inimlikult ja samadel tingimustel nagu toimub vangis hoidva riigi väeüksuste dislokatsioonipaikade vahetamine.

Vangis hoidev riik tagab evakueeritavatele sõjavangidele piisavalt toitu ja joogivett, samuti vajaliku riietuse ja meditsiinilise hoolduse. Vangis hoidev riik rakendab kõiki asjakohaseid ettevaatusabinõusid, et tagada nende turvalisus evakueerimise ajal, samuti koostab ta esimesel võimalusel evakueeritavate sõjavangide nimekirja.

Kui sõjavangid läbivad evakueerimise ajal transiitlaagreid, peavad nad sellistes laagrites olema võimalikult lühikest aega.

II jagu SÕJAVANGIDE INTERNEERIMINE

I peatükk. Üldsätted

Artikkel 21

Vangis hoidev riik võib sõjavangid interneerida. Ta võib neil keelata väljuda interneeritute laagri määratletud piiridest või minna väljapoole tara, kui see laager on taraga piiratud. Arvestades käesolevas konventsioonis kriminaal- ja distsiplinaarkaristuste kohta sätestatud, ei või sõjavange hoida kinnises vangistuses, välja arvatud juhul, kui see on vajalik, et kaitsta nende tervist ja ainult nii kaua, kui seda tingiv olukord kestab.

Sõjavangid võib osaliselt või täielikult tingimisi vabastada, kui seda lubavad selle riigi seadused, kellest nad sõltuvad. Esmajoones tuleb seda teha juhul, kui see võib soodustada nende tervisliku seisundi paranemist. Ühtegi sõjavangi ei tohi sundida nõustuma tingimisi vabastamisega.

Sõjategevuse puhkemisel teatab iga konfliktiosaline vastaspoolele oma seadustest ja määrustest, mis lubavad või keelavad tema kodanikel nõustuda tingimisi vabastamisega. Sõjavangid, kes on tingimisi vabastatud ausõna

vastu või kes on andnud lubaduse vastavalt teatud seadustele ja määrustele, peavad oma au vastutusel ausõnast või lubadusest tulenevaid kohustusi täpselt täitma nii riigi suhtes, kellest nad sõltuvad kui ka riigi suhtes, kes nad vangistas. Sellistel juhtudel ei või riik, kellest nad sõltuvad, neilt nõuda ega vastu võtta teeneid, mis ei ole kooskõlas antud ausõna või lubadusega.

Artikkel 22

Sõjavange võib paigutada üksnes sellistesse hoonetesse, mis asuvad maapinnal ja kus on tagatud hügieenitingimused ja tervislikkus. Karistusasutusse võib neid paigutada ainult erandjuhtudel, kui see on vangide endi huvides.

Sõjavangid, kes on interneeritud ebatervislikesse või neile kahjuliku kliimaga piirkondadesse, tuleb esimesel võimalusel viia üle soodsama kliimaga alale.

Vangis hoidev riik paigutab sõjavangid laagritesse või laagriosadesse nende rahvuse, keele ja tavade järgi. Vangid võib eraldada teistest sõjavangidest, kes teenisid vangistamise ajal samades relvajõududes, ainult nende nõusolekul.

Artikkel 23

Ühtegi sõjavangi ei või saata piirkondadesse, kus nad võivad sattuda lahingutsooni tule alla, ega seal kinni pidada. Samuti ei või nende kohalolekut ära kasutada kohtade või piirkondade muutmiseks sõjategevusest puutumatuks.

Sõjavangidel peab olema sama palju varjendeid õhurünnakute ja teiste sõjaohude vastu nagu kohalikul tsiviilelanikkonnalgi. Pärast häire andmist võivad nad esimesel võimalusel varjenditesse minna, välja arvatud need, kes tegelevad nende majutuspaikade kaitsmisega nimetatud ohtude eest. Neile kohaldatakse ka kõiki muid elanikkonna kaitseks võetud meetmeid.

Vangis hoidvad riigid edastavad asjaomastele riikidele kaitsvate riikide vahendusel kogu vajaliku informatsiooni sõjavangide laagrite geograafilise asukoha kohta.

Kui sõjalised kaalutlused seda võimaldavad, tähistatakse sõjavangide laagrid päeva ajal tähtedega PW või PG, mis on paigutatud nii, et nad oleksid õhust selgesti nähtavad. Asjaomased riigid võivad kokku leppida ka muu märgistamissüsteemi kasutamises. Sellisel viisil võib tähistada ainult sõjavangide laagreid.

Artikkel 24

Alalistes transiit- või filtreerimislaagrites peavad olema käesolevas jaos kirjeldatud tingimused, ja neis hoitavaid sõjavange tuleb kohelda samamoodi nagu sõjavange teistes laagrites.

II peatükk. Sõjavangide majutuspaigad, toit ja riietus

Artikkel 25

Sõjavange tuleb majutada sama soodsatel tingimustel nagu vangis hoidva riigi samasse piirkonda majutatud väeüksusi. Tingimused peavad sobima vangide harjumuste ja kommetega ning ei või mingil juhul kahjustada nende tervist.

Eelnevad sätted kehtivad eriti sõjavangide magamisruumide puhul ja puudutavad nii nende üldpinda kui ka minimaalset ruumala, samuti sisseseedet, magamisvarustust ja tekke.

Sõjavangidele individuaalseks või kollektiivseks kasutamiseks antud hooned peavad olema täielikult kaitstud niiskuse eest ning neid tuleb küllaldaselt kütta ja valgustada, eriti ajavahemikus päikeseloojangust pimendamiseni. Rakendada tuleb kõiki tuleohutuse abinõusid.

Laagrites, kus hoitakse nii nais- kui meessõjavange, tuleb neile ette näha eraldi magamisruumid.

Artikkel 26

Päevased toidunormid peavad koguselt, kvaliteedilt ja mitmekesisuselt olema piisavad hoidmaks sõjavange hea tervise juures ja vältimaks kaalukaotust või alatoituvusest tulenevaid vaegarenguid. Arvestada tuleb ka vangide toitumisharjumusi.

Töötavatele sõjavangidele peab vangis hoidev riik tagama nende töö tegemiseks vajaliku lisatoidu.

Sõjavangidele tuleb anda piisavalt joogivett. Tubaka kasutamist tuleb lubada.

Sõjavange tuleb võimalikult palju kaasata nende toidu valmistamisele; nad võivad töötada köökides. Peale selle tuleb neile anda vahendid nende valduses oleva lisatoidu valmistamiseks.

Ühisteks söögiaegadeks tuleb võimaldada sobivad ruumid.

Toitu puudutavad kollektiivsed distsiplinaarmed on keelatud.

Artikkel 27

Vangis hoidev riik peab andma sõjavangidele küllaldaselt regiooni ilmastikuoludele vastavaid riideid, aluspesu ja jalanõusid. Sõjavangide riietamiseks võib kasutada vangis hoidva riigi kätte sattunud vaenlase relvajõudude vormiriietust, kui see sobib ilmastikuoludega.

Vangis hoidev riik peab tagama eelpoolnimetatud esemete regulaarse ümbervahetamise ja parandamise. Lisaks peavad töötavad sõjavangid saama oma tööle kohase riietuse.

Artikkel 28

Laagrites peavad olema kauplused, kust sõjavangid võivad hankida toiduaineid, seepi ja tubakat ning igapäevaseid tarbeesemeid. Hinnad ei või mingil juhul ületada kohalikke turuhindu.

Laagrikaupluste kasum tuleb kulutada sõjavangide heaks; selleks tuleb luua erifond. Sõjavangide esindajal on õigus osaleda kaupluse ja fondi majandamisel.

Kui laager suletakse, tuleb erifondi konto jääk üle anda mõnele rahvusvahelisele hoolekandeorganisatsioonile, et seda kasutataks samast kodakondsusest sõjavangide heaks, kes on fondi toetanud. Üldise repatrieerimise korral jäävad need tulud vangis hoidvale riigile, kui asjaomased riigid ei lepi kokku teisiti.

III peatükk. Hügieen ja arstiabi

Artikkel 29

Vangis hoidev riik peab tagama laagrite puhtuse ja tervislikkuse ning ära hoidma epideemiaid, kasutades selleks kõiki tervishoiuabinõusid.

Sõjavangide kasutuses peavad olema nii päeval kui öösel hügieeninõuetele vastavad käimlad, mis hoitakse pidevalt puhtaina. Naissõjavangidele tuleb laagrites tagada eraldi käimlad.

Laagrites peavad olema vannid ja duširuumid; sõjavangidele tuleb võimaldada piisavalt vett ja seepi isiklikuks hügieeniks ja isikliku pesu pesemiseks, samuti selleks vajalikud seadmed, ruumid ja aeg.

Artikkel 30

Igas laagris peab olema korralik haigla, kus sõjavangide eest vajalikul määral hoolitsetakse ja neid kohaselt toilitustatakse. Vajaduse korral tuleb luua isolatsioonipalatid, et eraldada nakkus- või vaimuhaiged.

Sõjavange, kes põevad rasket haigust või kelle seisund nõuab eriravi, operatsiooni või haiglaravi, tuleb vastu võtta igas sellist ravi võimaldavas sõjaväe- või tsiviilmeditsiiniüksuses, seda ka juhul, kui kaalutakse nende repatrieerimist lähitulevikus. Eritingimused tuleb võimaldada repatrieerimise ootel invaliidide, eriti pimedaksjäänute raviks ja taastusraviks.

Eelistatavalt ravib sõjavange selle riigi meditsiinipersonal, kellest nad sõltuvad, ja võimaluse korral samast kodakondsusest isikud.

Sõjavangidel tuleb lubada pöörduda läbivaatuseks meditsiinasutuste poole. Nõudmise korral peavad vangis hoidva riigi võimud väljastama igale ravitud sõjavangile ametliku tõendi tema haiguse või vigastuse laadi ning ravi pikkuse ja laadi kohta. Nimetatud tõendi dublikaat edastatakse sõjavangide keskagentuurile.

Ravikulud, sealhulgas kulutused sõjavangide tervise hoidmiseks vajalikele seadmetele, eriti hamba- ja muudele proteesidele ning prillidele, kannab vangis hoidev riik.

Artikkel 31

Sõjavangide arstlikke läbivaatusi korraldatakse vähemalt kord kuus. Selle käigus kontrollitakse ja registreeritakse iga sõjavangi kehakaal. Esmajoones on nende läbivaatuste eesmärk jälgida sõjavangide üldist tervislikku seisundit, toitumust ja puhtust ning avastada nakkushaigusi, eriti tuberkuloosi, malaariat ja suguhaigusi. Selleks tuleb kasutada kõige tõhusamaid tuntud meetodeid, näiteks perioodilist röntgenipildistust tuberkuloosi avastamiseks algstaadiumis.

Artikkel 32

Vangis hoidev riik võib nõuda, et sõjavangid, kes küll ei kuulu oma relvajõudude meditsiiniteenistusse, kuid kes on üldarstid, kirurgid, hambaarstid, meditsiiniõed või sanitarid, täidaksid meditsiinilisi ülesandeid samast riigist sõltuvate sõjavangide huvides. Sellisel juhul on nad jätkuvalt sõjavangid, kuid neid tuleb kohelda samamoodi nagu meditsiinipersonali, keda vangis hoidev riik kinni peab. Nad tuleb vabastada igasugusest muust artikli 49 alusel tehtavast tööst.

IV peatükk. *Sõjavangide abistamiseks kinni peetud meditsiinipersonal ja vaimulikud*

Artikkel 33

Sõjavangideks ei loeta meditsiinipersonali ega vaimulikke, keda vangis hoidev riik peab kinni sõjavangide abistamiseks. Siiski tagatakse neile vähemalt käesoleva konventsiooniga ettenähtud soodustused ja kaitse, samuti kõik vajalikud tingimused, et anda sõjavangidele arstiabi ja usulist abi.

Nad jätkavad kooskõlas oma eriala kutse-eetikaga meditsiiniliste ja religioossete kohustuste täitmist sõjavangide huvides, järgides vangis hoidva riigi sõjalaaseid seadusi ja eeskirju, ning on tema pädeva organi kontrolli all. Seejuures eelistatakse nendega samadest relvajõududest pärit sõjavange. Meditsiiniliste ja religioossete kohustuste täitmisel on neil järgmised soodustused:

(a) Neil on õigus perioodiliselt külastada väljaspool laagrit tööüksustes või haiglates viibivaid sõjavange. Vangis hoidev riik annab nende käsutusse vajalikud transpordivahendid.

(b) Kinnipeetud meditsiinipersonali tegevuse eest vastutab laagri sõjaväevõimude ees laagri kõrgeimas auastmes vanemmeditsiiniohvitser. Selleks lepivad konfliktiosalised kohe pärast sõjategevuse puhkemist kokku oma meditsiinipersonalide teenistuslike auastmete, sealhulgas 12. augusti 1949 Genfi (I) konventsiooni haavatud ja haigete sõjaväelaste olukorra parandamise kohta maismaal artiklis 26 nimetatud seltside personali teenistuslike auastmete vastavuse suhtes. Nimetatud vanemmeditsiiniohvitseril, samuti vaimulikel on õigus pöörduda otse laagri asjaomaste võimude poole kõigis oma kohustusi käsitlevates küsimustes. Nimetatud võimud võimaldavad neil pidada nimetatud küsimustes kirjavahetust.

(c) Kuigi nad peavad alluma oma laagri sisekorrale, ei tohi sellist personali sundida tegema mingisugust muud tööd peale nende meditsiiniliste ja religioossete kohustuste täitmise.

Sõjategevuse ajal lepivad konfliktiosalised kokku kinnipeetud personali võimaliku vabastamise suhtes ja sätestavad sellekohase protseduuri.

Ükski eelnevaist sätteist ei vabasta vangis hoidvat riiki tema kohustustest rahuldada sõjavangide meditsiinilised ja hingelised vajadused.

V peatükk. *Usuline, vaimne ja kehaline tegevus*

Artikkel 34

Sõjavangidel on täielik vabadus täita oma religioossete kohustusi, sealhulgas osaleda usutalitustel, tingimusel et nad järgivad sõjaväevõimude kehtestatud distsiplinaareeskirju.

Usutalituste läbiviimiseks tagatakse selleks kohased hooned.

Artikkel 35

Vaimulikel, kes langevad vaenlase kätte ja kes jäävad sõjavange abistama või keda peetakse sel eesmärgil kinni, lubatakse anda neile hingeabi ja viia vabalt läbi usutalitusi sama usku sõjavangide hulgas kooskõlas nende usutunnistusega. Nad tuleb jaotada laagrite ja tööüksuste vahel, kus on samadesse relvajõududesse kuuluvad, sama keelt kõnelevad või sama usku tunnustavad sõjavangid. Neil tuleb võimaldada külastada väljaspool nende laagrit viibivaid sõjavange, sealhulgas kasutada artiklis 33 ette nähtud transpordivahendeid. Neil on õigus, arvestades tsensuuripiiranguid, pidada religioossete kohustusi käsitlevates küsimustes kirjavahetust kinnipidava riigi kirikuvõimude ja rahvusvaheliste usuorganisatsioonidega. Sel eesmärgil saadetud kirju ega kaarte ei arvestata artiklis 71 sätestatud kvoodi hulka.

Artikkel 36

Sõjavangid, kes on vaimulikud, kuid ei ole tegutsenud oma relvajõudude vaimulikena, võivad usutunnistusest olenemata vabalt teenida oma usku vastava kogukonna liikmete hulgas. Sellisel juhul peab vangis hoidev riik neid kohtlema samuti kui vaimulikke. Nad ei pea tegema muud tööd.

Artikkel 37

Kui sõjavange ei teeni kinnipeetud sõjaväevaimulik või sama usku sõjavangist vaimulik, tuleb asjaomaste sõjavangide nõudmise korral sellesse ametisse nimetada vangidega sama või lähedast usku vaimulik või sellise puudumisel pädev mittevaimulik, kui see on usutunnistuses lubatud. Sellise ametissenimetamise peab heaks kiitma vangis hoidev riik ning see toimub kokkuleppel asjaomase sõjavangide kogukonnaga ja vajaduse korral sama usutunnistusega kohalike kirikuvõimude nõusolekul. Selliselt ametissenimetatud isik peab järgima kõiki vangis hoidva riigi korra- ja sõjalise julgeoleku eeskirju.

Artikkel 38

Arvestades iga sõjavangi isiklike eelistusi, soodustab vangis hoidev riik sõjavangide intellektuaalset, õppe-, meelelahutuslikku ning sportlikku tegevust ja võimaldab selleks vajalikud hooned ja seadmed.

Sõjavangidele peab võimaldama sooritada kehalisi harjutusi, sealhulgas tegeleda spordiga ning viibida vabas õhus. Kõigis laagrites peab selleks olema piisavalt vaba ruumi.

VI peatükk. Distsipliin

Artikkel 39

Iga sõjavangide laager peab vahetult alluma vangis hoidva riigi regulaarväe vastutavale ohvitserile. Sellel ohvitseril peab olema käesoleva konventsiooni tekst; ta peab tagama, et laagripersonal ja valvurid teaksid selles sätestatud ning ta vastutab selle rakendamise eest oma valitsuse juhtimisel.

Sõjavangid, välja arvatud ohvitserid, peavad kõiki vangis hoidva riigi ohvitseri tervitama ja osutama neile muid väliseid austusavaldusi, mida nähakse ette nende oma relvajõudude määrustikes.

Ohvitseridest sõjavangid peavad tervitama ainult endast kõrgema auastmega vangis hoidva riigi ohvitseri; laagriülemat peavad nad siiski tervitama tema auastmest olenemata.

Artikkel 40

Lubatakse kanda auastme- ja riigitunnuseid ning aumärke.

Artikkel 41

Igas laagris paigutatakse nähtavale kohale käesoleva konventsiooni ja selle lisade ning artiklis 6 ettenähtud erikokkuleppe tekstid sõjavangidele arusaadavas keeles, nii et kõik saaksid neid lugeda. Nõudmise korral tuleb sõjavangile, kel pole võimalik tutvuda ülispandud tekstidega, anda nende koopia.

Sõjavangide käitumist käsitlevad eeskirjad, korraldused, teated ja väljaanded tuleb sõjavangidele anda neile arusaadavas keeles. Sellised eeskirjad, korraldused ja väljaanded pannakse eelpool kirjeldatud viisil nähtavale kohale ning nende tekstide koopiad antakse sõjavangide esindajale. Individuaalsed käsud ja korraldused sõjavangile tuleb anda talle arusaadavas keeles.

Artikkel 42

Sõjavangide, esmajoones põgenevate või põgeneda üritavate sõjavangide vastu kasutatakse relva ainult äärmisel juhul ja sellele peab alati eelnema olukorrahohane hoiatus.

VII peatükk. Sõjavangide auastmed

Artikkel 43

Sõjategevuse puhkemisel teatavad konfliktiosalised üksteisele käesoleva konventsiooni artiklis 4 nimetatud isikute ametinimetused ja auastmed tagamaks auastmelt võrdsete sõjavangide võrdne kohtlemine. Samuti teatatakse hiljem loodud ametinimetustest ja auastmetest.

Vangis hoidev riik peab tunnustama sõjavangi teenistusalasid ülendamisi, millest on nõuetekohaselt teatanud riik, kellest need sõjavangid sõltuvad.

Artikkel 44

Ohvitseri ning nendega võrdses seisundis sõjavange tuleb kohelda nende auastmele ja vanusele kohase lugupidamisega.

Ohvitseride laagrite teenindamiseks tuleb neisse määrata ohvitseride ning nendega võrdses seisundis sõjavangide auastet arvestades piisaval arvul samade relvajõudude sõdureid, kes võimaluse korral kõnelevad sama keelt. Sellised isikud ei pea tegema muud tööd.

Igati tuleb soodustada ohvitseride endi järelevalvet ühise toiduvalmistamise üle.

Artikkel 45

Sõjavange, kes ei ole ohvitserid või nendega võrdses seisundis isikud, tuleb kohelda nende auastmele ja vanusele vastava lugupidamisega.

Igati tuleb soodustada ohvitseride sõjavangide endi järelevalvet ühise toiduvalmistamise üle.

VIII peatükk. Sõjavangide üleviimine pärast nende saabumist laagrisse

Artikkel 46

Vangis hoidev riik peab sõjavangide üleviimise otsustamisel arvestama sõjavangide huve, pidades esmajoones silmas, et see ei raskendaks nende repatrieerimist.

Sõjavangide üleviimine peab alati toimuma inimlikult ja mitte halvemates tingimustes kui vangis hoidva riigi väeüksuste ümberpaigutamine. Alati tuleb arvestada ilmastikutingimusi, millega sõjavangid harjunud on, ning üleviimine ei või mingil juhul ohustada nende tervist.

Üleviimise ajal peab vangis hoidev riik tagama sõjavangidele piisava hulga toitu ja joogivett, hoidmaks nad heas tervislikus seisundis, samuti vajaliku riietuse, peavarju ja arstiabi. Vangis hoidev riik peab üleviimisel tagama sõjavangide ohutuse, esmajoones mere- või õhutranspordi korral, ning koostama kõigi üleviidavate sõjavangide nimekirja enne nende laagrist lahkumist.

Artikkel 47

Haigeid või haavatud sõjavange ei või üle viia, kui reis ohustab nende paranemist, välja arvatud juhul, kui üleviimine on vältimatu nende turvalisuse tagamiseks.

Kui lahingutsoon läheneb laagrile, viiakse selles laagris olevad sõjavangid üle, aga ainult siis, kui nende üleviimine on piisavalt ohutu või kui nad paigalejäämisel satuksid suuremasse ohtu kui üleviimise korral.

Artikkel 48

Üleviimise korral informeeritakse sõjavange ametlikult nende lahkumisest ja teatatakse nende uus postiaadress. Teatada tuleb aegsasti, et sõjavangid jõuaksid pakkida oma asjad ja teavitada sugulasi.

Nad võivad kaasa võtta oma isiklikud asjad ning neile saadetud kirjad ja pakid. Üleviimise huvides võib sellise pagasi kaalu piirata sellega, mida iga vang normaalselt ise kanda jõuab. Igal juhul peab see olema vähemalt kakskümmend viis kilogrammi inimese kohta.

Eelmisesse laagrisse saadetud kirjad ja pakid edastatakse sõjavangidele viivitamatult. Laagriülem võtab kokkuleppel sõjavangide esindajaga meetmeid, et transportida vangide kogukonna vara ja pagasit, mida nad ei saa käesoleva artikli teises lõikes sätestatud piirangute tõttu kaasa võtta.

Üleviimise kulud kannab vangis hoidev riik.

III jagu. Sõjavangide töö

Artikkel 49

Arvestades sõjavangide iga, sugu, auastet ja kehalisi võimeid, võib vangis hoidev riik kasutada füüsiliselt vormis sõjavangide tööjõudu, eriti eesmärgiga hoida neid hea füüsilise ja vaimse tervise juures.

Allohvitseridest sõjavangidelt võib nõuda üksnes järelevalvetööde tegemist. Need, kellelt seda ei nõuta, võivad paluda muud sobivat tööd, mis tuleb neile võimaluse korral leida.

Kui ohvitserid või nendega võrdses seisundis olevad isikud paluvad sobivat tööd, tuleb see neile võimaluse korral leida, kuid neid ei või mingil juhul tööle sundida.

Artikkel 50

Lisaks laagri haldamise, ülesseadmise või korrashoiutöödele võib sõjavange sundida tööle üksnes järgmistel aladel:

- (a) põllumajandus;
- (b) tooraineid tootev või hankiv ning töötlev tööstus, välja arvatud metallurgia-, masina- ja keemiatööstus; ühiskondlikud ning ehitustööd, mis ei ole sõjalist laadi ega oma sõjalist otstarvet;
- (c) selliste varude transport ja käsitsemine, mis ei ole sõjalist laadi ega oma sõjalist otstarvet;
- (d) kaubandustegevus, kunst ja käsitöö;

- (e) kodumajandus;
- (f) ühiskondlikud tööd, mis ei ole sõjalist laadi ega oma sõjalist otstarvet.

Kui eelpool toodud sätteid rikutakse, võivad sõjavangid kasutada oma kaebeõigust vastavalt artiklile 78.

Artikkel 51

Sõjavangidele tuleb tagada sobivad töötingimused, eriti majutamise, toidu, riietuse ja töövahendite suhtes. Tingimused ei või olla halvemad kui need, milles töötavad vangis hoidva riigi kodanikud, kes teevad samalaadset tööd. Arvestada tuleb ka ilmastikuolusid.

Sõjavangide töö kasutamisel tagab vangis hoidev riik, et piirkondades, kus sõjavangid töötavad, rakendatakse töökaitse seadusi ja esmajoones töötajate ohutust käsitlevaid siseriiklikke õigusnorme.

Sõjavangid peavad saama neilt nõutavaks tööks vajaliku väljaõppe ja samasugused töökaitsevahendid nagu antakse vangis hoidva riigi kodanikele. Arvestades artikli 52 sätteid, võib sõjavangide töö ohtlikkus olla samasugune nagu neil tsiviiltöötajatel.

Töötingimusi ei või mingil juhul raskendada distsiplinaarmeetmega.

Artikkel 52

Ebatervislikul või ohtlikul tööil võib sõjavange rakendada ainult vabatahtlikult.

Sõjavange ei või sundida tegema tööd, mida vangis hoidva riigi oma relvajõudude liikmele võib pidada alandavaks.

Miinide ja sarnaste seadmete eemaldamist loetakse ohtlikuks tööks.

Artikkel 53

Sõjavangide päevane tööaeg, sealhulgas tööle minekuks ja töölt tulekuks kuluv aeg, ei või olla liiga pikk ega mingil tingimusel pikem kui sama piirkonna tsiviiltöötajatel, kes on vangis hoidva riigi kodanikud ja teevad sama tööd.

Sõjavangidele tuleb tööpäeva keskel lubada vähemalt tunniajaline puhkeaeg. Kui vangis hoidva riigi töötajatele ettenähtud puhkeaeg on pikem, peab see puhkeaeg olema sama pikk. Samuti tuleb sõjavangidele võimaldada iganädalast puhkust pikkusega kakskümmend neli järjestikust tundi, eelistatavalt pühapäeval või sõjavangide päritolumaal puhkepäeval. Lisaks antakse ühe aasta töötanud sõjavangile kaheksa järjestikuse päeva pikkune puhkus, mille jooksul tuleb talle maksta töötasu.

Tööaeg ei või pikeneda muude töömeetodite, nagu tükitöö, kasutamise korral.

Artikkel 54

Sõjavangide töötasu määratakse vastavalt käesoleva konventsiooni artiklile 62.

Tööõnnetusse või töö ajal või töö tõttu haigestumise korral peavad sõjavangid saama asjakohast ravi. Lisaks peab vangis hoidev riik sellistele sõjavangidele väljastama arstitõendi, mille alusel nad võivad esitada nõude riigile, kellest nad sõltuvad, ning edastama tõendi dublikaadi artiklis 123 ettenähtud sõjavangide keskagenteuridele.

Artikkel 55

Sõjavangide sobivust tööks tuleb perioodiliselt vähemalt kord kuus hinnata arstliku läbivaatuse teel. Läbivaatustel tuleb erilist tähelepanu pöörata sõjavangidelt nõutava töö laadile.

Kui sõjavang peab ennast töövõimeetuks, tuleb ta lubada laagri meditsiinivõimude vastuvõtule. Arstid või kirurgid võivad teha ettepaneku vabastada tööst sõjavangid, kes on nende arvates töövõimeetud.

Artikkel 56

Tööüksuste ülesehitus ja juhtimine peab sarnanema sõjavangide laagri omale.

Tööüksus jääb sõjavangide laagri kontrolli alla ning selle administratiivseks osaks. Oma valitsuse juhtimisel vastutavad sõjaväevõimud ja asjaomase laagri ülem käesolevas konventsioonis sätestatu järgimise eest tööüksustes.

Laagriülem peab pidama tema laagriile alluvate tööüksuste täpset nimekirja ning edastama selle kaitsva riigi, Rahvusvahelise Punase Risti Komitee ja sõjavangide abistamisega tegelevate muude organisatsioonide esindajatele, kes laagrit külastavad.

Artikkel 57

Sõjavange, kes töötavad eraisikute heaks, ka juhul kui viimased vastutavad nende valvamise ja kaitse eest, ei või kohelda halvemini kui on käesolevas konventsioonis sätestatud. Vangis hoidev riik, sõjaväevõimud ja selliste sõjavangide laagri ülem vastutavad täielikult nende sõjavangide ülalpidamise, hoolitsemise, kohtlemise ja neile töötasu maksmise eest.

Sellistel sõjavangidel on õigus olla ühenduses selle laagri sõjavangide esindajatega, kuhu nad kuuluvad.

IV jagu. Sõjavangide raha

Artikkel 58

Sõjategevuse puhkemisel ja kuni asjakohase kokkuleppe sõlmimiseni kaitsva riigiga võib vangis hoidev riik kindlaks määrata maksimaalse rahasumma, mis võib olla sõjavangide valduses sularahas või muus sellises vormis. Seda ületavad rahasummad, mis õiguspäraselt olid nende valduses ja mis neilt ära võeti või kinni peeti, tuleb kanda nende kontole, nagu ka muud nende talletatud summad, ning neid ei või nende nõusolekuta ümber vahetada ühtegi muusse vääringusse.

Kui sõjavangid võivad väljastpoolt laagrit osta teenuseid või tarbeesemeid sularaha eest, maksavad nende eest sõjavangid ise või laagriadministratsioon, kes märgib need võlakohustustena asjaomaste sõjavangide arvetele. Vangis hoidev riik kehtestab selleks eeskirjad.

Artikkel 59

Sularaha, mis on sõjavangidelt vastavalt artiklile 18 ära võetud nende vangistamise ajal ja mis on vangis hoidva riigi vääringus, tuleb kanda sõjavangide isiklikele arvetele vastavalt käesoleva jao artikli 64 sätetele.

Isiklikule arvele kantakse vangis hoidva riigi vääringus olevad summad, mis on saadud sõjavangilt vangistamise ajal äravõetud muus vääringus olevate summade ümbervahetamise teel.

Artikkel 60

Vangis hoidev riik maksab iga kuu kõigile sõjavangidele palgaavansi, mille suurus määratakse järgmiste summade ümberarvutamise teel vangis hoidva riigi vääringusse:

I kategooria: auastmelt seersandist alamalseisvad sõjavangid – kaheksa Šveitsi franki;

II kategooria: seersandid ja teised allohvitserid või nendega auastmelt võrdsed sõjavangid – kaksteist Šveitsi franki;

III kategooria: auastmelt majorist alamalseisvad ohvitserid või nendega auastmelt võrdsed sõjavangid – viiskümmend Šveitsi franki;

IV kategooria: majorid, kolonelleitnandid ja kolonelid või nendega auastmelt võrdsed sõjavangid – kuuskümmend Šveitsi franki;

V kategooria: kindralid või nendega auastmelt võrdsed sõjavangid – seitsekümmend viis Šveitsi franki.

Asjaomased konfliktiosalised võivad erikokkuleppega muuta nimetatud kategooriate sõjavangide palgaavansi suurust.

Kui esimeses lõikes nimetatud summad on liiga suured, võrreldes vangis hoidva riigi relvajõudude liikmete palkadega või kui see põhjustab vangis hoidvale riigile raskusi, siis kuni eelpool nimetatud summade muutmise erikokkuleppe sõlmimiseni riigiga, kellest sõjavangid sõltuvad, võib vangis hoidev riik toimida järgnevalt:

(a) jätkata esimeses lõikes nimetatud summade märkimist sõjavangide hoiuarvetele;

(b) piirata ajutiselt palgaavansist sõjavangidele isiklikuks kasutamiseks antavat summat mõistlikult, kuid see peab I kategooria sõjavangide puhul olema vähemalt sama suur kui summa, mida vangis hoidev riik maksab oma relvajõudude liikmetele.

Kõigi piirangute põhjused tuleb viivitamatult teatada kaitsvale riigile.

Artikkel 61

Vangis hoidev riik peab sõjavangidele lisapalgana väljamaksmiseks vastu võtma summad, mida sõjavangidele saadab riik, kellest nad sõltuvad, tingimusel et sama kategooria sõjavangidele makstavad summad on võrdsed, et neid makstakse kõigile selle kategooria sõjavangidele, kes sellest riigist sõltuvad, ja et need kantakse esimesel võimalusel sõjavangide isiklikule arvele vastavalt artiklile 64. Niisuguse lisapalga maksmine ei vabasta vangis hoidvat riiki ühestki käesolevast konventsioonist tulenevast kohustusest.

Artikkel 62

Vangis hoidev ametkond peab maksma sõjavangidele tööle vastavat õiglast tasu. Palgamäära kinnitab nimetatud ametkond, kuid see peab olema vähemalt veerand Šveitsi franki täistööpäeva eest. Kinnitatud päevapalгамäärast informeerib vangis hoidev riik kaitsva riigi vahendusel sõjavange ja riiki, kellest nad sõltuvad.

Vangis hoidev ametkond peab maksma töötasu ka sõjavangidele, kes on alaliselt määratud täitma ülesandeid või tegema oskustööd, mis on seotud laagri haldamise, ülesseadmise või korrashoiuga, samuti sõjavangidele, kes peavad täitma hingelisi või meditsiinilisi kohustusi oma kaaslaste heaks.

Sõjavangide esindaja ja tema nõuandjate, samuti tema abiliste töötasu makstakse laagrikaupluse kasumifondist. Selle töötasu suuruse määrab sõjavangide esindaja ja selle peab heaks kiitma laagriülem. Kui sellist fondi ei ole, peab vangis hoidev ametkond maksma nendele sõjavangidele õiglast töötasu.

Artikkel 63

Sõjavangid võivad vastu võtta neile isiklikult või kollektiivselt määratud rahasaadetisi.

Iga sõjavangi käsutuses peab vastavalt järgmisele artiklile olema tema hoiuarve krediitsaldo ulatuses, mille määrab vangis hoidev riik, kes teostab ka nõutavad maksed. Vangis hoidva riigi olulisi finantsmajanduslikke ja rahanduslikke piiranguid arvestades võivad sõjavangid teha makseid välismaal. Sellisel juhul on eelisõigus maksetel, mida tehakse sõjavangist sõltuvatele isikutele.

Igal juhul võivad sõjavangid, kui sellega on nõus riik, kellest nad sõltuvad, teha makseid nende omal maal järgmisel viisil: vangis hoidev riik saadab nimetatud riigile kaitsva riigi vahendusel teate kõigi sõjavange puudutavate üksikasjade, maksete saajate ning makstavate summade kohta, mis on väljendatud vangis hoidva riigi vääringus. Nimetatud teatele kirjutab alla sõjavang ning selle kinnitab laagriülem oma allkirjaga. Vangis hoidev riik debiteerib sõjavangide hoiuarveid kohase summa võrra ning debiteeritud summad kantakse üle sellele riigile, kellest sõjavangid sõltuvad.

Eelnevate sätete kohaldamiseks võib vangis hoidev riik kasutada käesoleva konventsiooni lisas V toodud näidiskorda.

Artikkel 64

Vangis hoidev riik peab pidama iga sõjavangi kohta arvet, milles peavad olema märgitud vähemalt järgmised andmed:

- (1) Sõjavangile saadetud summad või palgaavansina, töötasuna või muul alusel saadud summad; sõjavangilt ära võetud summad vangis hoidva riigi vääringus, mis on ja summad, mis on temalt ära võetud ja mis on tema palvel ümber vahetatud nimetatud riigi vääringusse.
- (2) Sõjavangile sularahas või muus sellises vormis väljamakstud summad; tema nimel ja palvel tehtud maksed; artikli 63 kolmanda lõike kohaselt ülekantud summad.

Artikkel 65

Sõjavangi arvele tehtud kandel peab olema sõjavangi või tema nimel tegutseva sõjavangide esindaja allkiri või initialsid.

Sõjavangidele tuleb igal ajal võimaldada oma arvega tutvuda ja saada sellest koopiaid. Samuti võivad arveid kontrollida kaitsvate riikide esindajad, kui nad laagrit külastavad.

Kui sõjavangid viiakse ühest laagrist teise, viiakse koos nendega üle ka nende isiklikud arved. Ühest vangis hoidvast riigist teise üleviimise korral viiakse koos nendega üle neile kuuluvad summad, mis ei ole vangis hoidva riigi vääringus. Neile antakse tõendid muude summade kohta, mis jäävad nende arve krediidisse.

Asjaomased konfliktiosalised võivad kokku leppida, et sõjavangide arvetest teavitatakse üksteist kaitsva riigi kaudu ja kindlaksmääratud ajavahemike järel.

Artikkel 66

Vangistuse lõppemisel sõjavangi vabastamise või repatrieerimise tõttu peab vangis hoidev riik andma talle selle riigi volitatud ohvitseri allkirjaga aruande, milles on näidatud talle sellel hetkel kuuluv krediitsaldo. Nimekirjad, milles näidatakse sõjavangide krediitsaldod, saadab vangis hoidev riik kaitsva riigi kaudu valitsusele, kellest sõjavang sõltub. Nimekirjades on kõik üksikasjad sõjavangide kohta, kelle vangistus on lõppenud repatrieerimise, vabastamise, põgenemise, surma või muu asjaolu tõttu. Selliste nimekirjade iga lehekülje peab kinnitama vangis hoidva riigi volitatud esindaja.

Käesoleva artikli eelnevaid sätteid võivad konfliktiosalised vastastikuse kokkuleppega muuta.

Vangis hoidvalt riigilt saada oleva krediitsaldo klaarimise eest vangistuse lõppemisel vastutab riik, kellest sõjavang sõltub.

Artikkel 67

Palgaavansid, mis on sõjavangidele makstud vastavalt artiklile 60, loetakse makstuks riigi nimel, kellest nad sõltuvad. Sellised palgaavansid, samuti kõik maksed, mida nimetatud riik on teinud vastavalt artikli 63 kolmandale lõigule ja artiklile 68, klaaritakse sõjategevuse lõppemisel asjaomaste riikide vahel.

Artikkel 68

Sõjavangi nõue hüvitada töövigastus või muu töövõimetuse tekkimine edastatakse kaitsva riigi kaudu riigile, kellest sõjavang sõltub. Vastavalt artiklile 54 peab vangis hoidev riik iga juhtumi korral andma asjaomasele sõjavangile teatise, kus on näidatud vigastuse või töövõimetuse laad, selle tekkimise asjaolud ja meditsiinilise või haiglaravi üksikasjad. Sellele teatisele peab alla kirjutama vangis hoidva riigi vastutav ohvitser ning meditsiinilisi üksikasju peab tõendama meditsiiniohvitser.

Samuti tuleb riigile, millest sõjavang sõltub, edastada sõjavangi nõue hüvitada isiklike asjade, raha või väärisasjade artikli 18 kohane äravõtmine ja nende tagastamata jätmise repatrieerimisel vangis hoidva riigi poolt, samuti asjade kaotamine, mis on oletatavasti tingitud vangis hoidva riigi või tema teenistujate süüst. Vangis hoidev riik peab oma kulul asendama sellised isiklikud esemed, mida sõjavangid vangistuse ajal vajavad. Vangis hoidev riik annab igale sõjavangile vastutava ohvitseri allkirjaga teatise, kus näidatakse kogu informatsioon põhjuste kohta, miks selliseid esemeid, raha või väärisesemeid ei ole sõjavangile tagastatud. Selle teatise koopia edastatakse riigile, kellest sõjavang sõltub, artiklis 123 nimetatud sõjavangide keskagentuuri kaudu.

V jagu. Sõjavangide suhted välismaailmaga

Artikkel 69

Kohe pärast sõjavangide võtmist peab vangis hoidev riik informeerima sõjavange ja kaitsva riigi kaudu riike, kellest nad sõltuvad, käesoleva ja sätete täitmiseks võetavatest meetmetest. Samuti informeerib vangis hoidev riik asjaosalisi nende meetmete hilisemast muutmisest.

Artikkel 70

Kohe vangistamisel või hiljemalt ühe nädala möödumisel laagrisse saabumisest, ka juhul, kui see on transiitlaager, samuti haiguse korral või haiglasse või teise laagrisse üleviimise korral, tuleb sõjavangil võimaldada kirjutada otse oma perekonnale ning artiklis 123 nimetatud sõjavangide keskagentuuri kaart, mis võimaluse korral vastab käesolevale konventsioonile lisatud näidisele, ning teavitada sellega sugulasi enda vangistamisest, aadressist ja tervislikust seisundist. Nimetatud kaardid tuleb edastada nii kiiresti kui võimalik ja neid ei tohi ühelgi viisil viivitada.

Artikkel 71

Sõjavangidel lubatakse saata ning saada kirju ja kaarte. Vangis hoidev riik võib piirata sõjavangi saadetavate kirjade ja kaartide arvu kahe kirja ja nelja kaardini kuus, arvestamata artiklis 70 ettenähtud kaarte vangistamise kohta. Võimaluste piires peaksid need järgima käesolevale konventsioonile lisatud näidiseid. Suuremaid piiranguid võib seada üksnes siis, kui kaitsev riik nõustub, et see on asjaomaste sõjavangide huvides tõlkimisraskuste tõttu, sest vangis hoidev riik ei suuda leida tsenseerimiseks piisavalt kvalifitseeritud tõlke. Kui on vaja piirata sõjavangidele saadetavate kirjade hulka, võib seda vangis hoidva riigi võimaliku palve korral teha üksnes riik, kellest sõjavangid sõltuvad. Sellised kirjad ja kaardid tuleb edastada, kasutades kõige kiiremaid vahendeid, mis on vangis hoidva riigi käsutuses; nende saatmisega ei või viivitada ega neid kinni pidada distsiplinaarsetel põhjustel.

Sõjavangidel lubatakse saata telegramme, kui nad pole pikka aega teateid saanud või kui neil ei ole võimalik saada oma lähedastelt teateid või saata neile teateid tavalise posti teel; samuti sõjavangidel, kes on kodust väga kaugel. Tasu selle eest võetakse sõjavangide arvetelt või nende käsutuses olevast rahast. Samuti võivad nad telegramme saata edasilükkamatutel juhtudel.

Üldiselt peab sõjavangide kirjavahetus olema nende emakeeles. Konfliktiosalised võivad lubada kirjavahetust ka muus keeles.

Sõjavangide postisaadetisi sisaldavad postikotid tuleb kindlalt sulgeda ja märgistada nii, et selgesti oleks näidatud nende sisu. Need tuleb saata sihtpunkti postiasutusse.

Artikkel 72

Sõjavangid võivad saada posti teel või muul viisil saadetud isiklike pakke või ühiseid saadetisi, esmajoones neid, mis sisaldavad toiduaineid, riideid, ravimeid ning usulise ja haridusliku tähtsusega esemeid ning vaba aja

veetmisel kasutatavaid esemeid, sealhulgas raamatud, kultusesemed, teaduslikud seadmed, eksamiülesanded, muusikariistad, spordivarustus ja sõjavangide õpinguteks ja kultuuritegevuseks vajalikud vahendid.

Sellised saadetised ei vabasta vangis hoidvat riiki mingil viisil käesoleva konventsiooni järgsetest kohustustest.

Kaitsev riik või Rahvusvaheline Punase Risti Komitee või muu sõjavange abistav organisatsioon võib oma saadetisi piirata sõjavangide huvides transpordi või side erakorraliselt pingelise olukorra tõttu.

Isiklike pakkide ja ühiste abisaadetiste saatmise tingimused määratakse vajaduse korral asjaomaste riikide erikokkulepetega, mis ei või mingil juhul viivitada abisaadetiste jõudmist sõjavangide kätte. Riide- ja toidupakid ei või sisaldada raamatuid. Ravimeid tuleb üldjuhul saata ühispaakides.

Artikkel 73

Kui puuduvad asjaomaseomaste riikide erikokkulepped ühiste abisaadetiste vastuvõtmise ja jagamise kohta, rakendatakse käesolevale konventsioonile lisatud norme ja määrustikku ühiste abisaadetiste kohta.

Eelpool nimetatud erikokkulepetega ei või mingil juhul piirata sõjavangide esindajate õigust võtta vastu sõjavangidele määratud ühiseid abisaadetisi, samuti neid jagada või kasutada sõjavangide huvides.

Sellised kokkulepped ei või piirata kaitsva riigi, Rahvusvahelise Punase Risti Komitee või teiste sõjavange abistavate ja ühiste abisaadetiste edastamise eest vastutavate organisatsioonide esindajate õigust kontrollida nende saadetiste jagamist saajate vahel.

Artikkel 74

Kõik abisaadetised sõjavangidele vabastatakse impordi-, tolli- ja muudest maksudest.

Kirjavahetus, abisaadetised ja ametlikult lubatud rahasaadetised, mis saadetakse sõjavangidele või mida nad ise saadavad postiasutuste kaudu, kas vahetult või artiklis 122 ettenähtud informatsioonibüroode ja artiklis 123 ettenähtud sõjavangide keskagentuuri kaudu, vabastatakse kõigist postimaksudest nii saatmise kui ka sihtriigis, samuti vahepealsetes riikides.

Kui sõjavangidele määratud abisaadetisi ei saa kaalu tõttu või muul põhjusel saata postiasutuse kaudu, kannab vangis hoidev riik selle transpordikulud tema kontrolli all oleval territooriumil. Teised käesoleva konventsiooni osalisteks olevad riigid kannavad veokulud oma territooriumidel. Kui asjaomased riigid ei ole sõlminud erikokkulepet, kannavad selliste saadetiste veokulud saatjad, välja arvatud eelpool nimetatud erandjuhtudel.

Lepingupooled püüavad võimaluste piires vähendada sõjavangide saadetavatelt või neile adresseeritud telegrammidelt võetavat tasu.

Artikkel 75

Kui asjaomased riigid ei saa sõjategevuse tõttu tagada artiklites 70, 71, 72 ja 77 nimetatud saadetiste vedu, võivad asjaomased kaitsvad riigid, Rahvusvaheline Punase Risti Komitee või muu organisatsioon, mille tegevuse on konfliktiosalised ametlikult heaks kiitnud, tagada selliste saadetiste edastamise sobivate vahenditega (raudteevagunid, mootorsõidukid, laevad või lennuvahendid jne). Selleks püüavad lepingupooled varustada neid veovahenditega ning lubavad viimastel liikuda, andes neile esmajoones vajalikud kaitsekirjad.

Selliseid veovahendeid võib kasutada, et toimetada edasi:

- (a) kirjavahetust, nimekirju ja ettekandeid, mida vahetatakse artiklis 123 nimetatud keskinformatsiooniagentuuri ja artiklis 122 nimetatud riiklike büroode vahel;
- (b) kaitsva riigi, Rahvusvahelise Punase Risti Komitee või muu sõjavange abistava asutuse ning nende delegaatide või konfliktiosaliste kirjavahetust ja ettekandeid sõjavangide kohta.

Need sätted ei piira mingil viisil konfliktiosaliste õigust kasutada muid veovahendeid, kui ta seda eelistab, ega takista sellistele veovahenditele kaitsekirjade andmist vastastikku kokkulepitud tingimustel.

Kui ei ole sõlmitud erikokkuleppeid, kannavad selliste veovahendite kasutamise kulud proportsionaalselt konfliktiosalised, kelle kodanike huvides see toimus.

Artikkel 76

Sõjavangidele adresseeritud või nende saadetud kirjavahetust tsenseeritakse viivitamatult. Kirju võivad tsenseerida üksnes saatja- ja sihtkoha riik, kumbki üks kord.

Sõjavangidele määratud saadetiste läbivaatamisega ei või põhjustada neis olevate kaupade rikkemist. Läbivaatus toimub adressaadi või tema volitatud kaasvangi juuresolekul, välja arvatud kirjutatud või trükitud tekstide

korral. Isiklike või ühiste kaubasaadetiste sõjavangidele väljajagamisega ei või tsensuuriraskuste ettekäändel viivitada.

Konfliktiasaliste sõjalistel või poliitilistel põhjustel kehtestatud kirjavahetuse keeld võib olla üksnes ajutine ja võimalikult lühiajaline.

Artikkel 77

Vangis hoidvad riigid peavad võimaldama sõjavangidele määratud või nende saadetavate aktide, ametlike paberite või dokumentide, eriti volikirjade ja testamentide edastamist kaitsva riigi või artiklis 123 nimetatud sõjavangide keskagentuuri kaudu.

Igal juhul peavad vangis hoidvad riigid võimaldama koostada selliseid dokumente ja neid täita sõjavangide nimel. Esmajoones peavad nad sõjavangidel lubama pidada nõu advokaadiga ja võtma meetmeid nende allkirjade tõestamiseks.

VI jagu SÕJAVANGIDE JA VÕIMUORGANITE SUHTED

I peatükk. Sõjavangide kaebused vangistustingimuste üle

Artikkel 78

Sõjavangidel peab olema õigus teavitada sõjaväevõime, kelle võimuses nad on, oma nõudmistest vangistustingimuste kohta, milles neid hoitakse.

Samuti peab neil olema piiramatu õigus pöörduda sõjavangide esindaja kaudu või, kui nad seda vajalikuks peavad, otse kaitsvate riikide esindajate poole, et pöörata nende tähelepanu vangistustingimustega seotud asjaoludele, mille kohta neil on kaebusi.

Selliste nõudmiste ja kaebuste esitamist ei või piirata ega arvestada artiklis 71 nimetatud kirjavahetuskvoodi hulka. Need tuleb edastada viivitamatult. Isegi kui need tunnistatakse alusetuiks, ei või nende tõttu karistada.

Sõjavangide esindajad võivad kaitsvate riikide esindajatele saata perioodilisi ettekandeid laagri olukorra ja sõjavangide vajaduste kohta.

II peatükk. Sõjavangide esindajad

Artikkel 79

Sõjavangide asupaikades, välja arvatud kohad, kus hoitakse ohvitseride, valivad sõjavangid vabalt salajastel valimistel iga kuue kuu järel ja ka koha tühjaksjäämise korral sõjavangide esindajad, kelle ülesanne on esindada sõjavange sõjaväevõimude, kaitsvate riikide, Rahvusvahelise Punase Risti Komitee ja teiste neid abistavate organisatsioonide juures. Need sõjavangide esindajad on tagasivalitavad.

Ohvitseride ja nendega võrdses seisundis olevate isikute laagrites või segalaagrites tunnistatakse sõjavangide esindajaks kõrgeim ohvitser sõjavangide hulgas. Ohvitseride laagris abistab teda üks või mitu ohvitseride valitud abilist. Segalaagrites valivad sõjavangid tema abilised sõjavangide hulgast, kes ei ole ohvitserid.

Sõjavangide töölaagritesse paigutatakse sama kodakondsusega ohvitseridest sõjavange eesmärgiga täita neid laagri haldamise ülesandeid, mille eest vastutavad sõjavangid. Neid ohvitseride võib valida nagu sõjavangide esindajaid käesoleva artikli esimese lõigu kohaselt. Sellisel juhul valitakse sõjavangide esindajate abilised nende sõjavangide hulgast, kes ei ole ohvitserid.

Vangis hoidev riik peab valitud esindaja heaks kiitma, enne kui too võib hakata oma kohustusi täitma. Kui vangis hoidev riik keeldub heaks kiitmast kaasvangide valitud sõjavangi, peab ta keeldumise põhjustest informeerima kaitsvat riiki.

Igal juhul peab sõjavangide esindaja olema esindatavate sõjavangidega samast rahvusest, rääkima sama keelt ja järgima samu kombed. Seega peab rahvuse, keele või kommete järgi laagri erinevatesse osadesse jaotatud sõjavangidel olema oma esindaja vastavalt eelnevatele lõikudele.

Artikkel 80

Sõjavangide esindajad edendavad sõjavangide kehalist, hingelist ja intellektuaalset heaolu.

Kui sõjavangid otsustavad organiseerida endi seas vastastikuse abistamise süsteemi, siis kuulub selle organiseerimine esmajoones sõjavangide esindaja tegevusvaldkonda lisaks käesolevas konventsioonis sätestatud erikohustustele.

Sõjavangide esindaja ei vastuta sõjavangide toime pandud õiguserikkumiste eest üksnes nende kohustuste tõttu.

Artikkel 81

Sõjavangide esindajaid ei või sundida tegema muud tööd, kui sellega raskendatakse nende kohustuste täitmist.

Sõjavangide esindajad võivad sõjavangide hulgast nimetada endale vajalikke abilisi. Neile tuleb tagada kõik materiaalsed võimalused ning liikumisvabadus, mida on vaja nende kohustuste täitmiseks (tööüksuste inspekteerimine, saadetiste vastuvõtmine jne).

Sõjavangide esindajatel lubatakse külastada hooneid, kus hoitakse sõjavange, ning igal sõjavangil on õigus oma sõjavangide esindajaga nõu pidada.

Sõjavangide esindajatel tuleb võimaldada posti ja telegraafi teel pidada sidet vangis hoidvate võimude, kaitsvate riikide, Rahvusvahelise Punase Risti Komitee ja selle delegaatide, arstlike segakomisjonide ja teiste sõjavange abistavate organitega. Tööüksuste sõjavangide esindajatel peavad olema samad sidepidamisvõimalused pealaagri sõjavangide esindajatega. Sellist sidepidamist ei või piirata ega arvestada artiklis 71 nimetatud kvoodi hulka.

Sõjavangide esindajatele, kes viiakse üle teise laagrisse, tuleb anda piisavalt aega tutvustada olukorda oma järeltulijatele.

Ametist vabastamise korral tuleb selle põhjustest teatada kaitsvale riigile.

III peatükk. Kriminaal- ja ditsiplinaarkaristused

I. Üldsätted

Artikkel 82

Sõjavangide suhtes kehtivad vangis hoidva riigi relvajõududes kehtivad seadused, määrused ja korraldused. Vangis hoidval riigil on õigus võtta kohtulikke või ditsiplinaarmedeid sõjavangide õiguserikkumise suhtes nende seaduste, määruste ja korralduste vastu. Siiski ei ole lubatud menetlused ega karistused, mis on vastuolus käesoleva peatükiga.

Kui vangis hoidva riigi mõne seaduse, määruse või korraldusega kuulutatakse teatavad sõjavangide teod karistatavaks, kuid samal ajal ei karistata nende tegude eest vangis hoidva riigi relvajõudude liikmeid, võidakse sellise teo eest ette näha üksnes ditsiplinaarkaristus.

Artikkel 83

Otsustamisel, kas menetleda sõjavangi oletatavat õiguserikkumist kohtu- või ditsiplinaarkorras, peab vangis hoidev riik tagama, et pädevad asutused osutavad otsustamisel suurimat võimalikku leebust ja kasutavad pigem ditsiplinaar- kui kohtumenetlust.

Artikkel 84

Sõjavangi üle võib mõista kohut üksnes sõjaväekohus, välja arvatud juhul, kui vangis hoidva riigi seaduste järgi võivad selliste õiguserikkumiste puhul nimetatud riigi relvajõudude liikmete üle kohut mõista tsiviilkohtud.

Mitte mingil juhul ei või sõjavangi üle kohut mõista kohus, mis ei taga üldtunnustatud viisil sõltumatust ja erapooletust ja kus protsessis ei ole süüdistataval võimalik kasutada artiklis 105 sätestatud kaitseõigust ja -vahendeid.

Artikkel 85

Sõjavangidel, kes on vangis hoidva riigi seaduste järgi kohtu alla antud enne vangistamist toime pandud tegude eest, on isegi süüdimõistmise korral õigus saada kaitset käesoleva konventsiooni alusel.

Artikkel 86

Ühtegi sõjavangi ei või sama teo eest või sama süüdistuse alusel karistada rohkem kui üks kord.

Artikkel 87

Vangis hoidva riigi sõjaväevõimud ja kohtud võivad sõjavangile mõista ainult samasuguseid karistusi, nagu on ette nähtud selle riigi relvajõudude liikmetele samade tegude toimepanemise eest.

Karistuse mõistmisel arvestavad vangis hoidva riigi kohtud või võimuorganid võimalikult palju asjaolu, et süüdistataval, kes ei ole vangis hoidva riigi kodanik, ei ole kohustust olla riigitruu, ning et sõjavang on tema võimuses sõjavangi tahtest sõltumata. Nimetatud kohtutel ja võimuorganitel on õigus vähendada ettenähtud karistust õiguserikkumise eest, milles sõjavangi süüdistatakse, ning seega ei ole nad seotud sätestatud miinimumkaristustega.

Keelatud on kollektiivsed karistused isiklike tegude eest, kehalised karistused, vangistus päevavalguseta ruumides ning igasugune piinamine ja julmus.

Vangis hoidev riik ei või üheltki sõjavangilt võtta tema auastet ega takistada auastmetunnuste kandmist.

Artikkel 88

Ohvitseri, allohvitseri ja meessõjavange, kes kannavad distsiplinaar- või kohtulikku karistust, ei tohi kohelda karmimalt kui sama karistust kandvaid vangis hoidva riigi relvajõudude nendega auastmelt võrdseid liikmeid.

Naissõjavangile ei või määrata raskemat karistust ega kohelda karistuse kandmise ajal karmimalt kui vangis hoidva riigi relvajõudude naisliiget samasuguse õiguserikkumise korral.

Mingil juhul ei või naissõjavangile määrata raskemat karistust ega kohelda teda karistuse kandmise ajal karmimalt kui vangis hoidva riigi relvajõudude meesliiget samasuguse õiguserikkumise korral.

Sõjavange ei või pärast distsiplinaar- või kohtuliku karistuse ärakandmist kohelda teistest sõjavangidest erinevalt.

II. Distsiplinaarkaristused

Artikkel 89

Sõjavangidele võib määrata järgmisi distsiplinaarkaristusi:

- (1) trahv kuni 50 protsenti palgaavansi ja töötasu summast, mida sõjavang saaks artiklite 60 ja 62 kohaselt kuni kolmekümne päeva jooksul;
- (2) käesolevas konventsioonis sätestatud kohtlemisele lisaks antud soodustuste katkestamine;
- (3) teenindava töö tegemine kuni kaks tundi päevas;
- (4) arest.

Lõikes 3 nimetatud karistust ei või määrata ohvitseridele.

Distsiplinaarkaristused ei või olla ebainimlikud, julmad ega ohtlikud sõjavangide tervisele.

Artikkel 90

Üks karistus võib kesta kuni kolmkümmend päeva. Distsiplinaarsüüteo arutamisele või distsiplinaarkaristuse määramisele eelneva aresti kestus arvestatakse sõjavangile mõistetud karistusest maha.

Eelpool nimetatud kolmekümnepäevast karistust ei või pikendada ka juhul, kui sõjavang vastutab karistuse mõistmise ajal mitme teo eest, sõltumata sellest, kas need teod on omavahel seotud või mitte.

Distsiplinaarkaristuse määramise teatavakstegemise ja karistuse täideviimise vahele ei või jääda rohkem kui üks kuu.

Kui sõjavangile mõistetakse uus distsiplinaarkaristus, peab kahe karistuse täideviimise vahel olema vähemalt kolm päeva, kui üks nendest karistustest kestab kümme päeva või kauem.

Artikkel 91

Sõjavangi põgenemine loetakse õnnestunuks, kui:

- (1) ta on liitunud selle riigi relvajõududega, millest ta sõltub, või liitlasriigi relvajõududega;
- (2) ta on lahkunud vangis hoidva riigi või selle liitlaste kontrollitavalt territooriumilt;
- (3) ta on asunud selle riigi lippu, millest ta sõltub, või liitlasriigi lippu kandvale laevale vangis hoidva riigi territoriaalvetes, kui laev ei ole vangis hoidva riigi kontrolli all.

Sõjavange, kellel on õnnestunud põgeneda käesoleva artikli tähenduses ja kes vangistatakse uuesti, ei või karistada nende eelnenud põgenemise eest.

Artikkel 92

Sõjavangi, kes püüab põgeneda ja kes vangistatakse uuesti enne, kui tal õnnestub põgeneda artikli 91 tähenduses, võib selle teo eest karistada üksnes distsiplinaarkorras, ka juhul, kui see on korduv rikkumine.

Uuesti vangistatud sõjavang tuleb viivitamatult üle anda asjaomastele sõjaväevõimudele.

Arvestamata artikli 88 neljandat lõiku võib ebaõnnestunud põgenemise eest karistatud sõjavange eraldi valvata. Selline järelevalve ei või kahjustada nende tervist, see peab toimuma sõjavangide laagris ja neilt ei või ära võtta käesoleva konventsiooniga antud tagatise.

Artikkel 93

Põgenemist või põgenemiskatset, ka juhul, kui see on korduv rikkumine, ei loeta raskendavaks asjaoluks, kui sõjavang on kohtu all põgenemise või põgenemiskatse ajal toime pandud õiguserikkumise pärast.

Artiklis 83 nimetatud põhimõtte kohaselt võib ainult distsiplinaarkorras karistada sõjavangide õiguserikkumiste eest, mille ainus eesmärk on soodustada nende põgenemist ja millega ei kaasne vägivalda elu või tervise vastu, nagu õiguserikkumised avaliku omandi vastu, vargus rikastumise motiivita, valedokumentide koostamine või kasutamine või tsiviilriiete kandmine.

Sõjavangidele, kes abistavad või õhutavad põgenemist või põgenemiskatset, võib selle eest mõista üksnes distsiplinaarkaristuse.

Artikkel 94

Kui põgenenud sõjavang uuesti vangistatakse, teatatakse sellest artiklis 122 sätestatud viisil riigile, kellest ta sõltub, eeldusel et eelnevalt on tema põgenemisest teatatud.

Artikkel 95

Distsipliinirikkkumises süüdistatavat sõjavangi ei või enne asja arutamist hoida vahi all, välja arvatud juhul, kui vahi all hoitaks ka vangis hoidva riigi relvajõudude liiget, keda süüdistatakse samasuguse õiguserikkumise toimepanemises, või kui see on hädavajalik laagrikorra ja distsipliini tagamiseks.

Aega, mil sõjavang viibib vahi all, oodates otsust distsipliinirikkkumise kohta, lühendatakse miinimumini ja see ei või olla pikem kui neliteist päeva.

Käesoleva peatüki artikleid 97 ja 98 kohaldatakse sõjavangide suhtes, kes ootavad vahi all otsust distsipliinirikkkumise kohta.

Artikkel 96

Tegusid, mis kujutavad endast distsipliinirikkkumisi, uuritakse viivitamatult.

Rikkumata kohtute ja sõjaväevõimude pädevust, võib distsiplinaarkaristuse määrata vaid ohvitser, kellel on distsiplinaarvõim laagriülemana, või laagriülemat asendav vastutav ohvitser või ohvitser, kellele laagriülem on oma distsiplinaarvõimu delegeerinud.

Mingil juhul ei või sellist võimu delegeerida sõjavangile, samuti ei või sõjavang seda võimu kasutada.

Enne distsiplinaarkaristuse kuulutamist tuleb süüdistatavale anda täpne informatsioon õiguserikkumiste kohta, milles teda süüdistatakse, samuti võimalus anda seletusi oma käitumise kohta ning end kaitsta. Esmajoones tuleb lubada kutsuda tunnistajaid ning kasutada vajaduse korral kvalifitseeritud tõlgi teenuseid. Otsus tuleb teatavaks teha süüdistatavale sõjavangile ning sõjavangide esindajale.

Laagriülem peab pidama distsiplinaarkaristuste registrit ning kaitsva riigi esindajad peavad saama sellega tutvuda.

Artikkel 97

Sõjavange ei või distsiplinaarkaristuse kandmiseks mingil juhul üle viia kinnipidamiskohtadesse (vanglad, parandusmajad, sunnitöövanglad jne).

Kõik ruumid, kus kantakse distsiplinaarkaristust, peavad vastama artiklis 25 sätestatud sanitaarõuetele. Karistust kandval sõjavangil tuleb võimaldada hoida end puhtana vastavalt artiklile 29.

Ohvitsere ja nendega võrdses seisundis isikuid ei või paigutada samadesse ruumidesse, kus hoitakse allohvitsere ja sõdureid.

Distsiplinaarkaristust kandvad naissõjavangid tuleb paigutada meessõjavangidest eraldi ruumidesse ja nende järele peavad valvama naised.

Artikkel 98

Aresti distsiplinaarkaristusena kandval sõjavangil säilivad käesolevas konventsioonis sätestatud soodustused, välja arvatud need, mida ei ole võimalik aresti all viibimise tõttu rakendada. Igal juhul peavad sõjavangidel säilima artiklites 78 ja 126 ettenähtud soodustused.

Sõjavangilt, kellele on mõistetud distsiplinaarkaristus, ei või ära võtta tema auastmest tulenevaid eelisõigusi.

Sõjavangidel, kellele on mõistetud distsiplinaarkaristus, tuleb lubada kehaliselt liikuda ja väljas viibida vähemalt kaks tundi päevas.

Sõjavangide nõudmise korral tuleb neil lubada osaleda igapäevastel arstlikel läbivaatustel. Nad peavad saama oma tervislikule seisundile kohast ravi ning vajaduse korral tuleb nad üle viia laagri isolaatorisse või haiglasse.

Neil lubatakse lugeda ja kirjutada, samuti saata ja saada kirju. Seevastu pakke ja rahasaadetisi võib kuni karistuse ärakandmiseni neile mitte kätte anda; vahepeal tuleb need anda sõjavangide esindajale, kes annab niisugustes pakides sisalduvad kergesti riknevad kaubad üle haiglane.

III. Kohtumenetlus

Artikkel 99

Ühtegi sõjavangi ei või süüdistada ega karistada teo eest, mis ei ole nimetatud teo toimepanemise ajal keelatud vangis hoidva riigi õigusega või rahvusvahelise õigusega.

Sõjavangile ei või avaldada mingit moraalset või füüsilist survet, et sundida teda end süüdi tunnistama.

Ühtegi sõjavangi ei või süüdi mõista ilma, et talle oleks antud võimalust end kaitsta ja kasutada kvalifitseeritud advokaadi või õigusnõuandja abi.

Artikkel 100

Sõjavange ja kaitsvaid riike tuleb esimesel võimalusel teavitada õiguserikkumistest, mille toimepanemise eest võib vangis hoidva riigi seaduste järgi karistada surmanuhtlusega.

Muude õiguserikkumiste eest ei või karistada surmanuhtlusega ilma selle riigi nõusolekuta, kellest sõjavangid sõltuvad.

Sõjavangile surmanuhtluse mõistmisel peab kohus vastavalt artikli 87 teisele lõigule eriti arvestama asjaolu, et kuna süüdistatav ei ole vangis hoidva riigi kodanik, ei pea ta olema riigitruu, ja et sõjavang on selle riigi võimuses sõjavangi tahtest sõltumata.

Artikkel 101

Kui sõjavangile mõistetakse surmanuhtlus, ei või karistust täide viia enne kuue kuu möödumist päevast, mil kaitsev riik saab näidatud aadressil kätte artiklis 107 sätestatud üksikašjalise informatsiooni.

Artikkel 102

Sõjavangi karistus on õiguspärane ainult siis, kui karistuse on mõistnud sama kohus, kes otsustab vangis hoidva riigi relvajõudude liikmete asju, kasutatud on sama menetlust ning lisaks sellele on järgitud käesoleva peatüki sätteid.

Artikkel 103

Sõjavangi puudutavad uurimistoimingud tuleb läbi viia ja tema üle kohut pidada nii kiiresti, kui võimalik. Kohtupidamist ootavat sõjavangi ei või hoida vahi all, välja arvatud juhul, kui vahi all hoitaks ka vangis hoidva riigi relvajõudude liiget, keda süüdistatakse samasuguse õiguserikkumise toimepanemises või kui see on hädavajalik riikliku julgeoleku huvides. Selline vahi all pidamine ei või mingil juhul kesta üle kolme kuu.

Aeg, mille sõjavang on kohtupidamist oodates vahi all olnud, arvatakse maha temale mõistetud vabadusekaotuslikust karistusest ja seda arvestatakse iga karistuse määramisel.

Sõjavangide suhtes, kes ootavad kohtupidamist vahi all, kohaldatakse artikleid 97 ja 98.

Artikkel 104

Kui vangis hoidev riik on otsustanud algatada sõjavangi suhtes kohtumenetluse, teatab ta sellest kaitsvale riigile esimesel võimalusel, kuid hiljemalt kolm nädalat enne kohtupidamise algust. Nimetatud kolmenädalane ajavahemik algab päevast, mil see teade jõuab aadressile, mille kaitsev riik on vangis hoidvale riigile eelnevalt teatanud.

Teade peab sisaldama järgmist informatsiooni:

- (1) sõjavangi perekonnanimi ja eesnimed, tema auaste, väe-, rügemendi- või seerianumber, sünniaeg ja elukutse (kui see on olemas);
- (2) interneerimise või vahi all pidamise koht;
- (3) sõjavangile esitatava süüdistuse või süüdistuste iseloomustus, milles näidatakse kohaldatavad õigusnormid;
- (4) asja arutava kohtu nimi, samuti kohtupidamise alguseks määratud kuupäev ja koht.

Sama informatsiooni peab vangis hoidev riik edastama sõjavangide esindajale.

Kui kohtupidamise algul ei esitata tõendeid selle kohta, et asjaomane kaitsev riik, sõjavang ja sõjavangide esindaja on eelpool nimetatud teate kätte saanud vähemalt kolm nädalat enne kohtupidamise algust, siis ei või kohtupidamist alustada ja see tuleb edasi lükata.

Artikkel 105

Sõjavangil on õigus kasutada ühe oma kaasvangi abi, samuti enda valitud kvalifitseeritud advokaadi või õigusnõuandja kaitset, kutsuda tunnistajaid ja kasutada vajaduse korral pädeva tõlgi teenuseid. Nendest õigustest peab vangis hoidev riik sõjavangi teavitama aegsasti enne kohtupidamist.

Kui sõjavang ei ole endale kaitsjat valinud, peab kaitsev riik ühe nädala jooksul leidma talle advokaadi või õigusnõuandja. Kaitsva riigi palvel peab vangis hoidev riik esitama sellele riigile kvalifitseeritud kaitsjate nimekirja. Kui sõjavang ega kaitsev riik ei ole advokaati või õigusnõuandjat valinud, määrab vangis hoidev riik kaitsjaks pädeva advokaadi või õigusnõuandja.

Sõjavangi kaitsval advokaadil või õigusnõuandjal peab enne kohtupidamise algust olema vähemalt kaks nädalat ettevalmistusajaga ning selleks vajalikud tingimused. Esmajoones on tal õigus süüdistatavat vabalt külastada ning temaga vestelda teiste isikute juuresolekuta. Samuti võib ta nõu pidada kõigi kaitsjapoolsete tunnistajate, sealhulgas sõjavangidega. Need võimalused on tal kuni apellatsiooni- või edasikaebetähtaja möödumiseni.

Sõjavangile esitatava süüdistuse või süüdistuste üksikasjad ning dokumendid, mis vastavalt vangis hoidva riigi õigusele üldiselt süüdistatavale esitatakse, antakse sõjavangile arusaadavas keeles ja aegsasti enne kohtupidamise algust. Sama informatsioon tuleb samadel tingimustel edastada sõjavangi kaitset korraldavale advokaadile või õigusnõuandjale.

Kaitsva riigi esindajatel on õigus osaleda asja kohtulikul arutamisel, välja arvatud erandjuhtudel, kui kohtupidamine on riigi julgeoleku huvides kinnine. Sellisel juhul peab vangis hoidev riik kaitsvat riiki sellest informeerima.

Artikkel 106

Sõjavangil on samamoodi nagu vangis hoidva riigi relvajõudude liikmetelgi õigus esitada apellatsioon või kaebus iga talle mõistetud otsuse peale eesmärgiga karistus tühistada või seda muuta või kohtuasi uuesti läbi vaadata. Sõjavangi tuleb täielikult teavitada tema apelleerimis- või edasikaebeõigusest ja selle kasutamise tähtaegadest.

Artikkel 107

Igast sõjavangi suhtes tehtud otsusest tuleb viivitamatult teatada kaitsvale riigile kokkuvõtliku teatega, milles näidatakse ka, kas sõjavangil on apellatsiooniõigus, et taotleda otsuse tühistamist või kohtuasja uuesti läbivaatamist. Nimetatud teade tuleb saata ka asjaomasele sõjavangide esindajale. Samuti tuleb see saata süüdistatavale sõjavangile temale arusaadavas keeles, kui otsust ei kuulutatud tema juuresolekul. Vangis hoidev riik teatab kaitsvale riigile viivitamatult ka sõjavangi otsusest oma apellatsiooniõigust kasutada või sellest loobuda.

Kui sõjavang on mõistetud süüdi lõplikult või kui esimese astme kohus on mõistnud sõjavangile surmanuhtluse, peab vangis hoidev riik viivitamata saatma kaitsvale riigile üksikasjalise informatsiooni, mis peab sisaldama:

- (1) kohtuotsuse täpset sõnastust;
- (2) eeluurimise ja kohtuistungil lühikokkuvõtet, rõhutades eriti süüdistuse ja kaitse põhielemente;
- (3) vajaduse korral teadet asutuse kohta, kus karistust kantakse.

Eelnevates punktides nimetatud informatsioon saadetakse aadressil, mille kaitsev riik on vangis hoidvale riigile eelnevalt teatanud.

Artikkel 108

Pärast süüdimõistva kohtuotsuse jõustumist kannab sõjavang mõistetud karistust samades asutustes ja samadel tingimustel nagu vangis hoidva riigi relvajõudude liikmed. Tingimused peavad igal juhul olema tervislikud ja inimlikud.

Naissõjavang, kellele on mõistetud selline karistus, tuleb paigutada eraldi ruumidesse ja tema järele peavad valvama naised.

Igal juhul kohaldatakse vabadusekaotusega karistatud sõjavangide suhtes käesoleva konventsiooni artikleid 78 ja 126. Peale selle on neil õigus saada ja saata kirju, saada vähemalt üks abisaadetis kuus, regulaarselt liikuda vabas õhus, saada oma tervisliku seisundi kohast arstiabi ning neile vajalikku hingelist abi. Neile mõistetud karistused peavad olema kooskõlas artikli 87 kolmanda lõiguga.

IV osa VANGISTUSE LÕPPEMINE

I jagu

VIIVITAMATU REPATRIEERIMINE JA NEUTRAALSETE RIIKIDE HOOLE ALLA ANDMINE

Artikkel 109

Arvestades käesoleva artikli kolmandat lõiku, peavad konfliktiosalised saatma kodumaale tagasi raskesti haavatud ja raskesti haiged sõjavangid, olenemata auastmest, olles ravinud neid seni, kuni nad on järgmise artikli esimese lõigu järgi reisimisvõimelised.

Kogu sõjategevuse kestel püüavad konfliktiosalised koostöös asjaomaste neutraalsete riikidega korraldada järgmise artikli teises lõigus nimetatud haavatud ja haigete sõjavangide andmise neutraalsete riikide hoole alla. Lisaks võivad nad sõlmida kokkuleppeid kõigi pikka aega vangistuses viibinud tervete sõjavangide viivitamatuks repatrieerimise või neutraalsetes riikides interneerimise kohta.

Ühtegi sõjavangi, kes tuleb repatrieerida käesoleva artikli esimese lõigu kohaselt, ei või sõjategevuse ajal repatrieerida vastu tema tahtmist.

Artikkel 110

Viivitamatult tuleb repatrieerida:

- (1) parandamatult haavatud ja haiged, kelle vaimne või füüsiline tervis näib olevat tunduvalt halvenenud;
- (2) haavatud ja haiged, kes arsti arvamuse kohaselt tõenäoliselt ei parane ühe aasta jooksul, keda on vaja ravida ja kelle vaimne või füüsiline tervis näib olevat tunduvalt halvenenud;
- (3) haavatud ja haiged, kes on paranenud, kuid kelle vaimne või füüsiline tervis näib olevat tunduvalt ja püsivalt halvenenud.

Neutraalse riigi hoole alla võib anda:

- (1) haavatud ja haiged, kes võivad paraneda ühe aasta jooksul haavata saamisest või haigestumisest arvates, kui ravi neutraalses riigis paranemist kindlustaks ja kiirendaks;
- (2) sõjavangid, kelle vaimne või füüsiline tervis oleks arsti arvamuse kohaselt ohus jätkuvas vangistuses, kuid mitte neutraalse riigi hoole all.

Neutraalse riigi hoole alla antud sõjavangide repatrieerimist võimaldavad tingimused ja sõjavangide staatus määratakse asjaomase riikide kokkuleppega. Üldjuhul tuleks repatrieerida neutraalse riigi hoole alla antud sõjavangid, kes kuuluvad järgmistesse kategooriatesse:

- (1) need, kelle tervislik seisund on halvenenud niivõrd, et see vastab viivitamatu repatrieerimise tingimusele;
- (2) need, kelle vaimsed või füüsilised võimed on ka peale ravi tõsiselt kahjustatud.

Kui asjaomased konfliktiosalised ei ole sõlminud erikokkulepet, milles oleks määratud vigastused või haigused, mille puhul viivitamata repatrieeritakse või antakse neutraalsete riikide hoole alla, määratakse need juhtumid konventsioonile lisatud haavatud ja haigete sõjavangide viivitamatu repatrieerimise või neutraalsete riikide hoole alla andmise näidiskokkuleppe ja arstlike segakomisjonide määrustiku alusel.

Artikkel 111

Vangis hoidev riik ja riik, kellest sõjavangid sõltuvad ning neutraalne riik, kelle nad on heaks kiitnud, püüavad sõlmida kokkuleppeid sõjavangide interneerimise kohta nimetatud neutraalse riigi territooriumil kuni sõjategevuse lõppemiseni.

Artikkel 112

Sõjategevuse puhkemisel tuleb ametisse määrata arstlik segakomisjon, kes vaatab läbi haiged ja haavatud sõjavangid ning teeb nende kohta otsuse. Nimetatud komisjonide määramine, kohustused ja toimimine peavad olema kooskõlas käesolevale konventsioonile lisatud määrustikuga.

Siiski võib sõjavangid, kes on vangis hoidva riigi meditsiinivõimude arvates ilmselgelt raskesti vigastatud või raskesti haiged, repatrieerida, ilma et neid oleks läbi vaadanud arstlik segakomisjon.

Artikkel 113

Eelmises artiklis nimetatud arstliku segakomisjoni poole võivad läbivaatuseks pöörduda lisaks sõjavangidele, kelle on määranud vangis hoidva riigi meditsiinivõimud, järgmised haavatud ja haiged sõjavangid:

- (1) haavatud ja haiged, kelle läbivaatust on soovitanud kirurg või muu arst, kes täidab oma kohuseid laagris ja kes on selle riigi kodanik, kellest sõjavangid sõltuvad, või liitlasriigi kodanik;
- (2) haavatud ja haiged, kelle läbivaatust on soovitanud nende sõjavangide esindaja;
- (3) haavatud ja haiged, kelle läbivaatust on soovitanud riik, kellest nad sõltuvad, või sõjavange abistav organisatsioon, mida see riik on nõuetekohaselt tunnustanud.

Sõjavangid võivad pöörduda arstliku segakomisjoni poole läbivaatuseks ka juhul, kui nad ei kuulu ühte kolmest eelpool nimetatud kategooriast, kuid nad vaadatakse läbi alles pärast eelpool nimetatud kategooriate isikute läbivaatamist.

Arstliku segakomisjoni poole läbivaatuseks pöördunud sõjavangidega samast kodakondsusest kirurgil või muul arstil ning nimetatud sõjavangide esindajal lubatakse läbivaatusel osaleda.

Artikkel 114

Sõjavangidele, kellega on juhtunud õnnetus, tuleb tagada käesolevas konventsioonis sätestatud soodustused repatrieerimise ja neutraalse riigi hoole alla andmise kohta, välja arvatud juhul, kui ennast on vigastatud tahtlikult.

Artikkel 115

Ühtegi sõjavangi, kellele on mõistetud distsiplinaarkaristus ja kes tuleb repatrieerida või neutraalse riigi hoole alla anda, ei või kinni pidada seetõttu, et ta ei ole ära kandnud oma karistust.

Kui kohtumenetluse või süüdimõistva kohtuotsuse tõttu kinni peetud sõjavangid tuleb repatrieerida või anda neutraalse riigi hoole alla, võib vangis hoidva riigi nõusolekul seda teha enne kohtumenetluse lõppu või karistuse ärakandmist.

Konfliktiosalised peavad üksteisele teatama nende sõjavangide nimed, keda peetakse kinni kuni kohtumenetluse lõpuni või karistuse ärakandmiseni.

Artikkel 116

Sõjavangide repatrieerimise või nende neutraalsesse riiki transportimise kulud alates vangis hoidva riigi piirist kannab riik, kellest need sõjavangid sõltuvad.

Artikkel 117

Ühtegi repatrieeritud isikut ei või kasutada aktiivses sõjaväeteenistuses.

II jagu. *Sõjavangide vabastamine ja repatrieerimine pärast sõjategevuse lõppemist*

Artikkel 118

Pärast aktiivse sõjategevuse lõppemist tuleb sõjavangid viivitamata vabastada ja repatrieerida.

Kui konfliktiosaliste vahel sõlmitud kokkulepe sõjategevuse lõpetamise kohta eelpoolnimetatut ei reguleeri või kui selline kokkulepe puudub, peab iga vangis hoidev riik ise koostama ja viivitamatult ellu viima repatrieerimiskava kooskõlas eelmises lõikes sätestatud põhimõttega.

Mõlemal juhul tuleb võetavatest meetmetest teavitada sõjavange.

Sõjavangide repatrieerimiskulud jagatakse alati õiglaselt vangis hoidva riigi ja selle riigi vahel, kellest sõjavangid sõltuvad. Jagatakse järgmiselt:

(a) kui riigid asuvad kõrvuti, kannab riik, kellest sõjavangid sõltuvad, repatrieerimiskulud alates vangis hoidva riigi piirist;

(b) kui riigid ei asu kõrvuti, kannab vangis hoidev riik sõjavangide transpordikulud enda territooriumil kuni piirini või lähtesadamani, mis asub kõige lähemal selle riigi territooriumile, kellest sõjavangid sõltuvad. Asjaomased pooled lepivad omavahel kokku ülejäänud repatrieerimiskulude jaotuse. Sellise kokkuleppe sõlmimise tõttu ei tohi mingil juhul sõjavangide repatrieerimisega viivitada.

Artikkel 119

Repatrieerimine peab toimuma samasugustes tingimustes, nagu käesoleva konventsiooni artiklites 46 kuni 48 sõjavangide üleviimise kohta sätestatud, arvestades ka artiklit 118 ja järgnevates artiklites sätestatud.

Repatrieerimisel tuleb sõjavangidele tagastada kõik neilt artikli 18 alusel ära võetud väärisesemed ja välisvaluuta, mida ei ole ümber vahetatud vangis hoidva riigi vääringusse. Väärisesemed ja välisvaluuta, mida sõjavangidele repatrieerimisel mis tahes põhjusel ei tagastatud, tuleb saata artiklis 122 nimetatud informatsioonibüroole.

Sõjavangidel lubatakse kaasa võtta isiklikud asjad ning neile saadetakse kirjavahetus ja pakid. Kui repatrieerimistingimustega on nii ette nähtud, võib sellise pagasi kaalu piirata selleni, kui palju sõjavang tavaliselt kanda suudab. Igal juhul on sõjavangil õigus kanda vähemalt kahtekümnet viit kilogrammi.

Repatrieeritud sõjavangi muud isiklikud asjad jäävad vangis hoidva riigi hoole alla. Too peab need edasi toimetama, niipea kui ta on sõlminud riigiga, kellest sõjavangid sõltuvad, kokkuleppe transporditingimuste ja sellega seotud kulude hüvitamise kohta.

Sõjavange, kelle suhtes toimub kriminaalmenetlus kriminaalkorras karistatava õiguserikkumise asjas, võib kinni pidada kuni selle menetluse lõpuni ja vajaduse korral karistuse ärakandmiseni. Sama kehtib sõjavangide puhul, kes on kriminaalkuriteos juba süüdi mõistetud.

Konfliktiosalised teavad üksteisele nende sõjavangide nimed, keda peetakse kinni kuni kohtumenetluse lõpuni või karistuse ärakandmiseni.

Konfliktiosaliste kokkuleppega luuakse komisjonid kadunud sõjavangide otsimiseks ja nende võimalikult kiireks repatrieerimiseks.

III jagu. Sõjavangide surm

Artikkel 120

Sõjavangide testamendid koostatakse sõjavangide päritoluriigi õigusaktide kohaselt. Päritoluriik astub samme, et teavitada vangis hoidvat riiki asjaomastest nõuetest. Sõjavangi palvel ja igal juhul pärast tema surma saadetakse testament viivitamatult kaitsvale riigile ja selle tõestatud koopia sõjavangide keskagentuurile.

Käesolevale konventsioonile lisatud vormile vastavad surmatunnistused ja sõjavangina surnud isikute nimekirjad, mille on tõestanud vastutav ohvitser, saadetakse esimesel võimalusel artikli 122 alusel loodud sõjavangide informatsioonibüroole. Surmatunnistuses või tõestatud nimekirjades esitatakse kõik artikli 17 kolmandas lõikes nimetatud isikuandmed ning ka surma kuupäev ja koht, surma põhjus, matuste kuupäev ja koht ning haudade identifitseerimiseks vajalikud üksikasjad.

Sõjavangi matmisele või surnukeha põletamisele peab eelnema surnukeha arstlik läbivaatus, et tuvastada surma fakt ja koostada sellekohane aruanne ning vajaduse korral tuvastada isik.

Vangis hoidvad asutused peavad tagama, et vangistuses surnud sõjavangid maetakse auväärselt ja sealjuures järgitakse võimaluse korral nende religiooni tseremooniaid, ja et nende haudu austatakse, et neid nõuetekohaselt säilitatakse ja tähistatakse, nii et neid on alati võimalik leida. Võimaluse korral maetakse surnud sõjavangid, kes sõltusid ühest riigist, samasse kohta.

Surnud sõjavangid tuleb matta üksikhaudadesse, välja arvatud juhul, kui on vältimatu kasutada ühishaudu. Surnukehi võib põletada üksnes tungivatel hügieenilistel põhjustel, surnu religiooni silmas pidades või tema väljendatud soovi kohaselt. Põletamise korral kantakse see fakt ja selle põhjused surnu surmatunnistusele.

Et haudu oleks alati võimalik leida, säilitab vangis hoidva riigi haudade registreerimise teenistus kõigi matuste ja haudade üksikasjad. Haudade nimekirjad ning üksikasjad surnuaedadesse ja mujale maetud sõjavangide kohta edastatakse riigile, kellest sõjavangid sõltusid. Nende haudade hooldamise ja surnukehade hilisemate ümbermatmistega kohta peab arvestust riik, kes seda territooriumi kontrollib, kui ta on käesoleva konventsiooni

osaline. Need sätted kehtivad samuti tuhatatud põrmude kohta, mida haudade registreerimise teenistus säilitab kuni nende nõuetekohase paigutamiseni vastavalt kodumaa soovidele.

Artikkel 121

Sõjavangi surma või raske kehavigastuse korral, mille põhjustas valvur, teine sõjavang või muu isik või mille põhjustamises neid kahtlustatakse, samuti surma korral, mille põhjus on teadmata, tuleb viivitamatult läbi viia vangis hoidva riigi ametlik juurdlus.

Sellekohane informatsioon edastatakse viivitamatult kaitsvale riigile. Tunnistajatelt, eriti sõjavangidest tunnistajatelt, tuleb võtta seletused; asjakohane ettekanne koos nimetatud seletustega edastatakse kaitsvale riigile.

Kui juurdluse käigus tuvastatakse ühe või mitme isiku süü, peab vangis hoidev riik võtma kõik vajalikud meetmed süüdlase või süüdlaste vastutusele võtmiseks.

V osa

INFORMATSIOONIBÜROOD JA SÕJAVANGIDE ABISTAMISE ORGANISATSIOONID

Artikkel 122

Konflikti puhkemisel ja okupatsiooni korral peab iga konfliktiosaline looma tema käes olevate sõjavangide jaoks ametliku informatsioonibüroo. Samuti toimivad neutraalsed või mittesõdivad riigid oma territooriumile võetud artiklis 4 nimetatud kategooriatesse kuuluvate isikute suhtes. Asjaomane riik peab tagama, et sõjavangide informatsioonibüroo varustatakse tõhusaks tööks vajalike ametiruumide, seadmete ja personaliga. Sellel riigil on õigus kasutada nimetatud büroo töös sõjavange tingimustel, mis on sätestatud käesoleva konventsiooni sõjavangide tööd käsitlevas jaos.

Iga konfliktiosaline peab võimalikult lühikese aja jooksul andma oma büroole käesoleva artikli neljandas, viiendas ja kuuendas lõigus nimetatud informatsiooni kõigi vastaspoole isikute kohta, kes kuuluvad ühte artiklis 4 nimetatud kategooriasse ja kes on langenud selle riigi kätte. Samamoodi peavad toimima neutraalsed või mittesõdivad riigid oma riigi territooriumile võetud nendesse kategooriatesse kuuluvate isikute suhtes.

Büroo edastab selle informatsiooni kõige kiiremaid vahendeid kasutades asjaomaseomastele riikidele kaitsvate riikide ja artiklis 123 sätestatud sõjavangide keskagentuuri vahendusel.

See informatsioon peab võimaldama asjaomaseomase sõjavangi lähedasi kiiresti teavitada. Arvestades artiklit 17, peab see informatsioon sisaldama, niivõrd kui see on informatsioonibüroole kättesaadav, iga sõjavangi perekonnanime, eesnimed, auastme, väe-, rügemendi, isiku- või seerianumbri, sünnikoha ja täpse sünniaja, riigi nimetuse, kellest ta sõltub, isa eesnime ja ema neiupeelvenime, teavitatava isiku nime ja aadressi, ning aadressi, millele saata sõjavangile kirju.

Informatsioonibüroo peab saama asjaomastelt asutustelt informatsiooni üleviimiste, vabastamiste, repatrieerimiste, põgenemiste, haiglasse paigutamiste ja surmade kohta ning edastama selle informatsiooni eespool kolmandas lõigus sätestatud viisil.

Samuti tuleb regulaarselt, võimaluse korral igal nädalal edastada informatsiooni raskelt haigete või raskesti haavatud sõjavangide tervisliku seisundi kohta.

Informatsioonibüroo peab vastama kõigile talle saadetud järelepärimistele sõjavangide kohta, sealhulgas vangistuses surnud sõjavangide kohta; kui bürool palutud informatsiooni ei ole, teeb ta selle saamiseks vajalikke järelepärimisi.

Büroo väljastatud kirjalikud teatised tõendatakse allkirja või pitseriga.

Peale selle on informatsioonibüroo kohustatud kokku koguma kõik isiklikud väärtuslikud asjad, sealhulgas rahasummad, mis ei ole vangis hoidva riigi vääringus, ja lähedastele olulised dokumendid, mille on maha jätnud sõjavangid, kes on repatrieeritud või vabastatud või kes on põgenenud või surnud, ning edastama need asjaomastele riikidele. Büroo peab need esemed saatma suletud kottides, millele lisatakse tõendid selgete ja täielike üksikasjadega isiku kohta, kellele need esemed kuulusid, ning paki sisu täielik nimekiri. Selliste sõjavangide muud isiklikud asjad saadetakse edasi vastavalt asjaomaste konfliktiosaliste kokkulepetele.

Artikkel 123

Neutraalses riigis tuleb luua keskne sõjavangide informatsiooniagentuur. Vajaduse korral teeb Rahvusvaheline Punase Risti Komitee asjaomastele riikidele sellise agentuuri loomise ettepaneku.

Agentuuri ülesanne on koguda nii ametlike kui ka erakanalite kaudu sõjavangide kohta kõikvõimalikku informatsiooni ning edastada see võimalikult kiiresti sõjavangide päritoluriigile või riigile, kellest nad sõltuvad. Konfliktialised peavad agentuurile võimaldama kõik tingimused informatsiooni edastamiseks.

Lepingupooltel, eriti nendel, kelle kodanikud saavad kasu keskagentuuri tegevusest, palutakse anda nimetatud agentuurile vajalikku rahalist abi.

Eelnevaid sätteid ei või mingil viisil tõlgendada nii, et need piiraksid Rahvusvahelise Punase Risti Komitee või artiklis 125 sätestatud abistamisorganisatsioonide humanitaartegevust.

Artikkel 124

Riiklikud informatsioonibürood ja keskne informatsiooniagentuur kasutavad tasuta postiteenuseid, samuti on neil kõik artiklis 74 sätestatud maksuvabastused ning peale selle vabastatakse nad võimaluste piires telegraafimaksudest või vähemalt alandatakse tunduvalt maksumäärasid.

Artikkel 125

Arvestades meetmeid, mille võtmist vangis hoidvad riigid peavad hädavajalikuks oma julgeoleku tagamiseks või muu põhjendatud vajaduse tõttu, peavad nimetatud riigid võimaldama usuorganisatsioonide, abistamisühingute või sõjavangide abistamisega tegelevate muude organisatsioonide esindajatel ja nende akrediteeritud volinikel külastada sõjavange, jagada kõigist allikatest pärinevaid abisaadetisi ja usulise, haridusliku eesmärgiga või vabaaja veetmiseks mõeldud abimaterjali ning aidata sõjavangidel korraldada laagrites vaba aja veetmist. Sellised ühingud või organisatsioonid võivad olla loodud vangis hoidva riigi või mõne muu riigi territooriumil või olla rahvusvahelised.

Vangis hoidev riik võib piirata ühingute ja organisatsioonide arvu, kelle esindajatel lubatakse tegutseda selle riigi territooriumil ja selle riigi järelevalve all, kuid selline piiramine ei või takistada tõhusa ja piisava abi andmist kõigile sõjavangidele.

Rahvusvahelise Punase Risti Komitee eristaatust sellel alal tuleb alati tunnustada ja austada.

Niipea kui abisaadetised ja eelpool nimetatud eesmärkideks mõeldud abimaterjal on sõjavangidele üle antud, või lühikese aja jooksul pärast seda tuleb saadetise saatnud abistamisühingule või -organisatsioonile edastada sõjavangide esindaja allkirjaga kviitung iga saadetise vastuvõtmise kohta. Samal ajal tuleb nende saadetiste vastuvõtukviitungid esitada sõjavangide valvamise eest vastutavatele haldusvõimudele.

VI osa KONVENTSIOONI TÄITMINE

I jagu ÜLDSÄTTED

Artikkel 126

Kaitsvate riikide esindajad või delegaadid lubatakse kõikidesse kohtadesse, kus võib olla sõjavange, esmajoones nende interneerimis-, vangistus- ja töökohtadesse, samuti pääsevad nad kõigisse hoonetesse, kus viibivad sõjavangid. Neil lubatakse minna üleviidavate sõjavangide lahkumis-, läbisõidu- ja saabumiskohtadesse. Neil on õigus sõjavange ja esmajoones sõjavangide esindajaid küsitleda ilma tunnistajate juuresolekuta kas isiklikult või tõlgi vahendusel.

Kaitsvate riikide esindajad või delegaadid võivad vabalt valida kohti, mida nad soovivad külastada. Nende külastuste kestust ja sagedust ei või piirata. Külastusi ei või keelata, välja arvatud äärmise sõjalise vajaduse tõttu ja siis on see üksnes erakorraline ja ajutine abinõu.

Vangis hoidev riik ja riik, kellest nimetatud sõjavangid sõltuvad, võivad kokku leppida, et külastustel lubatakse osaleda nende sõjavangide kaasmaalastel.

Rahvusvahelise Punase Risti Komitee delegaatidel on samad privileegid. Nende delegaatide nimetamine esitatakse heakskiitmiseks külastatavaid sõjavange vangis hoidevale riigile.

Artikkel 127

Lepingupooled kohustuvad nii rahu kui ka sõja ajal levitama käesoleva konventsiooni teksti oma riikides võimalikult ulatuslikult, esmajoones nägema selle õpetamise ette sõjaväelistes ja võimaluse korral ka tsiviilõppeprogrammides nii, et selle põhimõtteid teaksid kõik riigi relvajõudud ja kogu elanikkond.

Kõigil sõjaväe- või muudel institutsioonidel, kes sõja ajal vastutavad sõjavangide eest, peab olema käesoleva konventsiooni tekst ja selles sätestatu kohta instrueeritakse neid spetsiaalselt.

Artikkel 128

Lepingupooled edastavad üksteisele Šveitsi Föderaalnõukogu ja sõjaajal kaitsvate riikide kaudu käesoleva konventsiooni ja selle rakendamise seaduste ja määruste ametlikud tõlked.

Artikkel 129

Lepingupooled kohustuvad vastu võtma õigusakte, mille alusel saab kriminaalkorras karistada isikuid, kes panevad toime või käsivad toime panna käesoleva konventsiooni raskeid rikkumisi, mida kirjeldatakse järgmises artiklis.

Lepingupool on kohustatud otsima isikuid, kes on arvatavasti toime pannud või käskinud toime panna selliseid raskeid rikkumisi ja tooma need isikud nende rahvusest olenemata oma kohtu ette. Kooskõlas oma siseriikliku õigusega võib ta ka, kui ta seda eelistab, anda need isikud kohtupidamiseks üle teisele asjaomasele lepingupoolele, eeldusel et see lepingupool on tõendanud *prima facie* asjaolud.

Iga lepingupool astub vajalikke samme, et lõpetada ka kõik muud käesoleva konventsiooniga vastuolus olevad toimingud, mis ei kujuta endast järgmises artiklis nimetatud raskeid rikkumisi.

Süüdistatavatel isikutel on alati õigus nõuetekohasele kohtupidamisele ja kaitsesele, mis ei või olla ebasoodsamad, kui on ette nähtud käesoleva konventsiooni artiklis 105 ja järgnevates artiklites.

Artikkel 130

Eelmises artiklis nimetatud rasked rikkumised on järgnevalt loetletud teod konventsiooniga kaitsstud isikute või vara vastu: tahtlik tapmine, piinamine või ebainimlik kohtlemine, sealhulgas bioloogilised katsed, suurte kannatuste või raskete kehavigastuste või tervisekahjustuste tahtlik tekitamine, sõjavangi sundimine teenima vaenuliku riigi relvajõududes, samuti tahtlik tegu, millega sõjavangilt võetakse õigus käesoleva konventsiooniga ettenähtud õiglasele ja korralisele kohtule.

Artikkel 131

Ühelgi lepingupoolel ei ole õigust ennast või mis tahes teist lepingupoolt vabastada tema enda või teise lepingupoole tegevuse tulemusel tekkinud vastutusest eelnevas artiklis nimetatud raskete rikkumiste eest.

Artikkel 132

Konfliktiosalise nõudel tuleb konventsiooni iga oletatava rikkumise kohta viia läbi juurdlus, mille korra määravad asjaomased pooled.

Kui juurdluse korda kokku ei lepita, lepivad pooled kokku valida vahekohtunik, kes määrab järgitava korra.

Kui rikkumine on tuvastatud, peavad konfliktiosalised selle lõpetama ja selle eest karistama võimalikult kiiresti.

II jagu **LÕPPSÄTTED**

Artikkel 133

Käesolev konventsioon on koostatud inglise ja prantsuse keeles. Mõlemad tekstid on võrdselt autentsed.

Šveitsi Föderaalnõukogu korraldab käesoleva konventsiooni tõlkimise vene ja hispaania keelde.

Artikkel 134

Käesolev konventsioon asendab lepingupoelte vahelistes suhetes 27. juuli 1929 konventsiooni.

Artikkel 135

Riikide vahel, kes on seotud kas 29. juuli 1899 või 18. oktoobri 1907 Haagi konventsiooniga maasõja õiguse ja tavade kohta ja kes on ka käesoleva konventsiooni osalised, täiendab viimatinimetatu ülalnimetatud Haagi konventsioonidele lisatud juhiste II peatükki.

Artikkel 136

Käesolevale konventsioonile tänase kuupäevaga võivad 12. veebruarini 1950 alla kirjutada riigid, kes olid esindatud 21. aprillil 1949 Genfis alanud konverentsil; samuti riigid, kes ei olnud konverentsil esindatud, kuid on 27. juuli 1929 konventsiooni osalised.

Artikkel 137

Käesolev konventsioon ratifitseeritakse viivitamata ja ratifitseerimisdokumendid deponeeritakse Berni.

Iga ratifitseerimisdokumendi deponeerimise kohta koostatakse protokoll ja Šveitsi Föderaalnõukogu edastab selle kinnitatud koopiad kõikidele riikidele, kelle nimel on konventsioonile alla kirjutatud või kelle ühinemisest sellega on teatatud.

Artikkel 138

Käesolev konventsioon jõustub vähemalt kahe ratifitseerimisdokumendi deponeerimisest arvates kuue kuu pärast.

Edaspidi jõustub see iga lepingupoole suhtes kuue kuu möödudes pärast ratifitseerimisdokumendi deponeerimist.

Artikkel 139

Jõustumise kuupäevast alates võivad konventsiooniga ühineda kõik riigid, kelle nimel veel ei ole käesolevale konventsioonile alla kirjutatud.

Artikkel 140

Ühinemisest teatatakse kirjalikult Šveitsi Föderaalnõukogule ja see jõustub kuue kuu möödumisel päevast, mil nõukogu on ühinemisteate kätte saanud.

Šveitsi Föderaalnõukogu teatab ühinemistest kõikidele riikidele, kelle nimel on konventsioonile alla kirjutatud või kelle ühinemisest sellega on teatatud.

Artikkel 141

Artiklites 2 ja 3 sätestatud olukordades jõustuvad viivitamatult konfliktiosalise enne sõjategevuse või okupatsiooni algust või pärast seda deponeeritud ratifitseerimised ja teatatud ühinemised. Šveitsi Föderaalnõukogu teatab kiireimal viisil konfliktiosaliselt saadud ratifitseerimis- või ühinemisdokumentidest.

Artikkel 142

Iga lepingupool võib käesoleva konventsiooni denonsseerida.

Denonsseerimisest teatatakse kirjalikult Šveitsi Föderaalnõukogule, kes edastab selle lepingupoolte valitsustele.

Denonsseerimine jõustub ühe aasta möödumisel päevast, mil teade selle kohta on Šveitsi Föderaalnõukogule edastatud. Kui denonsseeriv riik denonsseerimise ajal osaleb konfliktis, ei jõustu see enne rahu sõlmimist ja käesoleva konventsiooniga kaitstavate isikute vabastamise ja repatrieerimise lõpetamist.

Denonsseerimine kehtib ainult denonsseeriva riigi suhtes. See ei tohi mingil viisil mõjutada konfliktiosaliste kohustusi rahvusvahelise õiguse alusel, kuna need tulenevad tsiviliseeritud rahvaste tavadest, humaansusseadustest ja ühiskondliku südametunnistuse käskudest.

Artikkel 143

Šveitsi Föderaalnõukogu registreerib käesoleva konventsiooni Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni sekretariaadis. Šveitsi Föderaalnõukogu informeerib Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni sekretariaati ka kõikidest käesoleva konventsiooni ratifitseerimistest, ühinemistest ja denonsseerimistest.

Selle tõenduseks on oma täisvolikirjad deponeerinud isikud käesolevale konventsioonile alla kirjutanud.

Koostatud Genfis kaheteistkümnendal augustil 1949 inglise ja prantsuse keeles. Originaal deponeeritakse Šveitsi Konföderatsiooni arhiivi. Šveitsi Föderaalnõukogu saadab selle tõestatud koopiad kõigile allakirjutanud ja ühinevatele riikidele.

I lisa

HAAVATUD JA HAIGETE SÕJAVANGIDE KOHESE REPATRIEERIMISE VÕI NEUTRAALSETE RIIKIDE HOOLE ALLA ANDMISE NÄIDISKOKKULEPE (vt artikkel 110)

I.Viivitamatu repatrieerimise ja neutraalsete riikide hoole alla andmise põhimõtted

A.Viivitamatu repatrieerimine

Järgmised isikud repatrieeritakse viivitamatult:

(1) Kõik sõjavangid, kellel on järgmised trauma tagajärjel tekkinud vigastused: jäseme kaotus, halvatus, liigese- või muu vigastus, kui see vigastus on vähemalt käe või jala kaotus või võrdne käe või jala kaotusega.

Välistamata laiema tõlgendamise võimalust, loetakse järgmisi juhtumeid võrdseks käe või jala kaotusega:

(a) käe või kõigi sõrmede kaotus või ühe käe põidla ja nimetissõrme kaotus; jala kaotus või ühe jala kõigi varvaste ja jalalaba kaotus;

(b) liigeste anküloos (liigesejäikus), luukoe kaotus, armistumisest tingitud kontraktuur, mis takistab ühe suure liigese või ühe käe kõigi sõrmeleigete funktsioneerimist;

(c) pikkade luude pseudartoos (ebaliiges);

(d) luumurrust või muust vigastusest tingitud moonutused, mis tõsiselt häirivad toimimist ja koormustaluvust.

(2) Kõik haavatud sõjavangid, kelle seisund on muutunud nii krooniliseks, et prognooside kohaselt on paranemine ravile vaatamata välistatud ühe aasta jooksul vigastuse saamise kuupäevast arvates, nagu näiteks:

(a) projektiil südames, ka juhul kui arstlik segakomisjon ei suuda läbivaatuse ajal tuvastada mingeid tõsiseid häireid;

(b) metallikild ajus või kopsudes, ka juhul kui arstlik segakomisjon ei suuda läbivaatuse ajal tuvastada mingeid lokaalseid ega üldisi reaktsioone;

(c) osteomüeliit (luuüdi põletik), kui paranemist ei ole oodata ühe aasta jooksul vigastuse saamisest ja mis näib kaasa toovat liigese anküloosi või muu kahjustuse, mis on võrdne käe või jala kaotusega;

(d) suurt liigest läbistav ja mäda eritav vigastus;

(e) koljuvigastus luukoe kaotuse või nihkumisega;

(f) näo vigastus või põletus koos kudede kaotuse ja toimimishäiretega;

(g) seljaajuvigastus;

(h) perifeersetes närvide vigastus, mille tagajärg on võrdne käe või jala kaotusega ja mida ravitakse kauem kui üks aasta vigastuse saamise kuupäevast arvates, näiteks: õlavõrre- või nimmepõimiku vigastus, keskpõlve närv või istmikunärv vigastus, samuti kodarluunärvi ja küünarluunärvi või lateraalse pindluunärvi (*N.peroneous communis*) ja tibiaalnärvi (*N. tibialis*) kombineeritud vigastused jne. Eraldi kodarluunärvi (*musculospiral*), küünarluunärvi, lateraalse pindluunärvi või tibiaalnärvi vigastus ei anna õigust repatrieerimiseks, välja arvatud kontraktuuride või raskete neutroofiilsete häirete korral;

(i) urotraktiivigastus, mille tulemus on tegutsemisvõimetus.

(3) Kõik haiged sõjavangid, kelle seisund on muutunud nii krooniliseks, et prognooside kohaselt on paranemine ravile vaatamata välistatud ühe aasta jooksul haiguse tekke kuupäevast arvates, nagu näiteks:

(a) mis tahes organi progressiivne tuberkuloos, mida arstliku prognoosi kohaselt pole võimalik välja ravida või vähemalt arvestataval määral parandada raviga neutraalses riigis;

(b) eksudatiivne pleuriit (rinnakelmepõletik);

(c) mitte-tuberkuloossed rasked hingamisorganite haigused, mis eeldatavalt on ravimatud, näiteks raske kopsuemfüseem (kopsupuhitus) koos bronhiidiga või ilma; krooniline astma; krooniline bronhiit*, mis on kestnud vangistuses enam kui ühe aasta; bronhoektaasia (bronhilaaienemus)*; jne;

(d) vereringesüsteemi rasked kroonilised haigused, näiteks: valvulaarhäired ja müokardiit

(südamelihasepõletik)*, mis on näidanud vereringehäirete tunnuseid vangistuse ajal, ka juhul kui arstlik segakomisjon ei suuda tuvastada selliseid tunnuseid läbivaatuse ajal; südamepauna ja veresoonte haigused (Bürgeri tõbi, suurte veresoonte aneurüsmid); jne;

(e) seedeorganite rasked kroonilised haigused, näiteks: maohaavand või kaksteistsõrmikuhaavand; vangistuses tehtud maoperatsioonide tüsistused; krooniline gastriit (maopõletik), enteriit (peensoolepõletik) või kolliit (jämesoolepõletik), mis on kestnud enam kui ühe aasta ja mis tõsiselt mõjutavad haige üldseisundit; maksa tsirroos; krooniline koletsüstopaatia*; jne;

(f) kuse-suguelundite rasked kroonilised haigused, näiteks: kroonilised neeruhaigused koos neist tulenevate häiretega; neerutuberkuloosist tingitud nefrektoomia (neerueemaldus); krooniline püeliit (neeruvaagnapõletik) või krooniline tsüstiit (kusepõie põletik); hüdronefroos või püonefroos; rasked kroonilised günekoloogilised seisundid; normaalne rasedus ja sünnitushäired, kui selliseid isikuid ei ole võimalik anda neutraalsete riikide hoole alla; jne;

(g) kesk- ja perifeerse närvisüsteemi rasked kroonilised haigused, näiteks: kõik ilmsed psüühhoosid ja psüühoneuroosid, nagu raske hüsteeria, raske vangistuspsüühoneuroos jne, mille on nõuetekohaselt tuvastanud vastav spetsialist*; kõik epilepsia (langetõve) vormid, mille on nõuetekohaselt tuvastanud laagriarst*; peajaarteroskleroos; enam kui üks aasta kestnud krooniline neuriit (närvipõletik); jne;

(h) vegetatiivnärvisüsteemi rasked kroonilised haigused, mis on kaasa toonud psüühilise või füüsilise seisundi arvestatava halvenemise, märgatava kehakaalu vähenemise ja üldise asteenia (kurnatuse);

(i) mõlema silma pimedus või ühe silma pimedus, kui teise silma nägevus on vähem kui 1, vaatamata prillide kasutamisele; nägemisteravuse vähenemine juhul, kui seda pole võimalik taastada prillidega teravusele 1/2 vähemalt ühes silmas*; muud rasked silmahaigused, näiteks: glaukoom, iriit (vikerkestapõletik), korioidiit; trahhoom; jne;

(k) kuulmishäired, nagu täielik ühepoolne kurtus, kui teine kõrv ei erista tavalist kõnet ühe meetri kauguselt*; jne;

- (l) rasked ainevahetushäired, näiteks melliitdiabeet (suhkurtõbi), mis nõuab insuliinravi; jne;
- (m) rasked sisesekretsiooninäärmete häired, näiteks: türeotoksikoos; hüpötüreoidism; Addisoni tõbi; Simmonds'i kahheksia; teetanus; jne;
- (n) vereloomeorganite rasked ja kroonilised häired;
- (o) krooniliste mürgistuste rasked juhtumid, näiteks pliimürgistus, elavhõbedamürgistus, morfinism, kokainism, alkoholism; gaasimürgistus või kiirguskahjustused; jne;
- (p) kroonilised liikumisorganite haigused koos ilmsete toimimishäiretega, näiteks deformantne artriit (moonutatv liigesepõletik); primaarne ja sekundaarne progresseeruv krooniline polüartriit, raskete kliiniliste sümptomidega reuma; jne;
- (q) rasked kroonilised nahahaigused, mis pole ravitavad;
- (r) mis tahes pahaloomuline kasvaja;
- (s) rasked kroonilised nakkushaigused, mis on kestnud üle aasta nakatumisest arvates, näiteks ilmsete organikahjustustega malaaria, raskete häiretega amööb- või batsillaardüsenteeria; ravile resistentne tertsaarne vistseraalne süüfilis; leepa (pidalitõbi); jne;
- (t) raske avitaminoos või raske inanitsioon (nälgimine).

* Arstliku segakomisjoni otsus põhineb enamasti sõjavangidega samast kodakondsusest laagriarstide ja -kirurgide peetavatele andmestikele või vangis hoidva riigi eriarstide läbivaatuse tulemustele.

B. Neutraalsete riikide hoole alla andmine

Neutraalsete riikide hoole alla andmine on õigustatud järgmistel juhtudel:

- 1) kõik haavatud sõjavangid, kelle paranemine vangistuses ei ole tõenäoline, kuid keda võiks ravida ja kelle seisundit võiks märgatavalt parandada neutraalse riigi hoole alla andmisega;
- 2) sõjavangid, kellel on mis tahes organi mis tahes liiki tuberkuloos ja kelle ravimine neutraalses riigis viiks tõenäoliselt tervenemisele või vähemalt arvestatavale paranemisele, arvestamata enne vangistamist välja ravitud esmast tuberkuloosi;
- 3) sõjavangid, kes põevad haigusi, mis nõuavad hingamis-, vereringe-, seede-, närvi-, meele-, kuse- ja sugu-, naha-, liikumis- jt organite ravi, kui selline ravi annaks selgelt paremaid tulemusi neutraalses riigis kui vangistuses;
- 4) sõjavangid, kellelt on mittetuberkuloosse neeruhäire tõttu eemaldatud neer; paranemisyrgus olevad või latentsed osteomüeliidijuhtumid; melliitdiabeet (suhkurtõbi), mis ei vaja insuliinravi; jne;
- 5) sõjavangid, kes põevad sõja- või vangistusneuroose. Vangistusneurooside juhtumite korral, mida ei suudeta välja ravida kolme kuu möödumisel neutraalse riigi hoole alla andmisest või mis selle ajavahemiku möödumisel ei näita selgeid paranemise märke, tuleb repatrieerida;
- 6) kõik sõjavangid, kes kannatavad kroonilise mürgistuse all (tingitud gaasidest, metallidest, alkaloididest jne) ja kelle väljavaated paraneda oleksid neutraalses riigis eriti soodsad;
- 7) kõik naissoost sõjavangid, kes on rasedad või imikute ja väikelaste emad.

Neutraalsete riikide hoole alla andmist ei õigusta:

- 1) kõik nõuetekohaselt tuvastatud kroonilised psühhoosid;
- 2) kõik ravimatuks peetavad orgaanilised või funktsionaalsed närvihaigused;
- 3) kõik nakkushaigused ajal, mil nad on edasiantavad, välja arvatud tuberkuloos.

II. Üldsätted

- (1) Üldiselt tõlgendatakse ja rakendatakse eelpool nimetatud tingimusi võimalikult laialdaselt. Eelkõige tuleb selliselt tõlgendada sõjast või vangistusest tingitud neuropaatiliste ja psühhopaatiliste seisundite korral ning kõigi astmete tuberkulooside korral. Sõjavangide puhul, kes on saanud mitmeid haavu, millest ükski iseenesest ei too kaasa repatrieerimist, tuleb arvestada nende haavade arvust tingitud psühhotraumat.
- (2) Kõik vaieldamatud juhtumid, mis annavad õiguse viivitamatuks repatrieerimiseks (amputatsioon, täielik pimedus või kurtus, lahtine kopsutuberkuloos, vaimne häire, pahaloomuline kasvaja jne), peavad laagriarstid või vangis hoidva riigi nimetatud sõjaväe arstlikud komisjonid läbi vaatama ja sõjavangid repatrieerima esimesel võimalusel.
- (3) Vigastused ja haigused, mis esinesid enne sõda ja mis ei ole halvenenud, samuti sõjavigastused, mis ei ole takistanud hilisemat sõjaväeteenistust, ei anna õigust viivitamatuks repatrieerimiseks.
- (4) Käesolevat lisa tuleb tõlgendada ja rakendada kõigis konfliktiosalistes riikides ühtemoodi. Asjaomased riigid ja asutused peavad arstlikele segakomisjonidele nende ülesannete täitmiseks vajalikud tingimused.
- (5) Käesoleva lisa I osas nimetatud näited on üksnes tüüpilised juhtumid. Juhtumeid, mis ei vasta täpselt neile sätetele, hinnatakse käesoleva konventsiooni artiklis 110 sätestatu ning käesoleva kokkuleppe põhimõtete kohaselt.

II lisa

ARSTLIKE SEGAKOMISJONIDE MÄÄRUSTIK (vt artikkel 112)

Artikkel 1

Käesoleva konventsiooni artiklis 112 ette nähtud arstlikud segakomisjonid peavad koosnema kolmest liikmest, kellest kaks on neutraalsest riigist ning kolmanda nimetab vangis hoidev riik. Üks neutraalne liige on esimees.

Artikkel 2

Kaks neutraalset liiget nimetab vangis hoidva riigi palvel Rahvusvaheline Punase Risti Komitee kooskõlastatult kaitsva riigiga. Nad võivad elada oma kodumaal või muus neutraalses riigis või ka vangis hoidva riigi territooriumil.

Artikkel 3

Asjaomased konfliktiosalised peavad neutraalsed liikmed heaks kiitma, teatades oma heakskiidust Rahvusvahelisele Punase Risti Komiteele ja kaitsvale riigile. Sellisest teatamisest arvates loetakse neutraalsed liikmed ametlikult ametisse nimetatuks.

Artikkel 4

Ametisse tuleb nimetada ka piisav arv aseliikmeid, kes vajaduse korral asendavad korralisi liikmeid. Nad nimetatakse ametisse korraliste liikmetega samal ajal või vähemalt esimesel võimalusel.

Artikkel 5

Kui Rahvusvaheline Punase Risti Komitee ei suuda mis tahes põhjusel korraldada neutraalsete liikmete ametisse nimetamist, teeb seda riik, kes kaitseb läbivaadatavate sõjavangide huviseid.

Artikkel 6

Võimaluste piires peab üks kahest neutraalsest liikmest olema kirurg ja teine muu arst.

Artikkel 7

Neutraalsed liikmed peavad olema täiesti sõltumatud konfliktiosalistest, kes peavad neile tagama kõik tingimused nende kohustuste täitmiseks.

Artikkel 8

Rahvusvaheline Punase Risti Komitee, kes korraldab käesoleva määrustiku artiklites 2 ja 4 nimetatud ametisse nimetamisi, määrab kokkuleppel vangis hoidva riigiga kindlaks ametisse nimetatute teenistustingimused.

Artikkel 9

Arstlikud segakomisjonid peavad tööd alustama niipea, kui neutraalsed liikmed on heaks kiidetud, ja igal juhul kolme kuu jooksul heakskiitmise päevast arvates.

Artikkel 10

Arstlikud segakomisjonid vaatavad läbi kõik käesoleva konventsiooni artiklis 113 nimetatud sõjavangid. Nad teevad ettepaneku repatrieerida, sellest keelduda või uuele läbivaatusele saata. Nende otsused tehakse häälteenamusega.

Artikkel 11

Arstlike segakomisjonide otsused iga üksikjuhtumi kohta saadetakse nende külastusele järgneva kuu aja jooksul vangis hoidvale riigile, kaitsvale riigile ja Rahvusvahelisele Punase Risti Komiteele. Arstlikud segakomisjonid peavad tehtud otsusest informeerima ka läbivaadatud sõjavangi ning väljastama neile, keda on soovitatud repatrieerida, käesolevale konventsioonile lisatud näidise kohase tunnistuse.

Artikkel 12

Vangis hoidev riik on kohustatud täitma arstlike segakomisjonide otsused kolme kuu jooksul, arvates päevast, mil ta sai kätte teate tehtud otsuse kohta.

Artikkel 13

Kui riigis, kus eeldatavasti vajatakse arstlike segakomisjonide teeneid, ei ole neutraalset arsti ja kui mis tahes põhjusel ei ole võimalik nimetada ametisse teises riigis elavaid arste, moodustab vangis hoidev riik kokkuleppel kaitsva riigiga arstliku komisjoni, mis täidab samu ülesandeid kui arstlik segakomisjon, mitte arvestades käesoleva määrustiku artikleid 1, 2, 3, 4, 5 ja 8.

Artikkel 14

Arstlikud segakomisjonid peavad töötama pidevalt ja külastama iga laagrit vähemalt iga kuue kuu tagant.

III lisa

MÄÄRUSTIK ÜHISTE ABISAADETISTE KOHTA (vt artikkel 73)

Artikkel 1

Sõjavangide esindajatel lubatakse jaotada ühiseid abisaadetisi, mille eest nad vastutavad, kõigile nende laagrisse kuuluvatele sõjavangidele, sealhulgas neile, kes on haiglates või vanglates või muudes karistusasutustes.

Artikkel 2

Ühiseid abisaadetisi tuleb jaotada annetajate juhendite järgi ning vastavalt sõjavangide esindajate koostatud plaanile. Ravivahendeid jaotatakse siiski eelkõige kokkuleppel vanemmeditsiiniohvitseridega, kes võivad haiglates jätta need juhendid arvestamata, pidades silmas oma patsientide vajadusi. Nii määratud piirides peab jaotamine toimuma võrdselt.

Artikkel 3

Sõjavangide esindajatel või nende abilistel lubatakse minna nende laagrite lähedal paiknevatesse abisaadetiste saabumiskohtadesse, et kontrollida saadud kauba kvaliteeti ja kogust ning koostada annetajatele selle kohta üksikasjaline ettekanne.

Artikkel 4

Sõjavangide esindajatel võimaldatakse kontrollida, kas ühised abisaadetised on jaotatud nende laagrite kõigis all- ja lisauksustes juhendite kohaselt.

Artikkel 5

Sõjavangide esindajatel lubatakse täita ja teha tööüksuste sõjavangide esindajatele või haigemajade ja haiglate vanemmeditsiiniohvitseridele ülesandeks täita annetajate tarvis mõeldud ankeete või küsitluslehti ühiste abisaadetiste kohta (jaotamine, nõuded, kogus jne). Nõuetekohaselt täidetud ankeedid ja küsitluslehed tuleb viivitamata edastada annetajatele.

Artikkel 6

Selleks, et jaotada ühisabi laagrites viibivatele sõjavangidele regulaarselt ja arvestada vajadusi, mis võivad tekkida seoses uute sõjavangide saabumisega laagrisse, lubatakse sõjavangide esindajatel luua ühistest abisaadetistest varusid ja neid säilitada. Selleks antakse nende käsutusse sobivad laoruumid; igal laoruumil peab olema kaks lukku, millest ühe võti on sõjavangide esindaja ja teise võti laagriülema käes.

Artikkel 7

Kui kollektiivse saadetisena on saadud rõivaid, peab iga sõjavang saama vähemalt ühe tervikkomplekti rõivaid. Sõjavangide esindajal on õigus halvemini varustatud sõjavangide tarbeks võtta riietusesemeid neilt sõjavangidelt, kellel on suurim arv rõivakomplekte või ühest komplektist rohkem üksikuid riietusesemeid, üleliigsed riietusesemed ära, kui see on vajalik vajaduste rahuldamiseks. Sõjavangide esindajal ei ole siiski õigust ära võtta teist komplekti aluspesu, sokke või jalatseid, välja arvatud juhul, kui see on ainus võimalus varustada selliste esemetega sõjavange, kellel need puuduvad.

Artikkel 8

Lepingupooled ja esmajoones vangis hoidvad riigid lubavad võimaluste piires ja elanikkonna varustamise eeskirju järgides osta oma territooriumilt sõjavangidele jaotamiseks mõeldud ühisabikaupu. Nad soodustavad ka rahasummade ülekandmist ja võtavad muid tehnilisi või administratiivseid finantsmeetmeid nimetatud ostude tegemiseks.

Artikkel 9

Eelnevad sätted ei piira sõjavangide õigust saada ühiseid abisaadetisi enne laagrisse jõudmist või üleviimise ajal ega ka nende saadetiste edastamise eest vastutavate kaitsvate riikide, Rahvusvahelise Punase Risti Komitee või sõjavangide abistamisega tegelevate muude organisatsioonide esindajate võimalusi jaotada saadetisi adressaatidele mingil muul nende arvates otstarbekal viisil.

IV lisa

A. ISIKUKAART

(vt artikkel 4)

Ametlik pitser		Usk		Märgused Käesolev isikukaart antakse isikutele, kes saadavad relvajõude, kuid ei ole relvajõudude liikmed. Isik, kellele kaart on välja antud, peab seda alati kaasas kandma. Kui kaardi omanik võetakse vangl, peab ta kaardi kohe andma kinnipidavale asutusele, et aidata end identifitseerida.
		Veregrupp		
Juuste värv	Silmade värv	Pikkus	Kaal	Sõrmejäljed (vasak nimetissõrm) _____ (parem nimetissõrm) _____
Omaniku foto		Kaardi välja andnud riigi ja sõjaväeasutuse nimi ISIKUKAART relvajõude saatvale isikule Nimi Eesnimed Sünniaeg ja -koht Saadab relvajõude Väljaandmise kuupäev Omaniku allkiri		
Muud tunnused				

Märkused. Eelistatavalt tuleks see kaart koostada kahes või kolmes keeles, millest ühte kasutatakse rahvusvaheliselt. Kaardi tegelik suurus on 13 x 10 sentimeetrit. See volditakse kokku punktiirjoont mööda.

B. VANGISTAMISKAART

(vt artikkel 70)

SõJAVANGI POST		Postimaksuta
SÕJAVANGI VANGISTAMISKAART		
TÄHTIS	SÕJAVANGIDE KESKAGENTUUR	
<p>Selle kaardi peavad täitma kõik vangid kohe pärast vangilangemist ning iga kord, kui nende aadress muutub (haiglasse või teise laagrisse üleviimise tõttu).</p> <p>See kaart erineb spetsiaalsest kaardist, mida sõjavang võib saata oma sugulastele.</p>	Punase Risti Rahvusvaheline Komitee	
	GENF ŠVEITS	

Kirjutage arusaadavalt trükitähtedega	1. Riik, kellest sõjavang sõltub
2. Nimi	3. Täielikud eesnimed
	4. Isa eesnimi
5. Sünniaeg	6. Sünnikoht
7. Auaste	
8. Teenistusnumber	
9. Lähema sugulase aadress	
*10. Vangi võetud (või) saabunud (laagri number, haigla jne)	
*11. a) tervis korras - b) ei ole haavatud - c) paranenud - d) paraneb - e) haige - f) kergelt haavatud - g) raskesti haavatud	
12. Minu praegune aadress on: vang nr	
Laagri nimi	
13. Kuupäev	14. Allkiri
* Kriipsutage ebavajalik läbi - ärge tehke täiendusi - vaadake selgitusi teisel pool.	

Märkused. See blankett tuleks koostada kahes või kolmes keeles, esmajoones vangilangemise riigi keeles ning kinnipidava riigi keeles. Tegelik suurus: 15 x 10,5 sentimeetrit.

C. KAART JA KIRI

(vt artikkel 71)

SÕJAVANGI POST		Postimaksuta
POSTKAART		Kellele:
Saatja: Nimi ja eesnimed Sünnikoht ja -aeg Sõjavangi number Laagri nimi Postitamise riik	Sihtkoht Tänav Riik Maakond või departemang	

2. Tagakülg

Laagri nimi	Kuupäev
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
Kirjutage ainult punktiirjoontele ja võimalikult arusaadavalt.	

Märkused. See blankett tuleks koostada kahes või kolmes keeles, esmajoones sõjavangi emakeeles ning kinnipidava riigi keeles. Blanketi tegelik suurus: 15 x 10 sentimeetrit.

SÕJAVANGI POST

Postimaksuta

Kellele

Maja

Tänav

Riik

Departemang või maakond

Postitamise riik

Laagri nimi

Sõjavang nr

Sünniaeg ja -koht

Nimi ja eesnimed

Saatja:

* * *

Märkused. See blankett tuleks koostada kaheks või kolmes keeles, esmajoones sõjavangi emakeeles ning kinnipidava riigi keeles. See võidakse kokku punktirjoont mooda, pealispats pistetakse (tärmidega märgistatud) pilusse, nii et ta oleks ümbrikukujuline. Teisel küljel on see joonitud nagu eelpool kirjeldatud postkaart (IV lisa, C.1). Sinna mahub umbes 250 sõna sõjavangi valikul. Kokkuvõiditud blanketi tegelik suurus on 29 x 15 sentimeetrit.

D. SURMATUNNISTUS
(vt artikkel 120)

(vastutava asutuse nimi)	SURMATUNNISTUS
Riik, kellest sõjavang sõltus
Nimi ja eesnimed
Isa eesnimi
Sünnikoht ja -aeg
Surmakoht ja -aeg
Auaste ja teenistusnumber (vastavalt isikuplaadile)
Lähema sugulase aadress
Kus ja millal vangi võetud
Surma põhjus ja üksikasjad
Matmispaik
Kas haud on märgistatud nii, et sugulased selle hiljem leida võiksid?
Kas kadunu isiklikud asjad on kinnipidava riigi käes või edastatakse need koos selle teatega?
Kui need edastatakse, siis millise agentuuri kaudu?
Kas isik, kes hoolitses kadunu eest haiguse ajal või tema viimastel tundidel (arst, õde, vaimulik, kaasvang) võib lühidalt kirjeldada sellel või lisatud lehel surma ja matuse asjaolusid?
(Kuupäev, pitser ja vastutava isiku allkiri)	Kahe tunnistaja allkirjad ja aadressid
.....

Märkused. See blankett tuleks koostada kahes või kolmes keeles, esmajoones sõjavangi emakeeles ning kinnipidava riigi keeles. Blanketi tegelik suurus on 21 x 30 sentimeetrit.

E. REPATRIEERIMISTUNNISTUS (vt II lisa, artikkel 11)

REPATRIEERIMISTUNNISTUS

Kuupäev:

Laager:

Haigla:

Perekonnanimi:

Eesnimed:

Sünniaeg:

Auaste:

Armeenumber:

S.V. number:

Vigastus/haigus:

Komisjoni otsus:

Arstliku
segakomisjoni esimees

A – viivitamatu repatrieerimine

B – majutamine neutraalsesse riiki

NC – uuesti arutamine järgmises komisjonis

V lisa

NÄIDISMÄÄRUSTIK SÕJAVANGIDE OMA MAALE SAADETAVATE MAKSETE KOHTA (vt artikkel 63)

(1) Artikli 63 kolmandas lõikes nimetatud teade sisaldab järgmisi andmeid:

- (a) maksja sõjavangi artiklis 17 sätestatud number, auaste, perekonnanimi ja eesnimed;
- (b) makse saaja nimi ja aadress päritolumaal;
- (c) makstav summa selle riigi vääringus, kus sõjavangi kinni peetakse.

(2) Sõjavang kirjutab sellele teatele alla või, kui ta ei oska kirjutada, lisab oma tõendatud nimemärgi. Samuti kirjutab teatele alla ka sõjavangide esindaja.

(3) Laagriülem lisab nimetatud teatele tunnistuse, et asjaomase sõjavangi arvel ei ole makstavast summast vähem.

(4) Teade võib kujutada endast nimekirju, mille iga lehekülje on tõendanud sõjavangide esindaja ja kinnitanud laagriülem.

Convention (III) relative to the Treatment of Prisoners of War Geneva, 12 August 1949

PREAMBLE

The undersigned Plenipotentiaries of the Governments represented at the Diplomatic Conference held at Geneva from April 21 to August 12, 1949, for the purpose of revising the Convention concluded at Geneva on July 27, 1929, relative to the Treatment of Prisoners of War, have agreed as follows:

Part I GENERAL PROVISIONS

Article 1

The High Contracting Parties undertake to respect and to ensure respect for the present Convention in all circumstances.

Article 2

In addition to the provisions which shall be implemented in peace time, the present Convention shall apply to all cases of declared war or of any other armed conflict which may arise between two or more of the High Contracting Parties, even if the state of war is not recognized by one of them.

The Convention shall also apply to all cases of partial or total occupation of the territory of a High Contracting Party, even if the said occupation meets with no armed resistance.

Although one of the Powers in conflict may not be a party to the present Convention, the Powers who are parties thereto shall remain bound by it in their mutual relations. They shall furthermore be bound by the Convention in relation to the said Power, if the latter accepts and applies the provisions thereof.

Article 3

In the case of armed conflict not of an international character occurring in the territory of one of the High Contracting Parties, each Party to the conflict shall be bound to apply, as a minimum, the following provisions:

(1) Persons taking no active part in the hostilities, including members of armed forces who have laid down their arms and those placed hors de combat by sickness, wounds, detention, or any other cause, shall in all circumstances be treated humanely, without any adverse distinction founded on race, colour, religion or faith, sex, birth or wealth, or any other similar criteria. To this end the following acts are and shall remain prohibited at any time and in any place whatsoever with respect to the above-mentioned persons:

- (a) violence to life and person, in particular murder of all kinds, mutilation, cruel treatment and torture;
- (b) taking of hostages;
- (c) outrages upon personal dignity, in particular, humiliating and degrading treatment;
- (d) the passing of sentences and the carrying out of executions without previous judgment pronounced by a regularly constituted court affording all the judicial guarantees which are recognized as indispensable by civilized peoples.

(2) The wounded and sick shall be collected and cared for.

An impartial humanitarian body, such as the International Committee of the Red Cross, may offer its services to the Parties to the conflict.

The Parties to the conflict should further endeavour to bring into force, by means of special agreements, all or part of the other provisions of the present Convention.

The application of the preceding provisions shall not affect the legal status of the Parties to the conflict.

Article 4

A. Prisoners of war, in the sense of the present Convention, are persons belonging to one of the following categories, who have fallen into the power of the enemy:

(1) Members of the armed forces of a Party to the conflict, as well as members of militias or volunteer corps forming part of such armed forces.

(2) Members of other militias and members of other volunteer corps, including those of organized resistance movements, belonging to a Party to the conflict and operating in or outside their own territory, even if this territory is occupied, provided that such militias or volunteer corps, including such organized resistance movements, fulfil the following conditions:

- (a) that of being commanded by a person responsible for his subordinates;
- (b) that of having a fixed distinctive sign recognizable at a distance;
- (c) that of carrying arms openly;
- (d) that of conducting their operations in accordance with the laws and customs of war.

(3) Members of regular armed forces who profess allegiance to a government or an authority not recognized by the Detaining Power.

(4) Persons who accompany the armed forces without actually being members thereof, such as civilian members of military aircraft crews, war correspondents, supply contractors, members of labour units or of services responsible for the welfare of the armed forces, provided that they have received authorization, from the armed forces which they accompany, who shall provide them for that purpose with an identity card similar to the annexed model. (5) Members of crews, including masters, pilots and apprentices, of the merchant marine and the crews of civil aircraft of the Parties to the conflict, who do not benefit by more favourable treatment under any other provisions of international law.

(6) Inhabitants of a non-occupied territory, who on the approach of the enemy spontaneously take up arms to resist the invading forces, without having had time to form themselves into regular armed units, provided they carry arms openly and respect the laws and customs of war.

B. The following shall likewise be treated as prisoners of war under the present Convention:

(1) Persons belonging, or having belonged, to the armed forces of the occupied country, if the occupying Power considers it necessary by reason of such allegiance to intern them, even though it has originally liberated them while hostilities were going on outside the territory it occupies, in particular where such persons have made an unsuccessful attempt to rejoin the armed forces to which they belong and which are engaged in combat, or where they fail to comply with a summons made to them with a view to internment.

(2) The persons belonging to one of the categories enumerated in the present Article, who have been received by neutral or non-belligerent Powers on their territory and whom these Powers are required to intern under international law, without prejudice to any more favourable treatment which these Powers may choose to give and with the exception of Articles 8, 10, 15, 30, fifth paragraph, 58–67, 92, 126 and, where diplomatic relations exist between the Parties to the conflict and the neutral or non-belligerent Power concerned, those Articles concerning the Protecting Power. Where such diplomatic relations exist, the Parties to a conflict on whom these persons depend shall be allowed to perform towards them the functions of a Protecting Power as provided in the present Convention, without prejudice to the functions which these Parties normally exercise in conformity with diplomatic and consular usage and treaties.

C. This Article shall in no way affect the status of medical personnel and chaplains as provided for in Article 33 of the present Convention.

Article 5

The present Convention shall apply to the persons referred to in Article 4 from the time they fall into the power of the enemy and until their final release and repatriation.

Should any doubt arise as to whether persons, having committed a belligerent act and having fallen into the hands of the enemy, belong to any of the categories enumerated in Article 4, such persons shall enjoy the protection of the present Convention until such time as their status has been determined by a competent tribunal.

Article 6

In addition to the agreements expressly provided for in Articles 10, 23, 28, 33, 60, 65, 66, 67, 72, 73, 75, 109, 110, 118, 119, 122 and 132, the High Contracting Parties may conclude other special agreements for all matters concerning which they may deem it suitable to make separate provision. No special agreement shall adversely affect the situation of prisoners of war, as defined by the present Convention, nor restrict the rights which it confers upon them.

Prisoners of war shall continue to have the benefit of such agreements as long as the Convention is applicable to them, except where express provisions to the contrary are contained in the aforesaid or in subsequent agreements, or where more favourable measures have been taken with regard to them by one or other of the Parties to the conflict.

Article 7

Prisoners of war may in no circumstances renounce in part or in entirety the rights secured to them by the present Convention, and by the special agreements referred to in the foregoing Article, if such there be.

Article 8

The present Convention shall be applied with the cooperation and under the scrutiny of the Protecting Powers whose duty it is to safeguard the interests of the Parties to the conflict. For this purpose, the Protecting Powers may appoint, apart from their diplomatic or consular staff, delegates from amongst their own nationals or the nationals of other neutral Powers. The said delegates shall be subject to the approval of the Power with which they are to carry out their duties.

The Parties to the conflict shall facilitate to the greatest extent possible the task of the representatives or delegates of the Protecting Powers.

The representatives or delegates of the Protecting Powers shall not in any case exceed their mission under the present Convention. They shall, in particular, take account of the imperative necessities of security of the State wherein they carry out their duties.

Article 9

The provisions of the present Convention constitute no obstacle to the humanitarian activities which the International Committee of the Red Cross or any other impartial humanitarian organization may, subject to the consent of the Parties to the conflict concerned, undertake for the protection of prisoners of war and for their relief.

Article 10

The High Contracting Parties may at any time agree to entrust to an organization which offers all guarantees of impartiality and efficacy the duties incumbent on the Protecting Powers by virtue of the present Convention.

When prisoners of war do not benefit or cease to benefit, no matter for what reason, by the activities of a Protecting Power or of an organization provided for in the first paragraph above, the Detaining Power shall request a neutral State, or such an organization, to undertake the functions performed under the present Convention by a Protecting Power designated by the Parties to a conflict.

If protection cannot be arranged accordingly, the Detaining Power shall request or shall accept, subject to the provisions of this Article, the offer of the services of a humanitarian organization, such as the International Committee of the Red Cross to assume the humanitarian functions performed by Protecting Powers under the present Convention.

Any neutral Power or any organization invited by the Power concerned or offering itself for these purposes, shall be required to act with a sense of responsibility towards the Party to the conflict on which persons protected by the present Convention depend, and shall be required to furnish sufficient assurances that it is in a position to undertake the appropriate functions and to discharge them impartially.

No derogation from the preceding provisions shall be made by special agreements between Powers one of which is restricted, even temporarily, in its freedom to negotiate with the other Power or its allies by reason of military events, more particularly where the whole, or a substantial part, of the territory of the said Power is occupied.

Whenever in the present Convention mention is made of a Protecting Power, such mention applies to substitute organizations in the sense of the present Article.

Article 11

In cases where they deem it advisable in the interest of protected persons, particularly in cases of disagreement between the Parties to the conflict as to the application or interpretation of the provisions of the present Convention, the Protecting Powers shall lend their good offices with a view to settling the disagreement.

For this purpose, each of the Protecting Powers may, either at the invitation of one Party or on its own initiative, propose to the Parties to the conflict a meeting of their representatives, and in particular of the authorities responsible for prisoners of war, possibly on neutral territory suitably chosen. The Parties to the conflict shall be bound to give effect to the proposals made to them for this purpose. The Protecting Powers may, if necessary, propose for approval by the Parties to the conflict a person belonging to a neutral Power, or delegated by the International Committee of the Red Cross, who shall be invited to take part in such a meeting.

Part II GENERAL PROTECTION OF PRISONERS OF WAR

Article 12

Prisoners of war are in the hands of the enemy Power, but not of the individuals or military units who have captured them. Irrespective of the individual responsibilities that may exist, the Detaining Power is responsible for the treatment given them.

Prisoners of war may only be transferred by the Detaining Power to a Power which is a party to the Convention and after the Detaining Power has satisfied itself of the willingness and ability of such transferee Power to

apply the Convention. When prisoners of war are transferred under such circumstances, responsibility for the application of the Convention rests on the Power accepting them while they are in its custody.

Nevertheless, if that Power fails to carry out the provisions of the Convention in any important respect, the Power by whom the prisoners of war were transferred shall, upon being notified by the Protecting Power, take effective measures to correct the situation or shall request the return of the prisoners of war. Such requests must be complied with.

Article 13

Prisoners of war must at all times be humanely treated. Any unlawful act or omission by the Detaining Power causing death or seriously endangering the health of a prisoner of war in its custody is prohibited, and will be regarded as a serious breach of the present Convention. In particular, no prisoner of war may be subjected to physical mutilation or to medical or scientific experiments of any kind which are not justified by the medical, dental or hospital treatment of the prisoner concerned and carried out in his interest.

Likewise, prisoners of war must at all times be protected, particularly against acts of violence or intimidation and against insults and public curiosity.

Measures of reprisal against prisoners of war are prohibited.

Article 14

Prisoners of war are entitled in all circumstances to respect for their persons and their honour.

Women shall be treated with all the regard due to their sex and shall in all cases benefit by treatment as favourable as that granted to men.

Prisoners of war shall retain the full civil capacity which they enjoyed at the time of their capture. The Detaining Power may not restrict the exercise, either within or without its own territory, of the rights such capacity confers except in so far as the captivity requires.

Article 15

The Power detaining prisoners of war shall be bound to provide free of charge for their maintenance and for the medical attention required by their state of health.

Article 16

Taking into consideration the provisions of the present Convention relating to rank and sex, and subject to any privileged treatment which may be accorded to them by reason of their state of health, age or professional qualifications, all prisoners of war shall be treated alike by the Detaining Power, without any adverse distinction based on race, nationality, religious belief or political opinions, or any other distinction founded on similar criteria.

Part III CAPTIVITY

Section I BEGINNING OF CAPTIVITY

Article 17

Every prisoner of war, when questioned on the subject, is bound to give only his surname, first names and rank, date of birth, and army, regimental, personal or serial number, or failing this, equivalent information.

If he wilfully infringes this rule, he may render himself liable to a restriction of the privileges accorded to his rank or status.

Each Party to a conflict is required to furnish the persons under its jurisdiction who are liable to become prisoners of war, with an identity card showing the owner's surname, first names, rank, army, regimental, personal or serial number or equivalent information, and date of birth. The identity card may, furthermore, bear the signature or the fingerprints, or both, of the owner, and may bear, as well, any other information the Party to the conflict may wish to add concerning persons belonging to its armed forces. As far as possible the card shall measure 6.5 x 10 cm. and shall be issued in duplicate. The identity card shall be shown by the prisoner of war upon demand, but may in no case be taken away from him.

No physical or mental torture, nor any other form of coercion, may be inflicted on prisoners of war to secure from them information of any kind whatever. Prisoners of war who refuse to answer may not be threatened, insulted, or exposed to unpleasant or disadvantageous treatment of any kind.

Prisoners of war who, owing to their physical or mental condition, are unable to state their identity, shall be handed over to the medical service. The identity of such prisoners shall be established by all possible means, subject to the provisions of the preceding paragraph.

The questioning of prisoners of war shall be carried out in a language which they understand.

Article 18

All effects and articles of personal use, except arms, horses, military equipment and military documents, shall remain in the possession of prisoners of war, likewise their metal helmets and gas masks and like articles issued for personal protection. Effects and articles used for their clothing or feeding shall likewise remain in their possession, even if such effects and articles belong to their regulation military equipment.

At no time should prisoners of war be without identity documents. The Detaining Power shall supply such documents to prisoners of war who possess none.

Badges of rank and nationality, decorations and articles having above all a personal or sentimental value may not be taken from prisoners of war.

Sums of money carried by prisoners of war may not be taken away from them except by order of an officer, and after the amount and particulars of the owner have been recorded in a special register and an itemized receipt has been given, legibly inscribed with the name, rank and unit of the person issuing the said receipt. Sums in the currency of the Detaining Power, or which are changed into such currency at the prisoner's request, shall be placed to the credit of the prisoner's account as provided in Article 64.

The Detaining Power may withdraw articles of value from prisoners of war only for reasons of security; when such articles are withdrawn, the procedure laid down for sums of money impounded shall apply.

Such objects, likewise sums taken away in any currency other than that of the Detaining Power and the conversion of which has not been asked for by the owners, shall be kept in the custody of the Detaining Power and shall be returned in their initial shape to prisoners of war at the end of their captivity.

Article 19

Prisoners of war shall be evacuated, as soon as possible after their capture, to camps situated in an area far enough from the combat zone for them to be out of danger.

Only those prisoners of war who, owing to wounds or sickness, would run greater risks by being evacuated than by remaining where they are, may be temporarily kept back in a danger zone.

Prisoners of war shall not be unnecessarily exposed to danger while awaiting evacuation from a fighting zone.

Article 20

The evacuation of prisoners of war shall always be effected humanely and in conditions similar to those for the forces of the Detaining Power in their changes of station.

The Detaining Power shall supply prisoners of war who are being evacuated with sufficient food and potable water, and with the necessary clothing and medical attention. The Detaining Power shall take all suitable precautions to ensure their safety during evacuation, and shall establish as soon as possible a list of the prisoners of war who are evacuated.

If prisoners of war must, during evacuation, pass through transit camps, their stay in such camps shall be as brief as possible.

Section II **INTERNMENT OF PRISONERS OF WAR**

Chapter I. *General Observations*

Article 21

The Detaining Power may subject prisoners of war to internment. It may impose on them the obligation of not leaving, beyond certain limits, the camp where they are interned, or if the said camp is fenced in, of not going outside its perimeter. Subject to the provisions of the present Convention relative to penal and disciplinary

sanctions, prisoners of war may not be held in close confinement except where necessary to safeguard their health and then only during the continuation of the circumstances which make such confinement necessary.

Prisoners of war may be partially or wholly released on parole or promise, in so far as is allowed by the laws of the Power on which they depend. Such measures shall be taken particularly in cases where this may contribute to the improvement of their state of health. No prisoner of war shall be compelled to accept liberty on parole or promise.

Upon the outbreak of hostilities, each Party to the conflict shall notify the adverse Party of the laws and regulations allowing or forbidding its own nationals to accept liberty on parole or promise. Prisoners of war who are paroled or who have given their promise in conformity with the laws and regulations so notified, are bound on their personal honour scrupulously to fulfil, both towards the Power on which they depend and towards the Power which has captured them, the engagements of their paroles or promises. In such cases, the Power on which they depend is bound neither to require nor to accept from them any service incompatible with the parole or promise given.

Article 22

Prisoners of war may be interned only in premises located on land and affording every guarantee of hygiene and healthfulness. Except in particular cases which are justified by the interest of the prisoners themselves, they shall not be interned in penitentiaries.

Prisoners of war interned in unhealthy areas, or where the climate is injurious for them, shall be removed as soon as possible to a more favourable climate.

The Detaining Power shall assemble prisoners of war in camps or camp compounds according to their nationality, language and customs, provided that such prisoners shall not be separated from prisoners of war belonging to the armed forces with which they were serving at the time of their capture, except with their consent.

Article 23

No prisoner of war may at any time be sent to, or detained in areas where he may be exposed to the fire of the combat zone, nor may his presence be used to render certain points or areas immune from military operations.

Prisoners of war shall have shelters against air bombardment and other hazards of war, to the same extent as the local civilian population. With the exception of those engaged in the protection of their quarters against the aforesaid hazards, they may enter such shelters as soon as possible after the giving of the alarm. Any other protective measure taken in favour of the population shall also apply to them.

Detaining Powers shall give the Powers concerned, through the intermediary of the Protecting Powers, all useful information regarding the geographical location of prisoner of war camps.

Whenever military considerations permit, prisoner of war camps shall be indicated in the day-time by the letters PW or PG, placed so as to be clearly visible from the air. The Powers concerned may, however, agree upon any other system of marking. Only prisoner of war camps shall be marked as such.

Article 24

Transit or screening camps of a permanent kind shall be fitted out under conditions similar to those described in the present Section, and the prisoners therein shall have the same treatment as in other camps.

Chapter II. *Quarters, Food and Clothing of Prisoners of War*

Article 25

Prisoners of war shall be quartered under conditions as favourable as those for the forces of the Detaining Power who are billeted in the same area. The said conditions shall make allowance for the habits and customs of the prisoners and shall in no case be prejudicial to their health.

The foregoing provisions shall apply in particular to the dormitories of prisoners of war as regards both total surface and minimum cubic space, and the general installations, bedding and blankets.

The premises provided for the use of prisoners of war individually or collectively, shall be entirely protected from dampness and adequately heated and lighted, in particular between dusk and lights out. All precautions must be taken against the danger of fire.

In any camps in which women prisoners of war, as well as men, are accommodated, separate dormitories shall be provided for them.

Article 26

The basic daily food rations shall be sufficient in quantity, quality and variety to keep prisoners of war in good health and to prevent loss of weight or the development of nutritional deficiencies. Account shall also be taken of the habitual diet of the prisoners.

The Detaining Power shall supply prisoners of war who work with such additional rations as are necessary for the labour on which they are employed.

Sufficient drinking water shall be supplied to prisoners of war. The use of tobacco shall be permitted.

Prisoners of war shall, as far as possible, be associated with the preparation of their meals; they may be employed for that purpose in the kitchens. Furthermore, they shall be given the means of preparing, themselves, the additional food in their possession.

Adequate premises shall be provided for messing.

Collective disciplinary measures affecting food are prohibited.

Article 27

Clothing, underwear and footwear shall be supplied to prisoners of war in sufficient quantities by the Detaining Power, which shall make allowance for the climate of the region where the prisoners are detained. Uniforms of enemy armed forces captured by the Detaining Power should, if suitable for the climate, be made available to clothe prisoners of war.

The regular replacement and repair of the above articles shall be assured by the Detaining Power. In addition, prisoners of war who work shall receive appropriate clothing, wherever the nature of the work demands.

Article 28

Canteens shall be installed in all camps, where prisoners of war may procure foodstuffs, soap and tobacco and ordinary articles in daily use. The tariff shall never be in excess of local market prices.

The profits made by camp canteens shall be used for the benefit of the prisoners; a special fund shall be created for this purpose. The prisoners' representative shall have the right to collaborate in the management of the canteen and of this fund.

When a camp is closed down, the credit balance of the special fund shall be handed to an international welfare organization, to be employed for the benefit of prisoners of war of the same nationality as those who have contributed to the fund. In case of a general repatriation, such profits shall be kept by the Detaining Power, subject to any agreement to the contrary between the Powers concerned.

Chapter III. *Hygiene and Medical Attention*

Article 29

The Detaining Power shall be bound to take all sanitary measures necessary to ensure the cleanliness and healthfulness of camps and to prevent epidemics.

Prisoners of war shall have for their use, day and night, conveniences which conform to the rules of hygiene and are maintained in a constant state of cleanliness. In any camps in which women prisoners of war are accommodated, separate conveniences shall be provided for them.

Also, apart from the baths and showers with which the camps shall be furnished prisoners of war shall be provided with sufficient water and soap for their personal toilet and for washing their personal laundry; the necessary installations, facilities and time shall be granted them for that purpose.

Article 30

Every camp shall have an adequate infirmary where prisoners of war may have the attention they require, as well as appropriate diet. Isolation wards shall, if necessary, be set aside for cases of contagious or mental disease.

Prisoners of war suffering from serious disease, or whose condition necessitates special treatment, a surgical operation or hospital care, must be admitted to any military or civilian medical unit where such treatment can be

given, even if their repatriation is contemplated in the near future. Special facilities shall be afforded for the care to be given to the disabled, in particular to the blind, and for their rehabilitation, pending repatriation.

Prisoners of war shall have the attention, preferably, of medical personnel of the Power on which they depend and, if possible, of their nationality.

Prisoners of war may not be prevented from presenting themselves to the medical authorities for examination. The detaining authorities shall, upon request, issue to every prisoner who has undergone treatment, an official certificate indicating the nature of his illness or injury, and the duration and kind of treatment received. A duplicate of this certificate shall be forwarded to the Central Prisoners of War Agency.

The costs of treatment, including those of any apparatus necessary for the maintenance of prisoners of war in good health, particularly dentures and other artificial appliances, and spectacles, shall be borne by the Detaining Power.

Article 31

Medical inspections of prisoners of war shall be held at least once a month. They shall include the checking and the recording of the weight of each prisoner of war.

Their purpose shall be, in particular, to supervise the general state of health, nutrition and cleanliness of prisoners and to detect contagious diseases, especially tuberculosis, malaria and venereal disease. For this purpose the most efficient methods available shall be employed, e.g. periodic mass miniature radiography for the early detection of tuberculosis.

Article 32

Prisoners of war who, though not attached to the medical service of their armed forces, are physicians, surgeons, dentists, nurses or medical orderlies, may be required by the Detaining Power to exercise their medical functions in the interests of prisoners of war dependent on the same Power. In that case they shall continue to be prisoners of war, but shall receive the same treatment as corresponding medical personnel retained by the Detaining Power. They shall be exempted from any other work under Article 49.

Chapter IV. Medical Personnel and Chaplains Retained to Assist Prisoners of War

Article 33

Members of the medical personnel and chaplains while retained by the Detaining Power with a view to assisting prisoners of war, shall not be considered as prisoners of war. They shall, however, receive as a minimum the benefits and protection of the present Convention, and shall also be granted all facilities necessary to provide for the medical care of, and religious ministrations to prisoners of war.

They shall continue to exercise their medical and spiritual functions for the benefit of prisoners of war, preferably those belonging to the armed forces upon which they depend, within the scope of the military laws and regulations of the Detaining Power and under the control of its competent services, in accordance with their professional etiquette. They shall also benefit by the following facilities in the exercise of their medical or spiritual functions:

(a) They shall be authorized to visit periodically prisoners of war situated in working detachments or in hospitals outside the camp. For this purpose, the Detaining Power shall place at their disposal the necessary means of transport.

(b) The senior medical officer in each camp shall be responsible to the camp military authorities for everything connected with the activities of retained medical personnel. For this purpose, Parties to the conflict shall agree at the outbreak of hostilities on the subject of the corresponding ranks of the medical personnel, including that of societies mentioned in Article 26 of the Geneva Convention for the Amelioration of the Condition of the Wounded and Sick in Armed Forces in the Field of August 12, 1949. This senior medical officer, as well as chaplains, shall have the right to deal with the competent authorities of the camp on all questions relating to their duties. Such authorities shall afford them all necessary facilities for correspondence relating to these questions.

(c) Although they shall be subject to the internal discipline of the camp in which they are retained, such personnel may not be compelled to carry out any work other than that concerned with their medical or religious duties.

During hostilities, the Parties to the conflict shall agree concerning the possible relief of retained personnel and shall settle the procedure to be followed.

None of the preceding provisions shall relieve the Detaining Power of its obligations with regard to prisoners of war from the medical or spiritual point of view.

Chapter V. Religious, Intellectual and Physical Activities

Article 34

Prisoners of war shall enjoy complete latitude in the exercise of their religious duties, including attendance at the service of their faith, on condition that they comply with the disciplinary routine prescribed by the military authorities.

Adequate premises shall be provided where religious services may be held.

Article 35

Chaplains who fall into the hands of the enemy Power and who remain or are retained with a view to assisting prisoners of war, shall be allowed to minister to them and to exercise freely their ministry amongst prisoners of war of the same religion, in accordance with their religious conscience. They shall be allocated among the various camps and labour detachments containing prisoners of war belonging to the same forces, speaking the same language or practising the same religion. They shall enjoy the necessary facilities, including the means of transport provided for in Article 33, for visiting the prisoners of war outside their camp. They shall be free to correspond, subject to censorship, on matters concerning their religious duties with the ecclesiastical authorities in the country of detention and with international religious organizations. Letters and cards which they may send for this purpose shall be in addition to the quota provided for in Article 71.

Article 36

Prisoners of war who are ministers of religion, without having officiated as chaplains to their own forces, shall be at liberty, whatever their denomination, to minister freely to the members of their community. For this purpose, they shall receive the same treatment as the chaplains retained by the Detaining Power. They shall not be obliged to do any other work.

Article 37

When prisoners of war have not the assistance of a retained chaplain or of a prisoner of war minister of their faith, a minister belonging to the prisoners' or a similar denomination, or in his absence a qualified layman, if such a course is feasible from a confessional point of view, shall be appointed, at the request of the prisoners concerned, to fill this office. This appointment, subject to the approval of the Detaining Power, shall take place with the agreement of the community of prisoners concerned and, wherever necessary, with the approval of the local religious authorities of the same faith. The person thus appointed shall comply with all regulations established by the Detaining Power in the interests of discipline and military security.

Article 38

While respecting the individual preferences of every prisoner, the Detaining Power shall encourage the practice of intellectual, educational, and recreational pursuits, sports and games amongst prisoners, and shall take the measures necessary to ensure the exercise thereof by providing them with adequate premises and necessary equipment.

Prisoners shall have opportunities for taking physical exercise, including sports and games, and for being out of doors. Sufficient open spaces shall be provided for this purpose in all camps.

Chapter VI. Discipline

Article 39

Every prisoner of war camp shall be put under the immediate authority of a responsible commissioned officer belonging to the regular armed forces of the Detaining Power. Such officer shall have in his possession a copy of the present Convention; he shall ensure that its provisions are known to the camp staff and the guard and shall be responsible, under the direction of his government, for its application.

Prisoners of war, with the exception of officers, must salute and show to all officers of the Detaining Power the external marks of respect provided for by the regulations applying in their own forces.

Officer prisoners of war are bound to salute only officers of a higher rank of the Detaining Power; they must, however, salute the camp commander regardless of his rank.

Article 40

The wearing of badges of rank and nationality, as well as of decorations, shall be permitted.

Article 41

In every camp the text of the present Convention and its Annexes and the contents of any special agreement provided for in Article 6, shall be posted, in the prisoners' own language, in places where all may read them. Copies shall be supplied, on request, to the prisoners who cannot have access to the copy which has been posted.

Regulations, orders, notices and publications of every kind relating to the conduct of prisoners of war shall be issued to them in a language which they understand. Such regulations, orders and publications shall be posted in the manner described above and copies shall be handed to the prisoners' representative. Every order and command addressed to prisoners of war individually must likewise be given in a language which they understand.

Article 42

The use of weapons against prisoners of war, especially against those who are escaping or attempting to escape, shall constitute an extreme measure, which shall always be preceded by warnings appropriate to the circumstances.

Chapter VII. Rank of Prisoners of War

Article 43

Upon the outbreak of hostilities, the Parties to the conflict shall communicate to one another the titles and ranks of all the persons mentioned in Article 4 of the present Convention, in order to ensure equality of treatment between prisoners of equivalent rank. Titles and ranks which are subsequently created shall form the subject of similar communications.

The Detaining Power shall recognize promotions in rank which have been accorded to prisoners of war and which have been duly notified by the Power on which these prisoners depend.

Article 44

Officers and prisoners of equivalent status shall be treated with the regard due to their rank and age.

In order to ensure service in officers' camps, other ranks of the same armed forces who, as far as possible, speak the same language, shall be assigned in sufficient numbers, account being taken of the rank of officers and prisoners of equivalent status. Such orderlies shall not be required to perform any other work.

Supervision of the mess by the officers themselves shall be facilitated in every way.

Article 45

Prisoners of war other than officers and prisoners of equivalent status shall be treated with the regard due to their rank and age.

Supervision of the mess by the prisoners themselves shall be facilitated in every way.

Chapter VIII. Transfer of Prisoners of War After Their Arrival in Camp

Article 46

The Detaining Power, when deciding upon the transfer of prisoners of war, shall take into account the interests of the prisoners themselves, more especially so as not to increase the difficulty of their repatriation.

The transfer of prisoners of war shall always be effected humanely and in conditions not less favourable than those under which the forces of the Detaining Power are transferred. Account shall always be taken of the climatic conditions to which the prisoners of war are accustomed and the conditions of transfer shall in no case be prejudicial to their health.

The Detaining Power shall supply prisoners of war during transfer with sufficient food and drinking water to keep them in good health, likewise with the necessary clothing, shelter and medical attention. The Detaining Power shall take adequate precautions especially in case of transport by sea or by air, to ensure their safety during transfer, and shall draw up a complete list of all transferred prisoners before their departure.

Article 47

Sick or wounded prisoners of war shall not be transferred as long as their recovery may be endangered by the journey, unless their safety imperatively demands it.

If the combat zone draws closer to a camp, the prisoners of war in the said camp shall not be transferred unless their transfer can be carried out in adequate conditions of safety, or unless they are exposed to greater risks by remaining on the spot than by being transferred.

Article 48

In the event of transfer, prisoners of war shall be officially advised of their departure and of their new postal address. Such notifications shall be given in time for them to pack their luggage and inform their next of kin.

They shall be allowed to take with them their personal effects, and the correspondence and parcels which have arrived for them. The weight of such baggage may be limited, if the conditions of transfer so require, to what each prisoner can reasonably carry, which shall in no case be more than twenty-five kilograms per head.

Mail and parcels addressed to their former camp shall be forwarded to them without delay. The camp commander shall take, in agreement with the prisoners' representative, any measures needed to ensure the transport of the prisoners' community property and of the luggage they are unable to take with them in consequence of restrictions imposed by virtue of the second paragraph of this Article.

The costs of transfers shall be borne by the Detaining Power.

Section III **LABOUR OF PRISONERS OF WAR**

Article 49

The Detaining Power may utilize the labour of prisoners of war who are physically fit, taking into account their age, sex, rank and physical aptitude, and with a view particularly to maintaining them in a good state of physical and mental health.

Non-commissioned officers who are prisoners of war shall only be required to do supervisory work. Those not so required may ask for other suitable work which shall, so far as possible, be found for them.

If officers or persons of equivalent status ask for suitable work, it shall be found for them, so far as possible, but they may in no circumstances be compelled to work.

Article 50

Besides work connected with camp administration, installation or maintenance, prisoners of war may be compelled to do only such work as is included in the following classes:

- (a) agriculture;
- (b) industries connected with the production or the extraction of raw materials, and manufacturing industries, with the exception of metallurgical, machinery and chemical industries; public works and building operations which have no military character or purpose;
- (c) transport and handling of stores which are not military in character or purpose;
- (d) commercial business, and arts and crafts;
- (e) domestic service;
- (f) public utility services having no military character or purpose.

Should the above provisions be infringed, prisoners of war shall be allowed to exercise their right of complaint, in conformity with Article 78.

Article 51

Prisoners of war must be granted suitable working conditions, especially as regards accommodation, food, clothing and equipment; such conditions shall not be inferior to those enjoyed by nationals of the Detaining Power employed in similar work; account shall also be taken of climatic conditions.

The Detaining Power, in utilizing the labour of prisoners of war, shall ensure that in areas in which such prisoners are employed, the national legislation concerning the protection of labour, and, more particularly, the regulations for the safety of workers, are duly applied.

Prisoners of war shall receive training and be provided with the means of protection suitable to the work they will have to do and similar to those accorded to the nationals of the Detaining Power. Subject to the provisions of Article 52, prisoners may be submitted to the normal risks run by these civilian workers.

Conditions of labour shall in no case be rendered more arduous by disciplinary measures.

Article 52

Unless he be a volunteer, no prisoner of war may be employed on labour which is of an unhealthy or dangerous nature.

No prisoner of war shall be assigned to labour which would be looked upon as humiliating for a member of the Detaining Power's own forces.

The removal of mines or similar devices shall be considered as dangerous labour.

Article 53

The duration of the daily labour of prisoners of war, including the time of the journey to and fro, shall not be excessive, and must in no case exceed that permitted for civilian workers in the district, who are nationals of the Detaining Power and employed on the same work.

Prisoners of war must be allowed, in the middle of the day's work, a rest of not less than one hour. This rest will be the same as that to which workers of the Detaining Power are entitled, if the latter is of longer duration. They shall be allowed in addition a rest of twenty-four consecutive hours every week, preferably on Sunday or the day of rest in their country of origin. Furthermore, every prisoner who has worked for one year shall be granted a rest of eight consecutive days, during which his working pay shall be paid him.

If methods of labour such as piece work are employed, the length of the working period shall not be rendered excessive thereby.

Article 54

The working pay due to prisoners of war shall be fixed in accordance with the provisions of Article 62 of the present Convention.

Prisoners of war who sustain accidents in connection with work, or who contract a disease in the course, or in consequence of their work, shall receive all the care their condition may require. The Detaining Power shall furthermore deliver to such prisoners of war a medical certificate enabling them to submit their claims to the Power on which they depend, and shall send a duplicate to the Central Prisoners of War Agency provided for in Article 123.

Article 55

The fitness of prisoners of war for work shall be periodically verified by medical examinations at least once a month. The examinations shall have particular regard to the nature of the work which prisoners of war are required to do.

If any prisoner of war considers himself incapable of working, he shall be permitted to appear before the medical authorities of his camp. Physicians or surgeons may recommend that the prisoners who are, in their opinion, unfit for work, be exempted therefrom.

Article 56

The organization and administration of labour detachments shall be similar to those of prisoner of war camps.

Every labour detachment shall remain under the control of and administratively part of a prisoner of war camp. The military authorities and the commander of the said camp shall be responsible, under the direction of their government, for the observance of the provisions of the present Convention in labour detachments.

The camp commander shall keep an up-to-date record of the labour detachments dependent on his camp, and shall communicate it to the delegates of the Protecting Power, of the International Committee of the Red Cross, or of other agencies giving relief to prisoners of war, who may visit the camp.

Article 57

The treatment of prisoners of war who work for private persons, even if the latter are responsible for guarding and protecting them, shall not be inferior to that which is provided for by the present Convention. The Detaining Power, the military authorities and the commander of the camp to which such prisoners belong shall be entirely responsible for the maintenance, care, treatment, and payment of the working pay of such prisoners of war.

Such prisoners of war shall have the right to remain in communication with the prisoners' representatives in the camps on which they depend.

Section IV FINANCIAL RESOURCES OF PRISONERS OF WAR

Article 58

Upon the outbreak of hostilities, and pending an arrangement on this matter with the Protecting Power, the Detaining Power may determine the maximum amount of money in cash or in any similar form, that prisoners may have in their possession. Any amount in excess, which was properly in their possession and which has been taken or withheld from them, shall be placed to their account, together with any monies deposited by them, and shall not be converted into any other currency without their consent.

If prisoners of war are permitted to purchase services or commodities outside the camp against payment in cash, such payments shall be made by the prisoner himself or by the camp administration who will charge them to the accounts of the prisoners concerned. The Detaining Power will establish the necessary rules in this respect.

Article 59

Cash which was taken from prisoners of war, in accordance with Article 18, at the time of their capture, and which is in the currency of the Detaining Power, shall be placed to their separate accounts, in accordance with the provisions of Article 64 of the present Section.

The amounts, in the currency of the Detaining Power, due to the conversion of sums in other currencies that are taken from the prisoners of war at the same time, shall also be credited to their separate accounts.

Article 60

The Detaining Power shall grant all prisoners of war a monthly advance of pay, the amount of which shall be fixed by conversion, into the currency of the said Power, of the following amounts:

Category I: Prisoners ranking below sergeants: eight Swiss francs.

Category II: Sergeants and other non-commissioned officers, or prisoners of equivalent rank: twelve Swiss francs.

Category III: Warrant officers and commissioned officers below the rank of major or prisoners of equivalent rank: fifty Swiss francs.

Category IV: Majors, lieutenant-colonels, colonels or prisoners of equivalent rank: sixty Swiss francs.

Category V: General officers or prisoners of war of equivalent rank: seventy-five Swiss francs.

However, the Parties to the conflict concerned may by special agreement modify the amount of advances of pay due to prisoners of the preceding categories.

Furthermore, if the amounts indicated in the first paragraph above would be unduly high compared with the pay of the Detaining Power's armed forces or would, for any reason, seriously embarrass the Detaining Power, then, pending the conclusion of a special agreement with the Power on which the prisoners depend to vary the amounts indicated above, the Detaining Power:

(a) shall continue to credit the accounts of the prisoners with the amounts indicated in the first paragraph above;

(b) may temporarily limit the amount made available from these advances of pay to prisoners of war for their own use, to sums which are reasonable, but which, for Category I, shall never be inferior to the amount that the Detaining Power gives to the members of its own armed forces.

The reasons for any limitations will be given without delay to the Protecting Power.

Article 61

The Detaining Power shall accept for distribution as supplementary pay to prisoners of war sums which the Power on which the prisoners depend may forward to them, on condition that the sums to be paid shall be the same for each prisoner of the same category, shall be payable to all prisoners of that category depending on that Power, and shall be placed in their separate accounts, at the earliest opportunity, in accordance with the provisions of Article 64. Such supplementary pay shall not relieve the Detaining Power of any obligation under this Convention.

Article 62

Prisoners of war shall be paid a fair working rate of pay by the detaining authorities direct. The rate shall be fixed by the said authorities, but shall at no time be less than one-fourth of one Swiss franc for a full working

day. The Detaining Power shall inform prisoners of war, as well as the Power on which they depend, through the intermediary of the Protecting Power, of the rate of daily working pay that it has fixed.

Working pay shall likewise be paid by the detaining authorities to prisoners of war permanently detailed to duties or to a skilled or semi-skilled occupation in connection with the administration, installation or maintenance of camps, and to the prisoners who are required to carry out spiritual or medical duties on behalf of their comrades.

The working pay of the prisoners' representative, of his advisers, if any, and of his assistants, shall be paid out of the fund maintained by canteen profits. The scale of this working pay shall be fixed by the prisoners' representative and approved by the camp commander. If there is no such fund, the detaining authorities shall pay these prisoners a fair working rate of pay.

Article 63

Prisoners of war shall be permitted to receive remittances of money addressed to them individually or collectively.

Every prisoner of war shall have at his disposal the credit balance of his account as provided for in the following Article, within the limits fixed by the Detaining Power, which shall make such payments as are requested. Subject to financial or monetary restrictions which the Detaining Power regards as essential, prisoners of war may also have payments made abroad. In this case payments addressed by prisoners of war to dependents shall be given priority.

In any event, and subject to the consent of the Power on which they depend, prisoners may have payments made in their own country, as follows: the Detaining Power shall send to the aforesaid Power through the Protecting Power, a notification giving all the necessary particulars concerning the prisoners of war, the beneficiaries of the payments, and the amount of the sums to be paid, expressed in the Detaining Power's currency. The said notification shall be signed by the prisoners and countersigned by the camp commander. The Detaining Power shall debit the prisoners' account by a corresponding amount; the sums thus debited shall be placed by it to the credit of the Power on which the prisoners depend.

To apply the foregoing provisions, the Detaining Power may usefully consult the Model Regulations in Annex V of the present Convention.

Article 64

The Detaining Power shall hold an account for each prisoner of war, showing at least the following:

- (1) The amounts due to the prisoner or received by him as advances of pay, as working pay or derived from any other source; the sums in the currency of the Detaining Power which were taken from him; the sums taken from him and converted at his request into the currency of the said Power.
- (2) The payments made to the prisoner in cash, or in any other similar form; the payments made on his behalf and at his request; the sums transferred under Article 63, third paragraph.

Article 65

Every item entered in the account of a prisoner of war shall be countersigned or initialled by him, or by the prisoners' representative acting on his behalf.

Prisoners of war shall at all times be afforded reasonable facilities for consulting and obtaining copies of their accounts, which may likewise be inspected by the representatives of the Protecting Powers at the time of visits to the camp.

When prisoners of war are transferred from one camp to another, their personal accounts will follow them. In case of transfer from one Detaining Power to another, the monies which are their property and are not in the currency of the Detaining Power will follow them. They shall be given certificates for any other monies standing to the credit of their accounts.

The Parties to the conflict concerned may agree to notify to each other at specific intervals through the Protecting Power, the amount of the accounts of the prisoners of war.

Article 66

On the termination of captivity, through the release of a prisoner of war or his repatriation, the Detaining Power shall give him a statement, signed by an authorized officer of that Power, showing the credit balance then due to him. The Detaining Power shall also send through the Protecting Power to the government upon which the prisoner of war depends, lists giving all appropriate particulars of all prisoners of war whose captivity has been terminated by repatriation, release, escape, death or any other means, and showing the amount of their credit balances. Such lists shall be certified on each sheet by an authorized representative of the Detaining Power.

Any of the above provisions of this Article may be varied by mutual agreement between any two Parties to the conflict.

The Power on which the prisoner of war depends shall be responsible for settling with him any credit balance due to him from the Detaining Power on the termination of his captivity.

Article 67

Advances of pay, issued to prisoners of war in conformity with Article 60, shall be considered as made on behalf of the Power on which they depend. Such advances of pay, as well as all payments made by the said Power under Article 63, third paragraph, and Article 68, shall form the subject of arrangements between the Powers concerned, at the close of hostilities.

Article 68

Any claim by a prisoner of war for compensation in respect of any injury or other disability arising out of work shall be referred to the Power on which he depends, through the Protecting Power. In accordance with Article 54, the Detaining Power will, in all cases, provide the prisoner of war concerned with a statement showing the nature of the injury or disability, the circumstances in which it arose and particulars of medical or hospital treatment given for it. This statement will be signed by a responsible officer of the Detaining Power and the medical particulars certified by a medical officer.

Any claim by a prisoner of war for compensation in respect of personal effects monies or valuables impounded by the Detaining Power under Article 18 and not forthcoming on his repatriation, or in respect of loss alleged to be due to the fault of the Detaining Power or any of its servants, shall likewise be referred to the Power on which he depends. Nevertheless, any such personal effects required for use by the prisoners of war whilst in captivity shall be replaced at the expense of the Detaining Power. The Detaining Power will, in all cases, provide the prisoner of war with a statement, signed by a responsible officer, showing all available information regarding the reasons why such effects, monies or valuables have not been restored to him. A copy of this statement will be forwarded to the Power on which he depends through the Central Prisoners of War Agency provided for in Article 123.

Section V **RELATIONS OF PRISONERS OF WAR WITH THE EXTERIOR**

Article 69

Immediately upon prisoners of war falling into its power, the Detaining Power shall inform them and the Powers on which they depend, through the Protecting Power, of the measures taken to carry out the provisions of the present Section. They shall likewise inform the parties concerned of any subsequent modifications of such measures.

Article 70

Immediately upon capture, or not more than one week after arrival at a camp, even if it is a transit camp, likewise in case of sickness or transfer to hospital or to another camp, every prisoner of war shall be enabled to write direct to his family, on the one hand, and to the Central Prisoners of War Agency provided for in Article 123, on the other hand, a card similar, if possible, to the model annexed to the present Convention, informing his relatives of his capture, address and state of health. The said cards shall be forwarded as rapidly as possible and may not be delayed in any manner.

Article 71

Prisoners of war shall be allowed to send and receive letters and cards. If the Detaining Power deems it necessary to limit the number of letters and cards sent by each prisoner of war, the said number shall not be less than two letters and four cards monthly, exclusive of the capture cards provided for in Article 70, and conforming as closely as possible to the models annexed to the present Convention. Further limitations may be imposed only if the Protecting Power is satisfied that it would be in the interests of the prisoners of war concerned to do so owing to difficulties of translation caused by the Detaining Power's inability to find sufficient qualified linguists to carry out the necessary censorship. If limitations must be placed on the correspondence addressed to prisoners of war, they may be ordered only by the Power on which the prisoners depend, possibly at the request of the Detaining Power. Such letters and cards must be conveyed by the most rapid method at the disposal of the Detaining Power; they may not be delayed or retained for disciplinary reasons.

Prisoners of war who have been without news for a long period, or who are unable to receive news from their next of kin or to give them news by the ordinary postal route, as well as those who are at a great distance from their homes, shall be permitted to send telegrams, the fees being charged against the prisoners of war's accounts with the Detaining Power or paid in the currency at their disposal. They shall likewise benefit by this measure in cases of urgency.

As a general rule, the correspondence of prisoners of war shall be written in their native language. The Parties to the conflict may allow correspondence in other languages.

Sacks containing prisoner of war mail must be securely sealed and labelled so as clearly to indicate their contents, and must be addressed to offices of destination.

Article 72

Prisoners of war shall be allowed to receive by post or by any other means individual parcels or collective shipments containing, in particular, foodstuffs, clothing, medical supplies and articles of a religious, educational or recreational character which may meet their needs, including books, devotional articles, scientific equipment, examination papers, musical instruments, sports outfits and materials allowing prisoners of war to pursue their studies or their cultural activities.

Such shipments shall in no way free the Detaining Power from the obligations imposed upon it by virtue of the present Convention.

The only limits which may be placed on these shipments shall be those proposed by the Protecting Power in the interest of the prisoners themselves, or by the International Committee of the Red Cross or any other organization giving assistance to the prisoners, in respect of their own shipments only, on account of exceptional strain on transport or communications.

The conditions for the sending of individual parcels and collective relief shall, if necessary, be the subject of special agreements between the Powers concerned, which may in no case delay the receipt by the prisoners of relief supplies. Books may not be included in parcels of clothing and foodstuffs. Medical supplies shall, as a rule, be sent in collective parcels.

Article 73

In the absence of special agreements between the Powers concerned on the conditions for the receipt and distribution of collective relief shipments, the rules and regulations concerning collective shipments, which are annexed to the present Convention, shall be applied.

The special agreements referred to above shall in no case restrict the right of prisoners' representatives to take possession of collective relief shipments intended for prisoners of war, to proceed to their distribution or to dispose of them in the interest of the prisoners.

Nor shall such agreements restrict the right of representatives of the Protecting Power, the International Committee of the Red Cross or any other organization giving assistance to prisoners of war and responsible for the forwarding of collective shipments, to supervise their distribution to the recipients.

Article 74

All relief shipments for prisoners of war shall be exempt from import, customs and other dues.

Correspondence, relief shipments and authorized remittances of money addressed to prisoners of war or despatched by them through the post office, either direct or through the Information Bureaux provided for in Article 122 and the Central Prisoners of War Agency provided for in Article 123, shall be exempt from any postal dues, both in the countries of origin and destination, and in intermediate countries.

If relief shipments intended for prisoners of war cannot be sent through the post office by reason of weight or for any other cause, the cost of transportation shall be borne by the Detaining Power in all the territories under its control. The other Powers party to the Convention shall bear the cost of transport in their respective territories. In the absence of special agreements between the Parties concerned, the costs connected with transport of such shipments, other than costs covered by the above exemption, shall be charged to the senders.

The High Contracting Parties shall endeavour to reduce, so far as possible, the rates charged for telegrams sent by prisoners of war, or addressed to them.

Article 75

Should military operations prevent the Powers concerned from fulfilling their obligation to assure the transport of the shipments referred to in Articles 70, 71, 72 and 77, the Protecting Powers concerned, the International Committee of the Red Cross or any other organization duly approved by the Parties to the conflict may undertake to ensure the conveyance of such shipments by suitable means (railway wagons, motor vehicles,

vessels or aircraft, etc). For this purpose, the High Contracting Parties shall endeavour to supply them with such transport and to allow its circulation, especially by granting the necessary safe-conducts.

Such transport may also be used to convey:

- (a) correspondence, lists and reports exchanged between the Central Information Agency referred to in Article 123 and the National Bureaux referred to in Article 122;
- (b) correspondence and reports relating to prisoners of war which the Protecting Powers, the International Committee of the Red Cross or any other body assisting the prisoners, exchange either with their own delegates or with the Parties to the conflict.

These provisions in no way detract from the right of any Party to the conflict to arrange other means of transport, if it should so prefer, nor preclude the granting of safe-conducts, under mutually agreed conditions, to such means of transport.

In the absence of special agreements, the costs occasioned by the use of such means of transport shall be borne proportionally by the Parties to the conflict whose nationals are benefited thereby.

Article 76

The censoring of correspondence addressed to prisoners of war or despatched by them shall be done as quickly as possible. Mail shall be censored only by the despatching State and the receiving State, and once only by each.

The examination of consignments intended for prisoners of war shall not be carried out under conditions that will expose the goods contained in them to deterioration; except in the case of written or printed matter, it shall be done in the presence of the addressee, or of a fellow-prisoner duly delegated by him. The delivery to prisoners of individual or collective consignments shall not be delayed under the pretext of difficulties of censorship.

Any prohibition of correspondence ordered by Parties to the conflict, either for military or political reasons, shall be only temporary and its duration shall be as short as possible.

Article 77

The Detaining Powers shall provide all facilities for the transmission, through the Protecting Power or the Central Prisoners of War Agency provided for in Article 123 of instruments, papers or documents intended for prisoners of war or despatched by them, especially powers of attorney and wills.

In all cases they shall facilitate the preparation and execution of such documents on behalf of prisoners of war; in particular, they shall allow them to consult a lawyer and shall take what measures are necessary for the authentication of their signatures.

Section VI

RELATIONS BETWEEN PRISONERS OF WAR AND THE AUTHORITIES

Chapter I. Complaints of Prisoners of War Respecting the Conditions of Captivity

Article 78

Prisoners of war shall have the right to make known to the military authorities in whose power they are, their requests regarding the conditions of captivity to which they are subjected.

They shall also have the unrestricted right to apply to the representatives of the Protecting Powers either through their prisoners' representative or, if they consider it necessary, direct, in order to draw their attention to any points on which they may have complaints to make regarding their conditions of captivity.

These requests and complaints shall not be limited nor considered to be a part of the correspondence quota referred to in Article 71. They must be transmitted immediately. Even if they are recognized to be unfounded, they may not give rise to any punishment.

Prisoners' representatives may send periodic reports on the situation in the camps and the needs of the prisoners of war to the representatives of the Protecting Powers.

Chapter II. Prisoner of War Representatives

Article 79

In all places where there are prisoners of war, except in those where there are officers, the prisoners shall freely elect by secret ballot, every six months, and also in case of vacancies, prisoners' representatives entrusted with representing them before the military authorities, the Protecting Powers, the International Committee of the Red Cross and any other organization which may assist them. These prisoners' representatives shall be eligible for re-election.

In camps for officers and persons of equivalent status or in mixed camps, the senior officer among the prisoners of war shall be recognized as the camp prisoners' representative. In camps for officers, he shall be assisted by one or more advisers chosen by the officers; in mixed camps, his assistants shall be chosen from among the prisoners of war who are not officers and shall be elected by them.

Officer prisoners of war of the same nationality shall be stationed in labour camps for prisoners of war, for the purpose of carrying out the camp administration duties for which the prisoners of war are responsible. These officers may be elected as prisoners' representatives under the first paragraph of this Article. In such a case the assistants to the prisoners' representatives shall be chosen from among those prisoners of war who are not officers.

Every representative elected must be approved by the Detaining Power before he has the right to commence his duties. Where the Detaining Power refuses to approve a prisoner of war elected by his fellow prisoners of war, it must inform the Protecting Power of the reason for such refusal.

In all cases the prisoners' representative must have the same nationality, language and customs as the prisoners of war whom he represents. Thus, prisoners of war distributed in different sections of a camp, according to their nationality, language or customs, shall have for each section their own prisoners' representative, in accordance with the foregoing paragraphs.

Article 80

Prisoners' representatives shall further the physical, spiritual and intellectual well-being of prisoners of war.

In particular, where the prisoners decide to organize amongst themselves a system of mutual assistance, this organization will be within the province of the prisoners' representative, in addition to the special duties entrusted to him by other provisions of the present Convention.

Prisoners' representatives shall not be held responsible, simply by reason of their duties, for any offences committed by prisoners of war.

Article 81

Prisoners' representatives shall not be required to perform any other work, if the accomplishment of their duties is thereby made more difficult.

Prisoners' representatives may appoint from amongst the prisoners such assistants as they may require. All material facilities shall be granted them, particularly a certain freedom of movement necessary for the accomplishment of their duties (inspection of labour detachments, receipt of supplies, etc).

Prisoners' representatives shall be permitted to visit premises where prisoners of war are detained, and every prisoner of war shall have the right to consult freely his prisoners' representative.

All facilities shall likewise be accorded to the prisoners' representatives for communication by post and telegraph with the detaining authorities, the Protecting Powers, the International Committee of the Red Cross and their delegates, the Mixed Medical Commissions and the bodies which give assistance to prisoners of war. Prisoners' representatives of labour detachments shall enjoy the same facilities for communication with the prisoners' representatives of the principal camp. Such communications shall not be restricted, nor considered as forming a part of the quota mentioned in Article 71.

Prisoners' representatives who are transferred shall be allowed a reasonable time to acquaint their successors with current affairs.

In case of dismissal, the reasons therefor shall be communicated to the Protecting Power.

Chapter III **PENAL AND DISCIPLINARY SANCTIONS**

I. General Provisions

Article 82

A prisoner of war shall be subject to the laws, regulations and orders in force in the armed forces of the Detaining Power; the Detaining Power shall be justified in taking judicial or disciplinary measures in respect of any offence committed by a prisoner of war against such laws, regulations or orders. However, no proceedings or punishments contrary to the provisions of this Chapter shall be allowed.

If any law, regulation or order of the Detaining Power shall declare acts committed by a prisoner of war to be punishable, whereas the same acts would not be punishable if committed by a member of the forces of the Detaining Power, such acts shall entail disciplinary punishments only.

Article 83

In deciding whether proceedings in respect of an offence alleged to have been committed by a prisoner of war shall be judicial or disciplinary, the Detaining Power shall ensure that the competent authorities exercise the greatest leniency and adopt, wherever possible, disciplinary rather than judicial measures.

Article 84

A prisoner of war shall be tried only by a military court, unless the existing laws of the Detaining Power expressly permit the civil courts to try a member of the armed forces of the Detaining Power in respect of the particular offence alleged to have been committed by the prisoner of war.

In no circumstances whatever shall a prisoner of war be tried by a court of any kind which does not offer the essential guarantees of independence and impartiality as generally recognized, and, in particular, the procedure of which does not afford the accused the rights and means of defence provided for in Article 105.

Article 85

Prisoners of war prosecuted under the laws of the Detaining Power for acts committed prior to capture shall retain, even if convicted, the benefits of the present Convention.

Article 86

No prisoner of war may be punished more than once for the same act or on the same charge.

Article 87

Prisoners of war may not be sentenced by the military authorities and courts of the Detaining Power to any penalties except those provided for in respect of members of the armed forces of the said Power who have committed the same acts.

When fixing the penalty, the courts or authorities of the Detaining Power shall take into consideration, to the widest extent possible, the fact that the accused, not being a national of the Detaining Power, is not bound to it by any duty of allegiance, and that he is in its power as the result of circumstances independent of his own will. The said courts or authorities shall be at liberty to reduce the penalty provided for the violation of which the prisoner of war is accused, and shall therefore not be bound to apply the minimum penalty prescribed.

Collective punishment for individual acts, corporal punishment, imprisonment in premises without daylight and, in general, any form of torture or cruelty, are forbidden.

No prisoner of war may be deprived of his rank by the Detaining Power, or prevented from wearing his badges.

Article 88

Officers, non-commissioned officers and men who are prisoners of war undergoing a disciplinary or judicial punishment, shall not be subjected to more severe treatment than that applied in respect of the same punishment to members of the armed forces of the Detaining Power of equivalent rank.

A woman prisoner of war shall not be awarded or sentenced to a punishment more severe, or treated whilst undergoing punishment more severely, than a woman member of the armed forces of the Detaining Power dealt with for a similar offence.

In no case may a woman prisoner of war be awarded or sentenced to a punishment more severe, or treated whilst undergoing punishment more severely, than a male member of the armed forces of the Detaining Power dealt with for a similar offence.

Prisoners of war who have served disciplinary or judicial sentences may not be treated differently from other prisoners of war.

II. Disciplinary Sanctions

Article 89

The disciplinary punishments applicable to prisoners of war are the following:

- (1) A fine which shall not exceed 50 per cent of the advances of pay and working pay which the prisoner of war would otherwise receive under the provisions of Articles 60 and 62 during a period of not more than thirty days.
- (2) Discontinuance of privileges granted over and above the treatment provided for by the present Convention.
- (3) Fatigue duties not exceeding two hours daily.
- (4) Confinement.

The punishment referred to under (3) shall not be applied to officers.

In no case shall disciplinary punishments be inhuman, brutal or dangerous to the health of prisoners of war.

Article 90

The duration of any single punishment shall in no case exceed thirty days. Any period of confinement awaiting the hearing of a disciplinary offence or the award of disciplinary punishment shall be deducted from an award pronounced against a prisoner of war.

The maximum of thirty days provided above may not be exceeded, even if the prisoner of war is answerable for several acts at the same time when he is awarded punishment, whether such acts are related or not.

The period between the pronouncing of an award of disciplinary punishment and its execution shall not exceed one month.

When a prisoner of war is awarded a further disciplinary punishment, a period of at least three days shall elapse between the execution of any two of the punishments, if the duration of one of these is ten days or more.

Article 91

The escape of a prisoner of war shall be deemed to have succeeded when:

- (1) he has joined the armed forces of the Power on which he depends, or those of an allied Power;
- (2) he has left the territory under the control of the Detaining Power, or of an ally of the said Power;
- (3) he has joined a ship flying the flag of the Power on which he depends, or of an allied Power, in the territorial waters of the Detaining Power, the said ship not being under the control of the last named Power.

Prisoners of war who have made good their escape in the sense of this Article and who are recaptured, shall not be liable to any punishment in respect of their previous escape.

Article 92

A prisoner of war who attempts to escape and is recaptured before having made good his escape in the sense of Article 91 shall be liable only to a disciplinary punishment in respect of this act, even if it is a repeated offence.

A prisoner of war who is recaptured shall be handed over without delay to the competent military authority.

Article 88, fourth paragraph, notwithstanding, prisoners of war punished as a result of an unsuccessful escape may be subjected to special surveillance. Such surveillance must not affect the state of their health, must be undergone in a prisoner of war camp, and must not entail the suppression of any of the safeguards granted them by the present Convention.

Article 93

Escape or attempt to escape, even if it is a repeated offence, shall not be deemed an aggravating circumstance if the prisoner of war is subjected to trial by judicial proceedings in respect of an offence committed during his escape or attempt to escape.

In conformity with the principle stated in Article 83, offences committed by prisoners of war with the sole intention of facilitating their escape and which do not entail any violence against life or limb, such as offences against public property, theft without intention of self-enrichment, the drawing up or use of false papers, or the wearing of civilian clothing, shall occasion disciplinary punishment only.

Prisoners of war who aid or abet an escape or an attempt to escape shall be liable on this count to disciplinary punishment only.

Article 94

If an escaped prisoner of war is recaptured, the Power on which he depends shall be notified thereof in the manner defined in Article 122, provided notification of his escape has been made.

Article 95

A prisoner of war accused of an offence against discipline shall not be kept in confinement pending the hearing unless a member of the armed forces of the Detaining Power would be so kept if he were accused of a similar offence, or if it is essential in the interests of camp order and discipline.

Any period spent by a prisoner of war in confinement awaiting the disposal of an offence against discipline shall be reduced to an absolute minimum and shall not exceed fourteen days.

The provisions of Articles 97 and 98 of this Chapter shall apply to prisoners of war who are in confinement awaiting the disposal of offences against discipline.

Article 96

Acts which constitute offences against discipline shall be investigated immediately.

Without prejudice to the competence of courts and superior military authorities, disciplinary punishment may be ordered only by an officer having disciplinary powers in his capacity as camp commander, or by a responsible officer who replaces him or to whom he has delegated his disciplinary powers.

In no case may such powers be delegated to a prisoner of war or be exercised by a prisoner of war.

Before any disciplinary award is pronounced, the accused shall be given precise information regarding the offences of which he is accused, and given an opportunity of explaining his conduct and of defending himself. He shall be permitted, in particular, to call witnesses and to have recourse, if necessary, to the services of a qualified interpreter. The decision shall be announced to the accused prisoner of war and to the prisoners' representative.

A record of disciplinary punishments shall be maintained by the camp commander and shall be open to inspection by representatives of the Protecting Power.

Article 97

Prisoners of war shall not in any case be transferred to penitentiary establishments (prisons, penitentiaries, convict prisons, etc) to undergo disciplinary punishment therein.

All premises in which disciplinary punishments are undergone shall conform to the sanitary requirements set forth in Article 25. A prisoner of war undergoing punishment shall be enabled to keep himself in a state of cleanliness, in conformity with Article 29.

Officers and persons of equivalent status shall not be lodged in the same quarters as non-commissioned officers or men.

Women prisoners of war undergoing disciplinary punishment shall be confined in separate quarters from male prisoners of war and shall be under the immediate supervision of women.

Article 98

A prisoner of war undergoing confinement as a disciplinary punishment, shall continue to enjoy the benefits of the provisions of this Convention except in so far as these are necessarily rendered inapplicable by the mere fact that he is confined. In no case may he be deprived of the benefits of the provisions of Articles 78 and 126.

A prisoner of war awarded disciplinary punishment may not be deprived of the prerogatives attached to his rank.

Prisoners of war awarded disciplinary punishment shall be allowed to exercise and to stay in the open air at least two hours daily.

They shall be allowed, on their request, to be present at the daily medical inspections. They shall receive the attention which their state of health requires and, if necessary, shall be removed to the camp infirmary or to a hospital.

They shall have permission to read and write, likewise to send and receive letters. Parcels and remittances of money however, may be withheld from them until the completion of the punishment; they shall meanwhile be entrusted to the prisoners' representative, who will hand over to the infirmary the perishable goods contained in such parcels.

III. Juridical Proceedings

Article 99

No prisoner of war may be tried or sentenced for an act which is not forbidden by the law of the Detaining Power or by international law, in force at the time the said act was committed.

No moral or physical coercion may be exerted on a prisoner of war in order to induce him to admit himself guilty of the act of which he is accused.

No prisoner of war may be convicted without having had an opportunity to present his defence and the assistance of a qualified advocate or counsel.

Article 100

Prisoners of war and the Protecting Powers shall be informed as soon as possible of the offences which are punishable by the death sentence under the laws of the Detaining Power.

Other offences shall not thereafter be made punishable by the death penalty without the concurrence of the Power on which the prisoners of war depend.

The death sentence cannot be pronounced on a prisoner of war unless the attention of the court has, in accordance with Article 87, second paragraph, been particularly called to the fact that since the accused is not a national of the Detaining Power, he is not bound to it by any duty of allegiance, and that he is in its power as the result of circumstances independent of his own will.

Article 101

If the death penalty is pronounced on a prisoner of war, the sentence shall not be executed before the expiration of a period of at least six months from the date when the Protecting Power receives, at an indicated address, the detailed communication provided for in Article 107.

Article 102

A prisoner of war can be validly sentenced only if the sentence has been pronounced by the same courts according to the same procedure as in the case of members of the armed forces of the Detaining Power, and if, furthermore, the provisions of the present Chapter have been observed.

Article 103

Judicial investigations relating to a prisoner of war shall be conducted as rapidly as circumstances permit and so that his trial shall take place as soon as possible. A prisoner of war shall not be confined while awaiting trial unless a member of the armed forces of the Detaining Power would be so confined if he were accused of a similar offence, or if it is essential to do so in the interests of national security. In no circumstances shall this confinement exceed three months.

Any period spent by a prisoner of war in confinement awaiting trial shall be deducted from any sentence of imprisonment passed upon him and taken into account in fixing any penalty.

The provisions of Articles 97 and 98 of this Chapter shall apply to a prisoner of war whilst in confinement awaiting trial.

Article 104

In any case in which the Detaining Power has decided to institute judicial proceedings against a prisoner of war, it shall notify the Protecting Power as soon as possible and at least three weeks before the opening of the trial. This period of three weeks shall run as from the day on which such notification reaches the Protecting Power at the address previously indicated by the latter to the Detaining Power.

The said notification shall contain the following information:

- (1) Surname and first names of the prisoner of war, his rank, his army, regimental, personal or serial number, his date of birth, and his profession or trade, if any;
- (2) Place of internment or confinement;
- (3) Specification of the charge or charges on which the prisoner of war is to be arraigned, giving the legal provisions applicable;

(4) Designation of the court which will try the case, likewise the date and place fixed for the opening of the trial. The same communication shall be made by the Detaining Power to the prisoners' representative.

If no evidence is submitted, at the opening of a trial, that the notification referred to above was received by the Protecting Power, by the prisoner of war and by the prisoners' representative concerned, at least three weeks before the opening of the trial, then the latter cannot take place and must be adjourned.

Article 105

The prisoner of war shall be entitled to assistance by one of his prisoner comrades, to defence by a qualified advocate or counsel of his own choice, to the calling of witnesses and, if he deems necessary, to the services of a competent interpreter. He shall be advised of these rights by the Detaining Power in due time before the trial.

Failing a choice by the prisoner of war, the Protecting Power shall find him an advocate or counsel, and shall have at least one week at its disposal for the purpose. The Detaining Power shall deliver to the said Power, on request, a list of persons qualified to present the defence. Failing a choice of an advocate or counsel by the prisoner of war or the Protecting Power, the Detaining Power shall appoint a competent advocate or counsel to conduct the defence.

The advocate or counsel conducting the defence on behalf of the prisoner of war shall have at his disposal a period of two weeks at least before the opening of the trial, as well as the necessary facilities to prepare the defence of the accused. He may, in particular, freely visit the accused and interview him in private. He may also confer with any witnesses for the defence, including prisoners of war. He shall have the benefit of these facilities until the term of appeal or petition has expired.

Particulars of the charge or charges on which the prisoner of war is to be arraigned, as well as the documents which are generally communicated to the accused by virtue of the laws in force in the armed forces of the Detaining Power, shall be communicated to the accused prisoner of war in a language which he understands, and in good time before the opening of the trial. The same communication in the same circumstances shall be made to the advocate or counsel conducting the defence on behalf of the prisoner of war.

The representatives of the Protecting Power shall be entitled to attend the trial of the case, unless, exceptionally, this is held in camera in the interest of State security. In such a case the Detaining Power shall advise the Protecting Power accordingly.

Article 106

Every prisoner of war shall have, in the same manner as the members of the armed forces of the Detaining Power, the right of appeal or petition from any sentence pronounced upon him, with a view to the quashing or revising of the sentence or the reopening of the trial. He shall be fully informed of his right to appeal or petition and of the time limit within which he may do so.

Article 107

Any judgment and sentence pronounced upon a prisoner of war shall be immediately reported to the Protecting Power in the form of a summary communication, which shall also indicate whether he has the right of appeal with a view to the quashing of the sentence or the reopening of the trial. This communication shall likewise be sent to the prisoners' representative concerned. It shall also be sent to the accused prisoner of war in a language he understands, if the sentence was not pronounced in his presence. The Detaining Power shall also immediately communicate to the Protecting Power the decision of the prisoner of war to use or to waive his right of appeal.

Furthermore, if a prisoner of war is finally convicted or if a sentence pronounced on a prisoner of war in the first instance is a death sentence, the Detaining Power shall as soon as possible address to the Protecting Power a detailed communication containing:

(1) the precise wording of the finding and sentence;

(2) a summarized report of any preliminary investigation and of the trial, emphasizing in particular the elements of the prosecution and the defence;

(3) notification, where applicable, of the establishment where the sentence will be served.

Article 108

Sentences pronounced on prisoners of war after a conviction has become duly enforceable, shall be served in the same establishments and under the same conditions as in the case of members of the armed forces of the Detaining Power. These conditions shall in all cases conform to the requirements of health and humanity.

A woman prisoner of war on whom such a sentence has been pronounced shall be confined in separate quarters and shall be under the supervision of women.

In any case, prisoners of war sentenced to a penalty depriving them of their liberty shall retain the benefit of the provisions of Articles 78 and 126 of the present Convention. Furthermore, they shall be entitled to receive and despatch correspondence, to receive at least one relief parcel monthly, to take regular exercise in the open air, to have the medical care required by their state of health, and the spiritual assistance they may desire. Penalties to which they may be subjected shall be in accordance with the provisions of Article 87, third paragraph.

Part IV TERMINATION OF CAPTIVITY

Section I DIRECT REPATRIATION AND ACCOMMODATION IN NEUTRAL COUNTRIES

Article 109

Subject to the provisions of the third paragraph of this Article, Parties to the conflict are bound to send back to their own country, regardless of number or rank, seriously wounded and seriously sick prisoners of war, after having cared for them until they are fit to travel, in accordance with the first paragraph of the following Article.

Throughout the duration of hostilities, Parties to the conflict shall endeavour, with the cooperation of the neutral Powers concerned, to make arrangements for the accommodation in neutral countries of the sick and wounded prisoners of war referred to in the second paragraph of the following Article. They may, in addition, conclude agreements with a view to the direct repatriation or internment in a neutral country of able-bodied prisoners of war who have undergone a long period of captivity.

No sick or injured prisoner of war who is eligible for repatriation under the first paragraph of this Article, may be repatriated against his will during hostilities.

Article 110

The following shall be repatriated direct:

- (1) Incurably wounded and sick whose mental or physical fitness seems to have been gravely diminished.
- (2) Wounded and sick who, according to medical opinion, are not likely to recover within one year, whose condition requires treatment and whose mental or physical fitness seems to have been gravely diminished.
- (3) Wounded and sick who have recovered, but whose mental or physical fitness seems to have been gravely and permanently diminished.

The following may be accommodated in a neutral country:

- (1) Wounded and sick whose recovery may be expected within one year of the date of the wound or the beginning of the illness, if treatment in a neutral country might increase the prospects of a more certain and speedy recovery.
- (2) Prisoners of war whose mental or physical health, according to medical opinion, is seriously threatened by continued captivity, but whose accommodation in a neutral country might remove such a threat.

The conditions which prisoners of war accommodated in a neutral country must fulfil in order to permit their repatriation shall be fixed, as shall likewise their status, by agreement between the Powers concerned. In general, prisoners of war who have been accommodated in a neutral country, and who belong to the following categories, should be repatriated:

- (1) Those whose state of health has deteriorated so as to fulfil the condition laid down for direct repatriation;
- (2) Those whose mental or physical powers remain, even after treatment, considerably impaired.

If no special agreements are concluded between the Parties to the conflict concerned, to determine the cases of disablement or sickness entailing direct repatriation or accommodation in a neutral country, such cases shall be settled in accordance with the principles laid down in the Model Agreement concerning direct repatriation and accommodation in neutral countries of wounded and sick prisoners of war and in the Regulations concerning Mixed Medical Commissions annexed to the present Convention.

Article 111

The Detaining Power, the Power on which the prisoners of war depend, and a neutral Power agreed upon by these two Powers, shall endeavour to conclude agreements which will enable prisoners of war to be interned in the territory of the said neutral Power until the close of hostilities.

Article 112

Upon the outbreak of hostilities, Mixed Medical Commissions shall be appointed to examine sick and wounded prisoners of war, and to make all appropriate decisions regarding them. The appointment, duties and functioning

of these Commissions shall be in conformity with the provisions of the Regulations annexed to the present Convention.

However, prisoners of war who, in the opinion of the medical authorities of the Detaining Power, are manifestly seriously injured or seriously sick, may be repatriated without having to be examined by a Mixed Medical Commission.

Article 113

Besides those who are designated by the medical authorities of the Detaining Power, wounded or sick prisoners of war belonging to the categories listed below shall be entitled to present themselves for examination by the Mixed Medical Commissions provided for in the foregoing Article:

(1) Wounded and sick proposed by a physician or surgeon who is of the same nationality, or a national of a Party to the conflict allied with the Power on which the said prisoners depend, and who exercises his functions in the camp.

(2) Wounded and sick proposed by their prisoners' representative.

(3) Wounded and sick proposed by the Power on which they depend, or by an organization duly recognized by the said Power and giving assistance to the prisoners.

Prisoners of war who do not belong to one of the three foregoing categories may nevertheless present themselves for examination by Mixed Medical Commissions, but shall be examined only after those belonging to the said categories.

The physician or surgeon of the same nationality as the prisoners who present themselves for examination by the Mixed Medical Commission, likewise the prisoners' representative of the said prisoners, shall have permission to be present at the examination.

Article 114

Prisoners of war who meet with accidents shall, unless the injury is self-inflicted, have the benefit of the provisions of this Convention as regards repatriation or accommodation in a neutral country.

Article 115

No prisoner of war on whom a disciplinary punishment has been imposed and who is eligible for repatriation or for accommodation in a neutral country, may be kept back on the plea that he has not undergone his punishment.

Prisoners of war detained in connection with a judicial prosecution or conviction, and who are designated for repatriation or accommodation in a neutral country, may benefit by such measures before the end of the proceedings or the completion of the punishment, if the Detaining Power consents.

Parties to the conflict shall communicate to each other the names of those who will be detained until the end of the proceedings or the completion of the punishment.

Article 116

The cost of repatriating prisoners of war or of transporting them to a neutral country shall be borne, from the frontiers of the Detaining Power, by the Power on which the said prisoners depend.

Article 117

No repatriated person may be employed on active military service.

Section II

RELEASE AND REPATRIATION OF PRISONERS OF WAR AT THE CLOSE OF HOSTILITIES

Article 118

Prisoners of war shall be released and repatriated without delay after the cessation of active hostilities.

In the absence of stipulations to the above effect in any agreement concluded between the Parties to the conflict with a view to the cessation of hostilities, or failing any such agreement, each of the Detaining Powers shall itself establish and execute without delay a plan of repatriation in conformity with the principle laid down in the foregoing paragraph.

In either case, the measures adopted shall be brought to the knowledge of the prisoners of war.

The costs of repatriation of prisoners of war shall in all cases be equitably apportioned between the Detaining Power and the Power on which the prisoners depend. This apportionment shall be carried out on the following basis:

(a) If the two Powers are contiguous, the Power on which the prisoners of war depend shall bear the costs of repatriation from the frontiers of the Detaining Power.

(b) If the two Powers are not contiguous, the Detaining Power shall bear the costs of transport of prisoners of war over its own territory as far as its frontier or its port of embarkation nearest to the territory of the Power on which the prisoners of war depend. The Parties concerned shall agree between themselves as to the equitable apportionment of the remaining costs of the repatriation. The conclusion of this agreement shall in no circumstances justify any delay in the repatriation of the prisoners of war.

Article 119

Repatriation shall be effected in conditions similar to those laid down in Articles 46 to 48 inclusive of the present Convention for the transfer of prisoners of war, having regard to the provisions of Article 118 and to those of the following paragraphs.

On repatriation, any articles of value impounded from prisoners of war under Article 18, and any foreign currency which has not been converted into the currency of the Detaining Power, shall be restored to them. Articles of value and foreign currency which, for any reason whatever, are not restored to prisoners of war on repatriation, shall be despatched to the Information Bureau set up under Article 122.

Prisoners of war shall be allowed to take with them their personal effects, and any correspondence and parcels which have arrived for them. The weight of such baggage may be limited, if the conditions of repatriation so require, to what each prisoner can reasonably carry. Each prisoner shall in all cases be authorized to carry at least twenty-five kilograms.

The other personal effects of the repatriated prisoner shall be left in the charge of the Detaining Power which shall have them forwarded to him as soon as it has concluded an agreement to this effect, regulating the conditions of transport and the payment of the costs involved, with the Power on which the prisoner depends.

Prisoners of war against whom criminal proceedings for an indictable offence are pending may be detained until the end of such proceedings, and, if necessary, until the completion of the punishment. The same shall apply to prisoners of war already convicted for an indictable offence.

Parties to the conflict shall communicate to each other the names of any prisoners of war who are detained until the end of the proceedings or until punishment has been completed.

By agreement between the Parties to the conflict, commissions shall be established for the purpose of searching for dispersed prisoners of war and of assuring their repatriation with the least possible delay.

Section III **DEATH OF PRISONERS OF WAR**

Article 120

Wills of prisoners of war shall be drawn up so as to satisfy the conditions of validity required by the legislation of their country of origin, which will take steps to inform the Detaining Power of its requirements in this respect. At the request of the prisoner of war and, in all cases, after death, the will shall be transmitted without delay to the Protecting Power; a certified copy shall be sent to the Central Agency.

Death certificates, in the form annexed to the present Convention, or lists certified by a responsible officer, of all persons who die as prisoners of war shall be forwarded as rapidly as possible to the Prisoner of War Information Bureau established in accordance with Article 122. The death certificates or certified lists shall show particulars of identity as set out in the third paragraph of Article 17, and also the date and place of death, the cause of death, the date and place of burial and all particulars necessary to identify the graves.

The burial or cremation of a prisoner of war shall be preceded by a medical examination of the body with a view to confirming death and enabling a report to be made and, where necessary, establishing identity.

The detaining authorities shall ensure that prisoners of war who have died in captivity are honourably buried, if possible according to the rites of the religion to which they belonged, and that their graves are respected, suitably maintained and marked so as to be found at any time. Wherever possible, deceased prisoners of war who depended on the same Power shall be interred in the same place.

Deceased prisoners of war shall be buried in individual graves unless unavoidable circumstances require the use of collective graves. Bodies may be cremated only for imperative reasons of hygiene, on account of the religion of the deceased or in accordance with his express wish to this effect. In case of cremation, the fact shall be stated and the reasons given in the death certificate of the deceased.

In order that graves may always be found, all particulars of burials and graves shall be recorded with a Graves Registration Service established by the Detaining Power. Lists of graves and particulars of the prisoners of war interred in cemeteries and elsewhere shall be transmitted to the Power on which such prisoners of war depended. Responsibility for the care of these graves and for records of any subsequent moves of the bodies shall rest on the Power controlling the territory, if a Party to the present Convention. These provisions shall also apply to the ashes, which shall be kept by the Graves Registration Service until proper disposal thereof in accordance with the wishes of the home country.

Article 121

Every death or serious injury of a prisoner of war caused or suspected to have been caused by a sentry, another prisoner of war, or any other person, as well as any death the cause of which is unknown, shall be immediately followed by an official enquiry by the Detaining Power.

A communication on this subject shall be sent immediately to the Protecting Power. Statements shall be taken from witnesses, especially from those who are prisoners of war, and a report including such statements shall be forwarded to the Protecting Power.

If the enquiry indicates the guilt of one or more persons, the Detaining Power shall take all measures for the prosecution of the person or persons responsible.

Part V INFORMATION BUREAUX AND RELIEF SOCIETIES FOR PRISONERS OF WAR

Article 122

Upon the outbreak of a conflict and in all cases of occupation, each of the Parties to the conflict shall institute an official Information Bureau for prisoners of war who are in its power. Neutral or non-belligerent Powers who may have received within their territory persons belonging to one of the categories referred to in Article 4, shall take the same action with respect to such persons. The Power concerned shall ensure that the Prisoners of War Information Bureau is provided with the necessary accommodation, equipment and staff to ensure its efficient working. It shall be at liberty to employ prisoners of war in such a Bureau under the conditions laid down in the Section of the present Convention dealing with work by prisoners of war.

Within the shortest possible period, each of the Parties to the conflict shall give its Bureau the information referred to in the fourth, fifth and sixth paragraphs of this Article regarding any enemy person belonging to one of the categories referred to in Article 4, who has fallen into its power. Neutral or non-belligerent Powers shall take the same action with regard to persons belonging to such categories whom they have received within their territory.

The Bureau shall immediately forward such information by the most rapid means to the Powers concerned, through the intermediary of the Protecting Powers and likewise of the Central Agency provided for in Article 123.

This information shall make it possible quickly to advise the next of kin concerned. Subject to the provisions of Article 17, the information shall include, in so far as available to the Information Bureau, in respect of each prisoner of war, his surname, first names, rank, army, regimental, personal or serial number, place and full date of birth, indication of the Power on which he depends, first name of the father and maiden name of the mother, name and address of the person to be informed and the address to which correspondence for the prisoner may be sent.

The Information Bureau shall receive from the various departments concerned information regarding transfers, releases, repatriations, escapes, admissions to hospital, and deaths, and shall transmit such information in the manner described in the third paragraph above.

Likewise, information regarding the state of health of prisoners of war who are seriously ill or seriously wounded shall be supplied regularly, every week if possible.

The Information Bureau shall also be responsible for replying to all enquiries sent to it concerning prisoners of war, including those who have died in captivity; it will make any enquiries necessary to obtain the information which is asked for if this is not in its possession.

All written communications made by the Bureau shall be authenticated by a signature or a seal.

The Information Bureau shall furthermore be charged with collecting all personal valuables, including sums in currencies other than that of the Detaining Power and documents of importance to the next of kin, left by

prisoners of war who have been repatriated or released, or who have escaped or died, and shall forward the said valuables to the Powers concerned. Such articles shall be sent by the Bureau in sealed packets which shall be accompanied by statements giving clear and full particulars of the identity of the person to whom the articles belonged, and by a complete list of the contents of the parcel. Other personal effects of such prisoners of war shall be transmitted under arrangements agreed upon between the Parties to the conflict concerned.

Article 123

A Central Prisoners of War Information Agency shall be created in a neutral country. The International Committee of the Red Cross shall, if it deems necessary, propose to the Powers concerned the organization of such an Agency.

The function of the Agency shall be to collect all the information it may obtain through official or private channels respecting prisoners of war, and to transmit it as rapidly as possible to the country of origin of the prisoners of war or to the Power on which they depend. It shall receive from the Parties to the conflict all facilities for effecting such transmissions.

The High Contracting Parties, and in particular those whose nationals benefit by the services of the Central Agency, are requested to give the said Agency the financial aid it may require.

The foregoing provisions shall in no way be interpreted as restricting the humanitarian activities of the International Committee of the Red Cross, or of the relief societies provided for in Article 125.

Article 124

The national Information Bureaux and the Central Information Agency shall enjoy free postage for mail, likewise all the exemptions provided for in Article 74, and further, so far as possible, exemption from telegraphic charges or, at least, greatly reduced rates.

Article 125

Subject to the measures which the Detaining Powers may consider essential to ensure their security or to meet any other reasonable need, the representatives of religious organizations, relief societies, or any other organization assisting prisoners of war, shall receive from the said Powers, for themselves and their duly accredited agents, all necessary facilities for visiting the prisoners, for distributing relief supplies and material, from any source, intended for religious, educational or recreative purposes, and for assisting them in organizing their leisure time within the camps. Such societies or organizations may be constituted in the territory of the Detaining Power or in any other country, or they may have an international character.

The Detaining Power may limit the number of societies and organizations whose delegates are allowed to carry out their activities in its territory and under its supervision, on condition, however, that such limitation shall not hinder the effective operation of adequate relief to all prisoners of war.

The special position of the International Committee of the Red Cross in this field shall be recognized and respected at all times.

As soon as relief supplies or material intended for the above-mentioned purposes are handed over to prisoners of war, or very shortly afterwards, receipts for each consignment, signed by the prisoners' representative, shall be forwarded to the relief society or organization making the shipment. At the same time, receipts for these consignments shall be supplied by the administrative authorities responsible for guarding the prisoners.

Part VI EXECUTION OF THE CONVENTION

Section I GENERAL PROVISIONS

Article 126

Representatives or delegates of the Protecting Powers shall have permission to go to all places where prisoners of war may be, particularly to places of internment, imprisonment and labour, and shall have access to all premises occupied by prisoners of war; they shall also be allowed to go to the places of departure, passage and arrival of prisoners who are being transferred. They shall be able to interview the prisoners, and in particular the prisoners' representatives, without witnesses, either personally or through an interpreter.

Representatives and delegates of the Protecting Powers shall have full liberty to select the places they wish to visit. The duration and frequency of these visits shall not be restricted. Visits may not be prohibited except for reasons of imperative military necessity, and then only as an exceptional and temporary measure.

The Detaining Power and the Power on which the said prisoners of war depend may agree, if necessary, that compatriots of these prisoners of war be permitted to participate in the visits.

The delegates of the International Committee of the Red Cross shall enjoy the same prerogatives. The appointment of such delegates shall be submitted to the approval of the Power detaining the prisoners of war to be visited.

Article 127

The High Contracting Parties undertake, in time of peace as in time of war, to disseminate the text of the present Convention as widely as possible in their respective countries, and, in particular, to include the study thereof in their programmes of military and, if possible, civil instruction, so that the principles thereof may become known to all their armed forces and to the entire population.

Any military or other authorities, who in time of war assume responsibilities in respect of prisoners of war, must possess the text of the Convention and be specially instructed as to its provisions.

Article 128

The High Contracting Parties shall communicate to one another through the Swiss Federal Council and, during hostilities, through the Protecting Powers, the official translations of the present Convention, as well as the laws and regulations which they may adopt to ensure the application thereof.

Article 129

The High Contracting Parties undertake to enact any legislation necessary to provide effective penal sanctions for persons committing, or ordering to be committed, any of the grave breaches of the present Convention defined in the following Article.

Each High Contracting Party shall be under the obligation to search for persons alleged to have committed, or to have ordered to be committed, such grave breaches, and shall bring such persons, regardless of their nationality, before its own courts. It may also, if it prefers, and in accordance with the provisions of its own legislation, hand such persons over for trial to another High Contracting Party concerned, provided such High Contracting Party has made out a prima facie case.

Each High Contracting Party shall take measures necessary for the suppression of all acts contrary to the provisions of the present Convention other than the grave breaches defined in the following Article.

In all circumstances, the accused persons shall benefit by safeguards of proper trial and defence, which shall not be less favourable than those provided by Article 105 and those following of the present Convention.

Article 130

Grave breaches to which the preceding Article relates shall be those involving any of the following acts, if committed against persons or property protected by the Convention: wilful killing, torture or inhuman treatment, including biological experiments, wilfully causing great suffering or serious injury to body or health, compelling a prisoner of war to serve in the forces of the hostile Power, or wilfully depriving a prisoner of war of the rights of fair and regular trial prescribed in this Convention.

Article 131

No High Contracting Party shall be allowed to absolve itself or any other High Contracting Party of any liability incurred by itself or by another High Contracting Party in respect of breaches referred to in the preceding Article.

Article 132

At the request of a Party to the conflict, an enquiry shall be instituted, in a manner to be decided between the interested Parties, concerning any alleged violation of the Convention.

If agreement has not been reached concerning the procedure for the enquiry, the Parties should agree on the choice of an umpire who will decide upon the procedure to be followed.

Once the violation has been established, the Parties to the conflict shall put an end to it and shall repress it with the least possible delay.

Section II
FINAL PROVISIONS

Article 133

The present Convention is established in English and in French. Both texts are equally authentic.

The Swiss Federal Council shall arrange for official translations of the Convention to be made in the Russian and Spanish languages.

Article 134

The present Convention replaces the Convention of July 27, 1929, in relations between the High Contracting Parties.

Article 135

In the relations between the Powers which are bound by the Hague Convention respecting the Laws and Customs of War on Land, whether that of July 29, 1899, or that of October 18, 1907, and which are parties to the present Convention, this last Convention shall be complementary to Chapter II of the Regulations annexed to the above-mentioned Conventions of the Hague.

Article 136

The present Convention, which bears the date of this day, is open to signature until February 12, 1950, in the name of the Powers represented at the Conference which opened at Geneva on April 21, 1949; furthermore, by Powers not represented at that Conference, but which are parties to the Convention of July 27, 1929.

Article 137

The present Convention shall be ratified as soon as possible and the ratifications shall be deposited at Berne.

A record shall be drawn up of the deposit of each instrument of ratification and certified copies of this record shall be transmitted by the Swiss Federal Council to all the Powers in whose name the Convention has been signed, or whose accession has been notified.

Article 138

The present Convention shall come into force six months after not less than two instruments of ratification have been deposited.

Thereafter, it shall come into force for each High Contracting Party six months after the deposit of the instrument of ratification.

Article 139

From the date of its coming into force, it shall be open to any Power in whose name the present Convention has not been signed, to accede to this Convention.

Article 140

Accessions shall be notified in writing to the Swiss Federal Council, and shall take effect six months after the date on which they are received.

The Swiss Federal Council shall communicate the accessions to all the Powers in whose name the Convention has been signed, or whose accession has been notified.

Article 141

The situations provided for in Articles 2 and 3 shall give immediate effect to ratifications deposited and accessions notified by the Parties to the conflict before or after the beginning of hostilities or occupation. The Swiss Federal Council shall communicate by the quickest method any ratifications or accessions received from Parties to the conflict.

Article 142

Each of the High Contracting Parties shall be at liberty to denounce the present Convention.

The denunciation shall be notified in writing to the Swiss Federal Council, which shall transmit it to the Governments of all the High Contracting Parties.

The denunciation shall take effect one year after the notification thereof has been made to the Swiss Federal Council. However, a denunciation of which notification has been made at a time when the denouncing Power is involved in a conflict shall not take effect until peace has been concluded, and until after operations connected with release and repatriation of the persons protected by the present Convention have been terminated.

The denunciation shall have effect only in respect of the denouncing Power. It shall in no way impair the obligations which the Parties to the conflict shall remain bound to fulfil by virtue of the principles of the law of nations, as they result from the usages established among civilized peoples, from the laws of humanity and the dictates of the public conscience.

Article 143

The Swiss Federal Council shall register the present Convention with the Secretariat of the United Nations. The Swiss Federal Council shall also inform the Secretariat of the United Nations of all ratifications, accessions and denunciations received by it with respect to the present Convention.

In witness whereof the undersigned, having deposited their respective full powers, have signed the present Convention.

Done at Geneva this twelfth day of August 1949, in the English and French languages. The original shall be deposited in the Archives of the Swiss Confederation. The Swiss Federal Council shall transmit certified copies thereof to each of the signatory and acceding States.

Annex I

MODEL AGREEMENT CONCERNING DIRECT REPATRIATION AND ACCOMMODATION IN NEUTRAL COUNTRIES OF WOUNDED AND SICK PRISONERS OF WAR (See Article 110)

I. Principles for Direct Repatriation and Accommodation in Neutral Countries

A. Direct repatriation

The following shall be repatriated direct:

(1) All prisoners of war suffering from the following disabilities as the result of trauma: loss of a limb, paralysis, articular or other disabilities, when this disability is at least the loss of a hand or a foot, or the equivalent of the loss of a hand or a foot.

Without prejudice to a more generous interpretation, the following shall be considered as equivalent to the loss of a hand or a foot:

- (a) Loss of a hand or of all the fingers, or of the thumb and forefinger of one hand; loss of a foot, or of all the toes and metatarsals of one foot.
- (b) Ankylosis, loss of osseous tissue, cicatricial contracture preventing the functioning of one of the large articulations or of all the digital joints of one hand.
- (c) Pseudarthrosis of the long bones.
- (d) Deformities due to fracture or other injury which seriously interfere with function and weight-bearing power.

(2) All wounded prisoners of war whose condition has become chronic, to the extent that prognosis appears to exclude recovery – in spite of treatment – within one year from the date of the injury, as, for example, in case of:

- (a) Projectile in the heart, even if the Mixed Medical Commission should fail, at the time of their examination, to detect any serious disorders.
- (b) Metallic splinter in the brain or the lungs, even if the Mixed Medical Commission cannot, at the time of examination, detect any local or general reaction.
- (c) Osteomyelitis, when recovery cannot be foreseen in the course of the year following the injury, and which seems likely to result in ankylosis of a joint, or other impairments equivalent to the loss of a hand or a foot.
- (d) Perforating and suppurating injury to the large joints.
- (e) Injury to the skull, with loss or shifting of bony tissue.
- (f) Injury or burning of the face with loss of tissue and functional lesions.
- (g) Injury to the spinal cord.
- (h) Lesion of the peripheral nerves, the sequelae of which are equivalent to the loss of a hand or foot, and the cure of which requires more than a year from the date of injury, for example: injury to the brachial or lumbosacral plexus median or sciatic nerves, likewise combined injury to the radial and cubital nerves or to the lateral popliteal nerve (*N. peroneus communis*) and medial popliteal nerve (*N. tibialis*); etc. The separate injury

of the radial (*musculo-spiral*), cubital, lateral or medial popliteal nerves shall not, however, warrant repatriation except in case of contractures or of serious neurotrophic disturbance.

(i) Injury to the urinary system, with incapacitating results.

(3) All sick prisoners of war whose condition has become chronic to the extent that prognosis seems to exclude recovery – in, spite of treatment – within one year from the inception of the disease, as, for example, in case of:

(a) Progressive tuberculosis of any organ which, according to medical prognosis, cannot be cured or at least considerably improved by treatment in a neutral country.

(b) Exudate pleurisy.

(c) Serious diseases of the respiratory organs of non-tubercular etiology, presumed incurable, for example: serious pulmonary emphysema, with or without bronchitis; chronic asthma*; chronic bronchitis* lasting more than one year in captivity; bronchiectasis*; etc.

(d) Serious chronic affections of the circulatory system, for example: valvular lesions and myocarditis*, which have shown signs of circulatory failure during captivity, even though the Mixed Medical Commission cannot detect any such signs at the time of examination; affections of the pericardium and the vessels (Buerger's disease, aneurisms of the large vessels); etc.

(e) Serious chronic affections of the digestive organs, for example: gastric or duodenal ulcer; sequelae of gastric operations performed in captivity; chronic gastritis, enteritis or colitis, having lasted more than one year and seriously affecting the general condition; cirrhosis of the liver; chronic cholecystopathy*; etc.

(f) Serious chronic affections of the genito-urinary organs, for example: chronic diseases of the kidney with consequent disorders; nephrectomy because of a tubercular kidney; chronic pyelitis or chronic cystitis; hydronephrosis or pyonephrosis; chronic grave gynaecological conditions; normal pregnancy and obstetrical disorder, where it is impossible to accommodate in a neutral country; etc.

(g) Serious chronic diseases of the central and peripheral nervous system, for example: all obvious psychoses and psychoneuroses, such as serious hysteria, serious captivity psychoneurosis, etc., duly verified by a specialist*; any epilepsy duly verified by the camp physician*; cerebral arteriosclerosis; chronic neuritis lasting more than one year; etc.

(h) Serious chronic diseases of the neuro-vegetative system, with considerable diminution of mental or physical fitness, noticeable loss of weight and general asthenia.

(i) Blindness of both eyes, or of one eye when the vision of the other is less than 1 in spite of the use of corrective glasses; diminution of visual acuity in cases where it is impossible to restore it by correction to an acuity of 1/2 in at least one eye*; other grave ocular affections, for example: glaucoma, iritis, choroiditis; trachoma; etc.

(k) Auditive disorders, such as total unilateral deafness, if the other ear does not discern the ordinary spoken word at a distance of one metre*; etc.

(l) Serious affections of metabolism, for example: diabetes mellitus requiring insulin treatment; etc.

(m) Serious disorders of the endocrine glands, for example: thyrotoxicosis; hypothyrosis; Addison's disease; Simmonds' cachexia; tetany; etc.

(n) Grave and chronic disorders of the blood-forming organs.

(o) Serious cases of chronic intoxication, for example: lead poisoning, mercury poisoning, morphinism, cocainism, alcoholism; gas or radiation poisoning; etc.

(p) Chronic affections of locomotion, with obvious functional disorders, for example: arthritis deformans; primary and secondary progressive chronic polyarthritis; rheumatism with serious clinical symptoms; etc.

(q) Serious chronic skin diseases, not amenable to treatment.

(r) Any malignant growth.

(s) Serious chronic infectious diseases, persisting for one year after their inception, for example: malaria with decided organic impairment, amoebic or bacillary dysentery with grave disorders; tertiary visceral syphilis resistant to treatment; leprosy; etc.

(t) Serious avitaminosis or serious inanition.

* The decision of the Mixed Medical Commission shall be based to a great extent on the records kept by camp physicians and surgeons of the same nationality as the prisoners of war, or on an examination by medical specialists of the Detaining Power.

B. Accommodation in neutral countries

The following shall be eligible for accommodation in a neutral country:

(1) All wounded prisoners of war who are not likely to recover in captivity, but who might be cured or whose condition might be considerably improved by accommodation in a neutral country.

(2) Prisoners of war suffering from any form of tuberculosis, of whatever organ, and whose treatment in a neutral country would be likely to lead to recovery or at least to considerable improvement, with the exception of primary tuberculosis cured before captivity.

(3) Prisoners of war suffering from affections requiring treatment of the respiratory, circulatory, digestive, nervous, sensory, genito-urinary, cutaneous, locomotive organs, etc., if such treatment would clearly have better results in a neutral country than in captivity.

(4) Prisoners of war who have undergone a nephrectomy in captivity for a non-tubercular renal affection; cases of osteomyelitis, on the way to recovery or latent; diabetes mellitus not requiring insulin treatment; etc.

(5) Prisoners of war suffering from war or captivity neuroses. Cases of captivity neurosis which are not cured after three months of accommodation in a neutral country, or which after that length of time are not clearly on the way to complete cure, shall be repatriated.

(6) All prisoners of war suffering from chronic intoxication (gases, metals, alkaloids, etc), for whom the prospects of cure in a neutral country are especially favourable.

(7) All women prisoners of war who are pregnant or mothers with infants and small children.

The following cases shall not be eligible for accommodation in a neutral country:

(1) All duly verified chronic psychoses.

(2) All organic or functional nervous affections considered to be incurable.

(3) All contagious diseases during the period in which they are transmissible, with the exception of tuberculosis.

II. General Observations

(1) The conditions given shall, in a general way, be interpreted and applied in as broad a spirit as possible. Neuropathic and psychopathic conditions caused by war or captivity, as well as cases of tuberculosis in all stages, shall above all benefit by such liberal interpretation. Prisoners of war who have sustained several wounds, none of which, considered by itself, justifies repatriation, shall be examined in the same spirit, with due regard for the psychic traumatism due to the number of their wounds.

(2) All unquestionable cases giving the right to direct repatriation (amputation, total blindness or deafness, open pulmonary tuberculosis, mental disorder, malignant growth, etc) shall be examined and repatriated as soon as possible by the camp physicians or by military medical commissions appointed by the Detaining Power.

(3) Injuries and diseases which existed before the war and which have not become worse, as well as war injuries which have not prevented subsequent military service, shall not entitle to direct repatriation.

(4) The provisions of this Annex shall be interpreted and applied in a similar manner in all countries party to the conflict. The Powers and authorities concerned shall grant to Mixed Medical Commissions all the facilities necessary for the accomplishment of their task.

(5) The examples quoted under (1) above represent only typical cases. Cases which do not correspond exactly to these provisions shall be judged in the spirit of the provisions of Article 110 of the present Convention, and of the principles embodied in the present Agreement.

Annex II

REGULATIONS CONCERNING MIXED MEDICAL COMMISSIONS

(See Article 112)

Article 1

The Mixed Medical Commissions provided for in Article 112 of the Convention shall be composed of three members, two of whom shall belong to a neutral country, the third being appointed by the Detaining Power. One of the neutral members shall take the chair.

Article 2

The two neutral members shall be appointed by the International Committee of the Red Cross, acting in agreement with the Protecting Power, at the request of the Detaining Power. They may be domiciled either in their country of origin, in any other neutral country, or in the territory of the Detaining Power.

Article 3

The neutral members shall be approved by the Parties to the conflict concerned, who shall notify their approval to the International Committee of the Red Cross and to the Protecting Power. Upon such notification, the neutral members shall be considered as effectively appointed.

Article 4

Deputy members shall also be appointed in sufficient number to replace the regular members in case of need. They shall be appointed at the same time as the regular members or, at least, as soon as possible.

Article 5

If for any reason the International Committee of the Red Cross cannot arrange for the appointment of the neutral members, this shall be done by the Power protecting the interests of the prisoners of war to be examined.

Article 6

So far as possible, one of the two neutral members shall be a surgeon and the other a physician.

Article 7

The neutral members shall be entirely independent of the Parties to the conflict, which shall grant them all facilities in the accomplishment of their duties.

Article 8

By agreement with the Detaining Power, the International Committee of the Red Cross, when making the appointments provided for in Articles 2 and 4 of the present Regulations, shall settle the terms of service of the nominees.

Article 9

The Mixed Medical Commissions shall begin their work as soon as possible after the neutral members have been approved, and in any case within a period of three months from the date of such approval.

Article 10

The Mixed Medical Commissions shall examine all the prisoners designated in Article 113 of the Convention. They shall propose repatriation, rejection, or reference to a later examination. Their decisions shall be made by a majority vote.

Article 11

The decisions made by the Mixed Medical Commissions in each specific case shall be communicated, during the month following their visit, to the Detaining Power, the Protecting Power and the International Committee of the Red Cross. The Mixed Medical Commissions shall also inform each prisoner of war examined of the decision made, and shall issue to those whose repatriation has been proposed, certificates similar to the model appended to the present Convention.

Article 12

The Detaining Power shall be required to carry out the decisions of the Mixed Medical Commissions within three months of the time when it receives due notification of such decisions.

Article 13

If there is no neutral physician in a country where the services of a Mixed Medical Commission seem to be required, and if it is for any reason impossible to appoint neutral doctors who are resident in another country, the Detaining Power, acting in agreement with the Protecting Power, shall set up a Medical Commission which shall undertake the same duties as a Mixed Medical Commission, subject to the provisions of Articles 1, 2, 3, 4, 5 and 8 of the present Regulations.

Article 14

Mixed Medical Commissions shall function permanently and shall visit each camp at intervals of not more than six months.

Annex III

REGULATIONS CONCERNING COLLECTIVE RELIEF

(See Article 73)

Article 1

Prisoners' representatives shall be allowed to distribute collective relief shipments for which they are responsible, to all prisoners of war administered by their camp, including those who are in hospitals, or in prisons or other penal establishments.

Article 2

The distribution of collective relief shipments shall be effected in accordance with the instructions of the donors and with a plan drawn up by the prisoners' representatives. The issue of medical stores shall, however, be made for preference in agreement with the senior medical officers, and the latter may, in hospitals and infirmaries, waive the said instructions, if the needs of their patients so demand. Within the limits thus defined, the distribution shall always be carried out equitably.

Article 3

The said prisoners' representatives or their assistants shall be allowed to go to the points of arrival of relief supplies near their camps, so as to enable the prisoners' representatives or their assistants to verify the quality as well as the quantity of the goods received, and to make out detailed reports thereon for the donors.

Article 4

Prisoners' representatives shall be given the facilities necessary for verifying whether the distribution of collective relief in all subdivisions and annexes of their camps has been carried out in accordance with their instructions.

Article 5

Prisoners' representatives shall be allowed to fill up, and cause to be filled up by the prisoners' representatives of labour detachments or by the senior medical officers of infirmaries and hospitals, forms or questionnaires intended for the donors, relating to collective relief supplies (distribution, requirements, quantities, etc). Such forms and questionnaires, duly completed, shall be forwarded to the donors without delay.

Article 6

In order to secure the regular issue of collective relief to the prisoners of war in their camp, and to meet any needs that may arise from the arrival of new contingents of prisoners, prisoners' representatives shall be allowed to build up and maintain adequate reserve stocks of collective relief. For this purpose, they shall have suitable warehouses at their disposal; each warehouse shall be provided with two locks, the prisoners' representative holding the keys of one lock and the camp commander the keys of the other.

Article 7

When collective consignments of clothing are available, each prisoner of war shall retain in his possession at least one complete set of clothes. If a prisoner has more than one set of clothes, the prisoners' representative shall be permitted to withdraw excess clothing from those with the largest number of sets, or particular articles in excess of one, if this is necessary in order to supply prisoners who are less well provided. He shall not, however, withdraw second sets of underclothing, socks or footwear, unless this is the only means of providing for prisoners of war with none.

Article 8

The High Contracting Parties, and the Detaining Powers in particular, shall authorize, as far as possible and subject to the regulations governing the supply of the population, all purchases of goods made in their territories for the distribution of collective relief to prisoners of war. They shall similarly facilitate the transfer of funds and other financial measures of a technical or administrative nature taken for the purpose of making such purchases.

Article 9

The foregoing provisions shall not constitute an obstacle to the right of prisoners of war to receive collective relief before their arrival in a camp or in the course of transfer, nor to the possibility of representatives of the Protecting Power, the International Committee of the Red Cross, or any other body giving assistance to prisoners which may be responsible for the forwarding of such supplies, ensuring the distribution thereof to the addressees by any other means that they may deem useful.

Annex IV

A. IDENTITY CARD *(See Article 4)*

NOTICE The identity card is issued to persons who accompany the Armed Forces of but are not part of them. The card must be carried at all times by the person to whom it is issued. If the bearer is taken prisoner, he shall at once hand the card to the Detaining Authorities, to assist in his identification.		Fingerprints (optional) (Left forefinger) (Right forefinger)		Any other mark of identification
Official seal Imprint	Blood type Religion			
Hair	Eyes	Weight	Height	
(Name of the country and military authority issuing this card)				
IDENTITY CARD				
FOR A PERSON WHO ACCOMPANIES THE ARMED FORCES				
Name First names Date and place of birth Accompanies the Armed Forces as Date of issue Signature of bearer				
Photograph of the bearer				

Remarks. – This card should be made out for preference in two or three languages, one of which is in international use. Actual size of the card: 13 by 10 centimeters. It should be folded along the dotted line.

B. CAPTURE CARD
(See Article 70)

1. Front

PRISONER OF WAR MAIL	Postage free
CAPTURE CARD FOR PRISONER OF WAR	
<p style="text-align: center;">IMPORTANT</p> <p>This card must be completed by each prisoner immediately after being taken prisoner and each time his address is changed (by reason of transfer to a hospital or to another camp). This card is distinct from the special card which each prisoner is allowed to send to his relatives.</p>	<p>CENTRAL PRISONERS OF WAR AGENCY</p> <p>INTERNATIONAL COMMITTEE OF THE RED CROSS</p> <p style="margin-top: 20px;"><u>GENEVA</u> SWITZERLAND</p>

2. Reverse side

Write legibly and in block letters	1. Power on which the prisoner depends
2. Name	3. First names (in full)
5. Date of birth	6. Place of birth
7. Rank	4. First name of father
8. Service number	9. Address of next of kin
*10. Taken prisoner on: (or) Coming from (Camp No, hospital,	
*11. (a) Good health – (b) Not wounded – (c) Recovered – (d) Convalescent – (e) Sick – (f) Slightly wounded – (g) Seriously wounded.	
12. My present address is: Prisoner No	
Name of camp	
13. Date	14. Signature
* Strike out what is not applicable – Do not add any remarks – See explanations overleaf.	

Remarks. – This form should be made out in two or three languages, particularly in the prisoner's own language and in that of the Detaining Power. Actual size: 15 by 10.5 centimetres.

C. CORRESPONDENCE CARD AND LETTER
(See Article 72)

PRISONER OF WAR MAIL		Postage free
POST CARD		
		To
Sender: Name and first names
Place and date of birth		Place of Destination
Prisoner of War No.		Street
Name of camp		Country
Country where posted		Place of Department

2. Reverse side

NAME OF CAMP	Date
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
Write on the dotted lines only and as legibly as possible.	

Remarks. – This form should be made out in two or three languages, particularly in the prisoner's own language and in that of the Detaining Power. Actual size: 15 by 10 centimeters.

C. CORRESPONDENCE CARD AND LETTER
(See Article 72)

2. LETTER

PRISONER OF WAR MAIL
Postage free

To

Place

Street

Country

Department or Province

.....

..... Country where posted

..... Name of camp

..... Prisoner of War No.

..... Date and place of birth

..... Name and first names

Sender:

* * *

.....

Remarks. - This form should be made out in two or three languages, particularly in the prisoner's own language and in that of the Detaining Power. It should be folded along the dotted line, the tab being inserted in the slit (marked by a line of asterisks); it then has the appearance of an envelope. Overleaf, it is lined like the postcard above (Annex IV C I); this space can contain about 250 words which the prisoner is free to write. Actual size of the folded form: 29 by 15 centimeters.

D. NOTIFICATION OF DEATH
(See Article 120)

<p>(Title of responsible authority)</p>	<p>NOTIFICATION OF DEATH</p>
	<p>Power on which the prisoner depended</p>
<p>Name and first names</p>	
<p>First name of father</p>	
<p>Place and date of birth</p>	
<p>Place and date of death</p>	
<p>Rank and service number (as given on identity disc)</p>	
<p>Address of next of kin</p>	
<p>Where and when taken prisoner</p>	
<p>Cause and circumstances of death</p>	
<p>Place of burial</p>	
<p>Is the grave marked and can it be found later by the relatives?</p>	
<p>Are the personal effects of the deceased in the keeping of the Detaining Power or are they being forwarded together with the notification?</p>	
<p>If forwarded, through what agency?</p>	
<p>Can the person who cared for the deceased during sickness or during his last moments (doctor, nurse, minister of religion, fellow prisoner) give here or on an attached sheet a short account of the circumstances of the death and burial?</p>	
<p>(Date, seal and signature of responsible authority.)</p>	<p>Signature and address of two witnesses</p>

Remarks. – This form should be made out in two or three languages, particularly in the prisoner's own language and in that of the Detaining Power. Actual size of the form: 21 by 30 centimetres.

E. REPATRIATION CERTIFICATE
(See Annex II, Article 11)

REPATRIATION CERTIFICATE

Date:
Camp:
Hospital:
Surname:
First name:
Date of birth:
Rank:
Army number:
P.W. number:
Injury-Disease:
Decision of the Commission:

Chairman of the
Mixed Medical Commission:

A = direct repatriation
B = accommodation in a neutral country
NC = re-examination by next Commission

Annex V

MODEL REGULATIONS CONCERNING PAYMENTS SENT BY PRISONERS TO THEIR OWN COUNTRY (See Article 63)

- (1) The notification referred to in the third paragraph of Article 63 will show:
 - (a) number as specified in Article 17, rank, surname and first names of the prisoner of war who is the payer;
 - (b) the name and address of the payee in the country of origin;
 - (c) the amount to be so paid in the currency of the country in which he is detained.
- (2) The notification will be signed by the prisoner of war, or his witnessed mark made upon it if he cannot write, and shall be countersigned by the prisoners' representative.
- (3) The camp commander will add to this notification a certificate that the prisoner of war concerned has a credit balance of not less than the amount registered as payable.
- (4) The notification may be made up in lists, each sheet of such lists being witnessed by the prisoners' representative and certified by the camp commander.

